

Voluntary Mentoring Projects

Lifelong
Learning
Programme

This brochure has been produced with the financial support of the European Union within the lifelong learning programme.

Paramos vaikams centras
Children Support Centre

Įvadas

Pirmas skyrius. Kaip pradėti savanorišką mentorystės projektą

- 1.1. Kaip įvertinti projekto reikalingumą?
- 1.2. Ko reikia norint pradėti?
- 1.3. Kaip planuoti ir organizuoti mentorystės programą?

Antras skyrius. Mentorai ir vaikai / šeimos

- 2.1. Pritraukimas ir atranka
- 2.2. Mokymai
- 2.3. Mentorius ir vaiko / šeimos suporavimas
- 2.4. Draugystė
 - 2.4.1. Draugystės pradžia
 - 2.4.2. Raktas į sėkmingą draugystę
 - 2.4.3. Praktiniai patarimai, kaip užmegzti stiprų teigiamą ryšį su vaiku / šeima
- 2.5. Kaip išlaikyti mentorių motyvaciją

Trečias skyrius. Informacijos sklaida ir viešieji ryšiai

- 3.1. Apibrėžimas ir atliekama funkcija
- 3.2. Ryšių su visuomene ir darbo su žiniasklaida formos
 - 3.2.1. Skirtingos žiniasklaidos formos
 - 3.2.2. Į ką orientuota žiniasklaida
- 3.3. Darbo ryšių su visuomene sąvoka
- 3.4. Ryšių su visuomene įgyvendinimas
 - 3.4.1. Darbas su spauda
 - 3.4.2. Sklaidos ir viešinimo priemonės
- 3.5. Gerosios praktikos pavyzdžiai
- 3.6. Kontaktų tinklo kūrimas

Ketvirtas skyrius. Mentorystės projektų daromas poveikis

- 4.1. Poveikio apibrėžimas
- 4.2. Poveikio pamatavimas
- 4.3. Mentorystės projektų daromas poveikis
- 4.4. Apibendrinimas

Penktas skyrius. Mentorystės projektų išlaikymas ir tvarumas

- 5.1. Kaip išlaikyti savanoriškus mentorystės projektus
- 5.2. Kaip bendrauti su suinteresuotomis pusėmis

Šeštasis skyrius. Apibendrinimas ir paskutiniai patarimai / komentarai

Septintasis skyrius. Gerosios praktikos

Aštuntasis skyrius. Apie mus

EU-Disclaimer

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of "Gemeinsam leben & lernen in Europa" and its partners within the Grundtvig learning partnership "VoluMe - Voluntary mentors: Voluntary mentoring and partnership projects as an effective pathway into learning" (2013 - 2015) and can in no way be taken to reflect the views of the European Union."

Preface

„Savanoriškos mentorystės gairės” supažindinas su savanoriškais mentorystės ir partnerystės projektais, kurių tikslas – pagerinti vaikų ir paauglių mokymąsi, jų socialinius įgūdžius ir emocinę gerovę.

Gairių ir projekto tikslas

Šio projekto tikslas – mentorystės ir partnerystės projektų vadovams pasiūlyti priemones jaunų žmonių įgūdžiams ir gerovei pagerinti. Rinkinys apims medžiagą ir informaciją, kuri padės pradėti arba tęsti kokybišką mentorystės programą, o taip pat pateiks daug gerosios praktikos pavyzdžių iš visos Europos. Šio projekto dėmesio centre – mentorystės ir partnerystės programos, kuriomis siekiama pagerinti jaunų žmonių mokymosi rezultatus, socialinius įgūdžius ir prisidėti prie jų emocinės gerovės kėlimo.

Ižanga

Neretai programoms, skirtoms papildomų ugdymo poreikių turintiems, socialinių įgūdžių arba teigiamų pavyzdžių savo gyvenime stokojantiems jauniems žmonėms, pritrūksta išteklių. Todėl savanoriškos mentorių programos gali tapti strategija, galinčia padėti visų socialinių sluoksnių jauniems žmonėms pagerinti savo įgūdžius ir pasiekti savo potencialą. Nors mentoriai ir dirba savanoriškais pagrindais, norint, kad tokios programos pasiteisintų, reikalingi papildomi ištekliai ir veiksmingas vadovavimas. Čia pateikiamas priemonių rinkinys ir jau egzistuojančių gerųjų praktikų pavyzdžiai suteiks organizacijoms reikalingos kompetencijos ir pasiūlys naujų idėjų, kaip pradėti ir toliau sėkmingai tęsti savanoriškas mentorystės ir partnerystės programas, siekiant veiksmingos paramos jauniems žmonėms.

Partnerių veiklos

Partneriai pasidalins informacija apie savo savanoriškus mentorystės ir partnerystės projektus bei apsikeis patirtimi tokiose srityse, kaip:

- Skirtingos mentorystės programos ir jų tikslai.
- Skirtingi mentorių ir vaikų / šeimų tipai.
- Vadovavimas projektams.
- Mentorystės programų saugumas ir veiksmingumas.
- Sėkmingą draugystę tarp mentoriaus ir vaiko / šeimos lemiantys veiksniai.
- Finansavimas.
- Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis.
- Strategijos ir veikimo būdai.
- Mokymo programos ir mokomosios medžiagos mentoriams ir vaikams / šeimoms kūrimas.
- Mentorių, vaikų / šeimų ir kitų savanorių pritraukimas.

- Darbuotojų apmokymas ir profesinis tobulėjimas.
- Mentorių ir vaikų / šeimų suporavimas.
- Parama mentoriaus ir vaiko / šeimos draugystei, supervizija ir stebėseną.
- Mentoriaus darbo pripažinimas ir įvertinimas.
- Indėlis į mokymosi procesą ir socialinę raidą.
- Mentorystės projektų reklamavimas ir sklaida.

Partnerystės rezultatas

Pasitelkdami diskusijas, pasiremdami sukaupta patirtimi bei apsilankydami vieni pas kitus, partneriai sukurs nemokamai internete prieinamą priemonių rinkinį anglų kalba. Jie taip pat sukurs interneto svetainę arba pasinaudos jau egzistuojančia svetaine, kurioje bus paskelbti gerosios praktikos pavyzdžiai bei jau aukščiau minėtas priemonių rinkinys, kurį taip pat bus galima parsisiųsti nemokamai.

Tikslinė grupė: mūsų mentorystės programos yra skirtos įvairioms grupėms. Šių gairių dėmesio centre yra šeimos, vaikai ir jauni žmonės iki 18 metų amžiaus, kurie:

- savo gyvenime neturi teigiamų sektinų pavyzdžių;
- turi mokymosi arba psichinės sveikatos problemų;
- susiduria su sunkumais konkrečiose srityse (kalbos, skaitymo, matematikos, mokslų ir kt.);
- neturi tinkamų socialinių įgūdžių, pvz., kaip susidraugauti (susirasti draugų ir išlaikyti draugystę);
- gyvena izoliuotoje aplinkoje arba yra iš sudėtingomis sąlygomis gyvenančių šeimų;
- priklauso socialiai atskirtai mažumai;
- yra atsidūrę pereinamajame etape: baigę mokyklą ieškosi darbo.

The team of editors_

1

**Kaip pradėti savanorišką
mentorystės projektą**

Prieš imdamiesi savanoriško mentorystės projekto, atsakykite į šiuos klausimus:

- Ar jūsų projektas yra reikalingas?
- Ar toje pačioje vietoje nėra vykdomas panašus į jūsų projektas?
- Koks yra bendras jūsų projekto tikslas?
- Gal galite pasisemti žinių iš jūsų šalyje arba svetur jau vykdomo panašaus projekto?
- Kokių išteklių prireiks projektą įgyvendinant?
- Ar turite 2 – 3 patikimus žmones, kurie sugebės dirbti su projektu? Ar jie įsipareigoję projektui?
- Ar turite pakankamai laiko atlikti tikslinį tyrimą ir parengti planą, kad projektas būtų sėkmingas (įskaitant poreikį, išteklius ir jo įgyvendinimą)?
- Ar turite pakankamai išteklių projekto įgyvendinimui?
- Tegul jūsų varomąją jėgą būna gera idėja!

Svarbu žinoti, jog prisitaikant prie besikeičiančių poreikių ir / ar turimų išteklių, kai kurie projekto aspektai įgyvendinimo eigoje gali keistis.

1.1. Kaip įvertinti projekto reikalingumą?

Siekiant užtikrinti projekto sėkmę, iš pradžių reikės atlikti daug mokslinių tyrimų. Tyrimai gali būti įvairūs, atliekami naudojant skirtingus metodus. Ypač pravartu būtų ištirti ir pagalvoti apie du dalykus: kiek mentorų ir vaikų / šeimų gyvena jūsų rajone / regione, dalyvauja jau egzistuojančiose programose jūsų pasirinktoje srityje ir kokios yra pagrindinės jūsų rajono / regiono problemos. Tyrimą palengvins bendradarbiavimas su tokiais vietos įstaigomis, kaip mokyklos, vietos valdžia arba socialinės tarnybos.

Tyrimo metu gali būti naudojami šie metodai:

- klausimynai;
- egzistuojančios statistikos rinkimas;
- interviu su potencialiais paslaugos vartotojais arba partneriais;
- apskritojo stalo diskusijos, susitikimai

Atkreipkite dėmesį:

- ar panašus projektas nėra jau vykdomas;

• kokie yra statistiniai duomenys apie socialinę jūsų vietos rajono / regiono padėtį;

• kokių poreikių turi ir su kokiais problemomis susiduria vietos tarnybos, organizacijos ir pavieniai specialistai – pakalbėkite su jais.

1.2. Ko reikia norint pradėti?

Įgyvendinant bet kokią mentorystės programą, jums reikės darbuotojų, infrastruktūros ir išteklių.

Privalomi žmogiškieji išteklių:

- kvalifikuotų ir motyvuotų koordinatorių komanda (yra geriau dirbti komandoje);
- projekto vykdytojas arba vadovas;
- motyvuoti ir apmokyti savanoriai.

Privaloma infrastruktūra:

- kambariai, pritaikyti tiek darbui, tiek ir susitikimams bei apmokymams;
- biuro įranga;
- ryšio priemonės (telefonas, kompiuteris su el. paštu) ir interneto svetainė;
- medžiagos (pvz., mentoriams skirta medžiaga, žaidimai, sporto ir laisvalaikio įranga, interviu formos,

savanorių apmokymų medžiaga);

• sandėliukas arba vieta susidėti daiktus.

Privalomi išteklių:

- finansavimas;
- motyvuoti partneriai ir rėmėjai (vietos valdžia, vietos įmonės, viešosios įstaigos ir kt.);
- daug laiko ir energijos (projektą organizuojant ir įgyvendinant);
- žinių gausa.

1.3. Kaip planuoti ir organizuoti mentorystės programą?

Atminkite, jog gera mentorystės programa veikia kaip „ciklas“: planuokite → įgyvendinkite → įvertinkite → prisitaikykite. Šis procesas susideda iš kelių etapų:• How many mentees and mentors there are within the area;

1. Planuokite tikslus, strategiją, numatomus rezultatus ir jų įvertinimą, reikalingus išteklius.
2. Parenkite informacijos viešinimo ir sklaidos planą. Atminkite, kad vyresniems žmonėms reikės skir-

ti daugiau laiko: jie neturi gerų įgūdžių naudojantis el. paštu, todėl su jais reikės susisiekti telefonu.

3. Užsitikrinkite, jog turite reikalingus finansus ir išteklius (darbuotojus, priemones, infrastruktūrą) ir projekto partnerius.

4. Dalinkitės su likusiais komandos nariais savo atliekamomis funkcijomis, vaidmenimis ir atsakomybe.

5. Turėkite tinkamą darbo vietą ir reikalingą infrastruktūrą.

6. Sudarykite duomenų valdymo planą.

7. Jei dėstytojai nėra jūsų komandos dalis, susitarkite su jais ir pa-

renkite juos projektui.

8. Apsispręskite dėl viešųjų ryšių strategijos.

9. Būkite pasirengę suvaldyti krizes ir riziką.

10. Įgyvendinkite savo programos planą.

11. Įvertinkite numatomus rezultatus.

12. Pritaikykite savo programą, pasiremdami vertinimo rezultatais.

13. Dalinkitės gerąja praktika.

14. Būkite atsidavę projektui, lankstūs ir džiaukitės procesu!

2

**Antras skyrius. Mento-
riai ir vaikai / šeimos**

Mentorius ir vaikas / šeima yra kartinės mentorystės programų sudedamosios dalys. Be jų nevyktų nė vienas projektas. Mentorai dirba savanorišku pagrindu. Tiesa, kai kurios programos sumoka jiems už transporto išlaidas. Kai kuriose seniau į Europos Sąjungą įstojusiose šalyse taikoma praktika, kai darbdaviai sudaro galimybes dirbti mentoriais darbo metu partnerinėse organizacijose (pavyzdžiui, Didžiosios Britanijos „Deutsche Bank“ yra pasirašęs sutartį su „Volunteering Matters“ (liet. „Savanorystės reikalai“) organizacija, anksčiau besivadinusia CSV („Community Service Volunteers“, liet. „Bendruomenės paslaugų savanoriai“), pagal kurią banko darbuotojai moko matematikos).

picture by Uschi Friedenberger

2. 1. Pritraukimas ir atranka

Būsiami mentorai ir vaikai / šeimos susiduria su atranka. Kandidatų atranka apima ne tik paraiškos užpildymą ir pirmąjį pokalbį, bet ir dokumentų (pvz., tapatybės kortelės kopijos, rekomendacijų ir pan.) pristatymą, taip pat būsimų mentorių ir vaikų / šeimų dalyvavimą mokymuose.

Organizacija, susipažindama su paraiškoje pateiktais duomenimis, turi žinoti, kokio mentoriaus ieško. Dažnai atsižvelgiama į keletą dalykų, tarkim, ar / kiek mentorius:

- mėgsta darbą su vaikais;
- yra atviras (lengvai prisitaikantis, lankstus ir kūrybingas);
- linkęs mokytis;
- sutinka su organizacijos vidine tvarka ir struktūra (sugeba laikytis taisyklių, sutinka su jam paskirtu vaidmeniu komandoje, suvokia savo kompetencijos ribas);
- vadovaujasi projekto gairėmis (yra atviras supervizijai, linkęs mokytis, turi gana gerus savirefleksijos įgūdžius);
- yra tinkamo amžiaus (kai kuriuose projektuose amžius gali būti itin svarbus veiksnys, pvz., pageidautina, kad paauglėms motinoms skirtose mentorystės programose mentorai būtų nelabai jauni žmonės, patys turintys vaikų bei vaikų auginimo patirties);
- turi tam tikrų žinių, nebūtinai susijusių su mentorystės patirtimi;
- aiškiai suvokia savo pasirinkimų motyvus (Kodėl aš tai darau? Ką aš iš to gausiu?);
- yra komandos narys (nori dalintis savo patirtimi);
- yra emociškai stabilus, neturintis psichinės sveikatos problemų;
- sugeba susidoroti su sudėtingomis situacijomis;
- pasižymi geromis komunikacinėmis ir asmeninėmis savybėmis;
- yra motyvuotas (susidomėjimas programa gali atnešti labai gerų rezultatų);
- turi laiko;
- yra atsakingas, patikimas, įsipareigojantis (neturint šių savybių, projektas nebūtų efektyvus).

Keletas būdų, kaip atpažinti tas dalyvio savybes, kurios yra būtinos jūsų projektui:

- atlikite testą (išsiaiškinkite jo motyvus, lūkesčius, galimybes);
- surenkite pokalbį, kuris padėtų atpažinti projektui / vaidmeniui reikalingas savybes;
- surenkite mokymus (jie yra dalis atrankos proceso);
- patikrinkite teistumą;
- gaukite darbdavių ar kolegų rekomendacijas;
- įvertinkite rizikas;
- paprašykite pateikti tapatybės įrodymą, pvz., tapatybės kortelės kopiją;
- surenkite struktūruotą interviu su būsimu mentoriumi (jei įmanoma ir būtina, į interviu pakvieskite skirtingose srityse dirbančius žmones, tarkim, psichologus, programos vadovus, supervizorius ir kt.).

Dalyvių atranka (remiamasi dviem projektais: „Big Brothers Big Sisters“ (liet. „Didieji broliai, Didžiosios sesės“) ir „Language mentors“ (liet. „Kalbos mentoriai“))

Programa „Big Brothers Big Sisters“ skirta vaikams, kurių gyvenime trūksta emocinės paramos ir teigiamo sektino pavyzdžio. Būsimasis mentorius privalo užpildyti paraišką, atvykti į pokalbį su psichologu, atsinešti tapatybės kortelės kopiją, pažymą apie neteistumą, nuotrauką, dvi rekomendacijas, sėkmingai baigti organizacijos surengtus kursus ir pasirašyti savanoriškos veiklos sutartį su organizacija.

„Language Mentors“ padeda imigrantų vaikams lavinti kalbos įgūdžius bei moko sėkmingai vartoti kalbą, siekiant pakelti vaiko pasitikėjimą savimi bei plėsti jo galimybes. Panašiai kaip ir „Big Brothers Big Sisters“ atveju, „Language Mentors“ atranka apima bendradarbiavimo sutarties pasirašymą, pažymos iš policijos pristatymą. Būsiami mentorai taip pat turi dalyvauti savanorių mokymuose (juose naudojami konkretūs pavyzdžiai, supažindinama su programos tvarka bei struktūra).

2. 2. Mokymai

Žemiau jūs rasite penkis pavyzdžius, kaip mokymus organizuoja skirtingos programos skirtingose šalyse. Visuose pavyzdžiuose bus nurodytas programos pavadinimas, pagrindinė informacija apie programą / projektą, reikalavimai kursų dėstytojams ir kursų lankančioms grupėms, mokymų temos, mokymų medžiaga ir didžiausi iššūkiai, kuriuos reikia numatyti rengiant tokius kursus. Nors tai minima ne visur, žinokite, kad prieš pradedant mokymus būtina atlikti dalyvių registraciją, žymėti lankomumą bei parengti dėstytojus bei mokomąją medžiagą. Lankomumo sąrašas pildomas kiekvieną dieną, registruojama tik kartą – kursų pradžioje.

1) Mentorstės programa „Big Brothers Bis Sisters“ Lietuvoje Bendra informacija

Mokymai yra dalis atrankos proceso. Kiekvienas į pokalbį atvykęs savanoris (tai pirmasis atrankos etapas) privalo sėkmingai kursus baigti, jei nori tapti mentoriumi. Mokymų nelankymas reiškia atsisakymą dirbti šioje programoje. Visiems privalomi mokymai trunka 2 valandas ir vyksta kartą per savaitę, iš viso 10 savaitių. Kursus baigia tik tie, kurie dalyvauja mažiausiai 8 iš 10 sesijų ir parodo savybes, reikalingas geram mentoriumi. Mokymų pabaigoje kursų dėstytojai įvertina kiekvieną dalyvį ir su dėstytojų grupe aptaria kiekvieno tinkamumą šiai mentorstės programai.

Dėstytojai – tai kvalifikuoti psichologai, turintys patir-

ties darbe su mentoriais arba organizuojant mentorių darbą.

Grupės dydis: ne daugiau kaip 15 žmonių.

Temos

Prisistatymas.

Verbalinė ir neverbalinė komunikacija.

Veiksmingi ir neveiksmingi komunikacijos būdai.

Vaikai, patekę į krizę, savižudiški vaikai.

Smurtas ir prievarta prieš vaikus.

Vaikai, gyvenantys vaikų globos įstaigose.

Vaikai išsiskyrusiose šeimose.

Vaikų poreikiai ir bruožai skirtingais amžiaus tarpsniais.

Draugystės ciklas / tėvo – mentoriaus bendravimas.

Konfliktų ir pykčio valdymas.

Programos taisyklės. Vidinės vaikų apsaugos taisyklės ir elgesio taisyklės.

Mokomoji medžiaga: kiekvienas dalyvis gauna nedidelę 20 puslapių knygelę su pagrindine teorine informacija, pratimais ir patarimais.

Didžiausi iššūkiai dalyviams ir dėstytojams

- Emocinės temos ir stiprūs jausmai, susiję su jų pačių išgyvenimais.

- Nemotyvuoti ir nebendraujantys dalyviai.

- Grupės homogeniškumas / heterogeniškumas.

- Atrankos problema – nepriėmimas į programą mokymų metu / po mokymų.

2) Programa „Language mentors“ Vokietijoje

Bendra informacija

Mokymai yra privalomi. Visi, norintys tapti skaitymo mentorais, informuojami el. paštu, telefonu arba paprastu paštu (trečiasis būdas labiausiai tinka vyresnio amžiaus žmonėms). Mokymai vyksta kartą per savaitę po 4 valandas, trunka 3 savaites. Privaloma dalyvauti visose sesijose. Praleidus vieną sesiją ar daugiau, suteikiama galimybė kitaip jas išklausti. Mokymai apima interaktyvius ir tarpgeneracinius metodus: pačios svarbiausios teorijos yra itin mažai, daug pavyzdžių iš „tikro gyvenimo“ bei praktine patirtimi paremtų užduočių.

Dėstytojai: projekto vadovas, savanoriai, padėjėjai ir / arba mokytojai / specialistai.

Grupės dydis: 10-20 žmonių.

Temos:

1. Mūsų ir dalyvių lūkesčiai, susipažinimas.
2. Tarpkultūrinė sesija: išankstiniai nusistatymai apie įvairias šalis ir Vokietiją, kultūrinių aspektų teorija su pavyzdžiais apie tas šalis, iš kurių atvykę vaikai (tai reikalinga bendro vaizdo pamatymui).
3. Dalyvauja vokiečių – kaip užsienio kalbos – specialistas (teorinė dalis), materialių metodų (knygų, pratimų ir žaidimų) pristatymas, ką galima ir ko negalima daryti, atsakymai į klausimus; pabaiga: kas toliau.

Mokomoji medžiaga: kiekvienas dalyvis gauna mokomosios medžiagos paketą:

- aplanką su informacija savanoriams;
- dėžę su įvairia metodine medžiaga, tinkama naudoti pamokose.

Didžiausi iššūkiai dalyviams ir dėstytojams

- Mokymo patalpos, mokomoji medžiaga ir priemonės gali netikti, todėl, jei programa nauja ir jos struktūra dar nenusistovėjusi, jums gali tekti jas kiekvieną kartą vis gerinti.
- Mokymų sėkmę lemia grupės dydis ir jos dalyviai (svarbu grupėje neturėti daugiau nei 20 žmonių, svarbu, kad joje būtų įvairių profesijų žmonės, kad visi dalyviai turėtų pakankamai laiko pasisakyti, – stebdykite tuos, kurie itin atvirai dalijasi savo patirtimi. Personažai „Aš viską žinau“ labai neigiamai veikia bendrą mokymų atmosferą).

- Jei mokomoji arba dalomoji medžiaga išdalijama prieš sesijas, dalyviai ne taip atidžiai klausosi dėstytojo.

- Kai kurie dalyviai gali turėti išankstinių nusistatymų apie įvairias šalis ir tautas.

- Mokymų metu svarbu, kad patalpos būtų šviesios, kad būtų tinkama kambario temperatūra. Vakarinėse sesijose sunku išlaikyti dalyvių dėmesį, ypač jei mokymai vyksta penktadienio vakarais.

- Dalyviai, turintys sunkumų judėti, gali nepajėgti dalyvauti mokymuose, vykstančiuose liftų neturinčiose patalpose.

Dalykai, kuriuos svarbu žinoti organizuojant mokymus:

- pakvieskite patyrusius mentorius pasidalyti savo patirtimi – tai svarbu;
- pirmiausia sužinokite būsimų mentorių lūkesčius ir tik paskui aptarkite organizacijos lūkesčius.
- aptarkite būsimų mentorių atsakomybes.

3) VSF („Volunteers Supporting Families in UK“, liet. „Šeimas remiantys savanoriai Jungtinėje Karalystėje“) programa

Bendra informacija

Mokymai yra privalomi. Jie trunka 3 dienas po 7 valandas. Privaloma lankyti visas sesijas. Praleidus vieną ar daugiau, suteikiama galimybė išklausti jas kitaip. Pagrindiniai reikalavimai dalyviams: punctualumas, konfidencialumas, pagarba. Mokymams pasibaigus dėstytojai raštu įvertina kiekvieną dalyvį. Projekto pabaigoje dėstytojas susitinka su kiekvienu kandidatu. Šio pokalbio tikslas – užtikrinti tolimesnį jo buvimą programoje.

Dėstytojai: projekto vadovas ir projekto koordinatorius.

Grupės dydis: 10 – 15 žmonių.

Temos

1. Įvadinė sesija: įžanga, jaudulį panaikinantys klausimai / temos, pasidalijimas lūkesčiais, kas kelia nerimą. Procesai, tapatybė, įvairovė. Savanorių vaidmenys.

2. Ką daryti, kad pagalba būtų veiksminga: rekomendacijos, ribos. Pasitikėjimas, įsipareigojimai, rizika. Draugystės užbaigimas.

3. Žmonės, kuriems mes padedame: šeimų ir vaikų supratimas. Savigarbos stiprinimas, tėvystės tipai, mūsų daromas poveikis.

Didžiausi iššūkiai dalyviams ir dėstytojams

- Lūkesčių valdymas.
- Jautrios temos.
- Skirtingos patirtys.
- Dalyvių patikimumas.

4) „5P programa“ Čekijos Respublikoje

Bendra informacija

Mokymai privalomi kiekvienam, norinčiam tapti vaiko mentoriumi. Jie vyksta savaitgaliais nuo 9 iki 18 val. Dalyviai privalo lankyti visas sesijas. Pavėlavusieji gali būti nepriimami. Negalintiems lankyti visų mokymų, siūlomos individualios sesijos.

Dėstytojai: dėstytojas, tiesiogiai nedirbantis programoje, turintis psichoterapinės bei dėstymo patirties, koordinatorius bei dabartiniai savanoriai, galintys pasidalyti savo patirtimi.

Grupės dydis: 10 – 15 žmonių.

Temos

1. Dalyvių prisistatymas (koliažo kūrimas).
2. Lūkesčiai, baimės, dalyvių pasiūlymai.
3. Išsamus programos pristatymas (taisyklės, pavyzdžiai, kompetencija).
4. Namų darbai.
5. Vaidmenų žaidimas – baimės (sudėtingos situacijos bendraujant su vaikais, tėvais ir pan.).
6. Supažindinimas su terminologija.
7. „Idealus vaikas“: piešimas ir istorija.
8. Supažindinimas su vaikais, laukiančiais savanorių (vaikai nedalyvauja).
9. Praktinė informacija (sutartys, privalomi dokumentai ir t.t.).

Mokomoji medžiaga: kiekvienam dalyviui duodamas „5P“ programos principų ir taisyklių sąrašas. Likusi informacija perduodama žodžiu dalijantis patirtimi su dalyviais. Svarbiausia, kad kiekvienas suprastų ir įsisąmonintų programos „5P“ principus.

Didžiausi iššūkiai dalyviams ir dėstytojams – „sudėtingi“ dalyviai (kalba arba per daug, arba labai mažai, vėluoja, reikalauja, neatitinka kursų lūkesčių ir pan.).

Pagrindiniai mokymų uždaviniai

- Išaiškinti mentorių kompetencijas ir atsakomybes.
- Gerai pažinti vienam kitą (dalyviams ir koordinatoriams).
- Paaiškinti ir įgyvendinti draugystės principą.
- Pažinti savanorio ribas.

5) Programa „DoT“ Slovakijoje

Bendra informacija

Būsimus mentorius suranda ir atranka organizacijos darbuotojai, tiesiogiai dirbantys su jų programa. Praėjęs pirminę atranką būsimasis mentorius turi išklaudyti mokymų kursą. Pagrindiniai mokymai, kurie trunka tris dienas, yra privalomi. Mokymai susideda iš trijų dalių:

- 1) administracinės organizacinės, kurios metu dalyviai supažindinami su praktiniais dalykais (mentorstės projektu ir programos struktūra, elgesio ir programos taisyklėmis), pasirašo bendradarbiavimo sutartį;
- 2) didaktinės dalies, kurios metu dalyviai susipažįsta su įvairiomis formaliojo ir neformaliojo švietimo metodologijomis bei mokymo metodais;
- 3) trečios dalies, skirtos socialiniams įgūdžiams lavinti, dėmesį kreipiant į klientų gyvenimo aplinkybių ir socialinio konteksto suvokimą, rizikos valdymą, atskirų atvejų nagrinėjimą ir t. t.

Dėstytojai: organizacijos dėstytojai, vadovai, dirbantys bendruomenės centruose.

Grupės dydis: 2 – 20 žmonių.

Temos

1. Socialiniai įgūdžiai.
2. Skirtingi darbo kontekstai (socialinė atskirtis, įvairūs švietimo metodai, priemonės ir pan.).
3. Mentoriniai procesai.
4. Krizių intervencija.
5. Asmeninis mentoriaus augimas.
6. Darbas su supervisoriumi (tai – mokymų dalis).

Mokomoji medžiaga: mokyklų vadovėliai, virvės, lenta, lipnūs lapeliai, kreidelės, bambuko lazdos, įvairaus dydžio ir tipo akmenys ir kiti vidaus ir lauko žaidimuose naudojami daiktai.

Didžiausi iššūkiai dalyviams ir dėstytojams:

- Ilgalaikių mokymų finansavimas.
- Neaiškus savanorio apibrėžimas Slovakijos teisinėje sistemoje.
- Lankomumas.
- Motyvacijos stoka, susijusi su skirtingų lūkesčių turėjimu.

Kaip spręsti problemas, su kuriomis susiduriama mentorių atrankoje ar jų darbe?

Probleminiai klausimai gali paveikti ne tik mentoriaus ir vaiko / šeimos draugystę, bet ir pačią programą. Turėdami tai galvoje, turime atidžiai sekti visą atrankos procesą, kad draugystė būtų sėkminga. Jums gali tekti susidurti su žemiau išvardytomis problemomis, kurias privalote pastebėti ir tinkamai bei laiku išspręsti.

•**Nepatikimumas.** Patikimumas yra viena iš svarbiausių mentoriaus savybių. Programa nebus sėkminga, jeigu jai nebus įsipareigota. Prieš atrenkant būsimą mentorių, svarbu susitikti su juo ir susipažinti bei įsitikinti, jog šiam asmeniui galima patikėti darbą su vaikais. Jei jis neįveikia šio etapo, tai netinka tokiam darbui. Galite suteikti galimybę pasikeisti, išmokti, kaip tapti patikimu mentoriumi, tačiau jeigu tai nepavyks, geriausia bendradarbiavimą šioje vietoje užbaigti.

•**Nemotyvuotumas.** Motyvacijos stoka kartais gali išryškėti ne pačioje programos pradžioje. Jos ženklai gali būti atpažinti būsimam mentoriumi delsiant atlikti kai kurias užduotis (pvz., vėluojama pristatyti reikalingus dokumentus) ir visą laiką tam poelgiui randant paaiškinimą; nebendraudant su kitais dalyviais; nebūnant aktyviam atliekant pratimus. Klaidinga motyvacija kažkuo panaši į anksčiau paminėtą motyvacijos stoką. Su šia problema susiduriama, jei asmuo pasirenka programą dėl klaidingų priežasčių (pvz., tikisi, jog vaikas padarys jį laimingą, nes pats šiuo metu išgyvena sunkų savo asmeninio gyvenimo laiką; programa susidomima dėl religinio misionieriškumo ir pan.). Abiem atvejais svarbu gyvas bendravimas; jo motyvacija turėtų būti atpažįstama jau pačioje proceso pradžioje. Labai svarbu pokalbį / mokymus pradėti nuo labai aiškaus organizacijos lūkesčių išdėstymo ir tik paskui pradėti gilintis į paties savanorio lūkesčius (sužinoti, kas jį motyvuoja). Geras sprendimas yra motyvacijos stokojantį suporuoti su motyvuotu.

•**Nebendradarbiavimas.** Prasidėjus mokymams, nesunku atpažinti tuos, kurie nėra linkę bendradarbiauti. Paprastai jie vengia dalyvauti grupiniuose susitikimuose, neina į kompromisus. Esant tokiam atvejui, svarbu pabrėžti buvimo savanoriu įsipareigojimą. Jei jie nėra pasirengę bendradarbiauti, geriausia išeitis – palikti programą.

•**Taisyklių nepripažinimas.** Ši savybė slepia maištingą, provokuojantį ir konfliktinį elgesį, kurį neretai galima pastebėti situacijose, kurių savanoris nesuvokia arba ginčijasi (tarkim, dėl tokių svarbių programos taisyklių, kaip finansinės paramos vaiko šeimai neteikimas ir kt.). Susidaro įspūdis, jog dalyvis nesupranta projekto esmės ir jo struktūros, nepasitiki taisyklėmis. Pirmo susitikimo metu būtina išdėstyti organizacijos taisykles. Turi būti skiriama laiko atsakyti į iškilusius klausimus, kad visi suprastų jos tikslus ir uždavinius, reikalavimus ir veiklos pobūdį. Svarbu pabrėžti, jog taisyklės yra tam, kad būtų apsaugota organizacija, mentoriai ir vaikai. Jei taisyklių ir toliau nepaisoma, reikia į tai atkreipti dėmesį ir aiškintis. Jei asmuo nuolat nesutinka su taisyklėmis, jis programai netinka.

•**Psichinės sveikatos sutrikimai.** Ne visada psichiniai sutrikimai turi kelti nerimą. Vis dėlto svarbu apsvarstyti programos pobūdį, taip pat kandidatų psichinės sveikatos lygį (ypač tais atvejais, jei jie patyrę psichinę traumą). Jei turite abejonių dėl tokių žmonių stabilumo, paprašykite laiško iš jų gydytojo arba nukelkite darbą iki to laiko, kai psichinė sveikata stabilizuosis.

•**Teistumas / neteistumas.** Galima asmens klausti apie jo teistumo istoriją ir, jei tokia egzistuoja, apie patį įvykį. Jei nesate tikri, paprašykite išrašo iš policijos. Savanorio darbas priklausys nuo jo prasižengimo ar nusikaltimo rimtumo. Prieš leisdami teistiems žmonėms dirbti su pažeidžiamais žmonėmis, pvz., vaikais, visada patikrinkite, kokie apribojimai galioja jūsų šalyje.

•**Asmenys, turintys trauminę patirtį.** Kartais abiem pusėms naudinga, jei mentorių ir jam paskirtą žmogų sieja ta pati ar panaši trauminė patirtis (pvz., abu patyrė tėvų skrybas, todėl žino, kaip įveikti emocijas, susijusias su skrybomis ir pan.). Itin svarbu, jog prieš suporuodama būsimą mentorių su vaiku, organizacija išsiaiškintų, kaip jis tvarkosi su savo traumine patirtimi ir kaip jaučiasi susidūręs su panašia vaiko problema. Netinkamas organizacijos sprendimas gali sukelti grėsmę abiem pusėms.

Religiniai įsitikinimai, seksualinė orientacija, rasė neturėtų kelti problemų. Mentorstės programos turėtų pasisakyti už toleranciją visuose lygiuose. Nepaisant to, mentorstės metu būtina atsižvelgti į jautrias dalyvių vietas.

Būtų gerai anksčiau išvardytus dalykus sužinoti paprašius atsakyti į klausimyną, asmeninio pokalbio arba mokymų metu. Kai kuriose šalyse (pvz., Lietuvoje) klausimynas dalyviams pateikiamas paskutinėje mokymų sesijoje. Būsimo mentoriaus klausiama, kokio vaiko ar šeimos jis norėtų arba nenorėtų (kaip antai: per aukštas savo amžiui, šeima turėjo problemų su teisėtvara, vaikas fiziškai neįgalus, stokoja mandagumo įgūdžių ir pan.). Tokie klausimynai suteikia dėstytojams daug informacijos apie mentoriaus toleranciją ir egzistuojantį / neegzistuojantį pašaukimą dirbti su socialiai neprivilegijuotomis grupėmis arba vaikais, kasdieniame gyvenime susiduriančiais su tam tikrais sunkumais arba žmonių savybėmis, kurios yra nepakeičiamos.

Jei dalyviai negali atsakyti į kai kuriuos iš šių klausimų dėl to, kad jie pernelyg asmeniškai, reikia paaiškinti, kaip tai svarbu dirbant su vaikais arba / ir jų šeimomis.

2.3 Mentorius ir vaiko / šeimos suporavimas

Priklausomai nuo programos, mentorius ir vaiko / šeimos parinkimas gali būti įvairus. Kai kurioms programoms nebūtina taikyti sudėtingų parinkimo procedūrų, nes, pavyzdžiui, kartais pagrindiniu poros sudarymo veiksmu gali būti geografinis atstumas tarp mentoriaus ir jam paskirto vaiko / šeimos. Vis dėlto kai kurios programos reikalauja sudėtingos parinkimo procedūros, kai atsižvelgiama į asmenybę, interesus, profesinę istoriją, socialinius įgūdžius ir pan., – veiksmus, svarbius padedant vaikui ir šeimai.

Norėdami sėkmingai suporuoti mentorių ir vaiką / šeimą, pasinaudokite šiais patarimais.

- Duokite atlikti psichologinį testą ir / arba pasikalbėkite su abiem pusėmis – tiek mentoriumi, tiek vaiku (įskaitant ir vaiko motiną / tėvą arba globėją).
- Apmokykite būsimą mentorių ir įvertinkite jo įsitraukimą į programą.
- Atkreipkite dėmesį į galimo mentoriaus nuomonę, paklauskite jo, su kuo dirbdamas jaustųsi atliekantis naudingą darbą.
- Atkreipkite dėmesį į vaiko ir tėvo / globėjo nuomonę – su kuo jie norėtų užmegzti draugystę (čia dažnai reikšmingi būna amžius, religija, rasė, vedybinė padėtis ir gyvenimo būdas).
- Svarbi yra mentoriaus ir vaiko, taip pat tėvų / globėjų motyvacija.
- Privalumas: tokie patys mentoriaus ir vaiko pomėgiai, interesai.
- Atsižvelkite į charakterio bruožus ir temperamentus: nereikia suporuoti dviejų labai skirtingų charakterių ir temperamentų žmonių, nes jiems sunkiai seksis draugauti.
- Atkreipkite dėmesį ir į mentoriaus stipriąsias puses, ir šeimos bei vaiko silpnąsias puses – stipriosios savybės turi atsverti silpnąsias.
- Dažnai pasitvirtina ir pasiklojimas intuicija.

Poravimo procesas labai priklauso nuo projekto tikslų ir struktūros. Žmonės turi būti atviri (tai ne didelė parduotuvė, kurioje galima laisvai pasirinkti). Svarbu empatija, kuri padeda atrasti bendrų dalykų. Kartais naudinga neturėti daug informacijos apie žmogų, tai leidžia išvengti išankstinių nusistatymų ir etikečių klajavimo. Žemiau pateikiame dviejų Vokietijos švietimo projektų pavyzdžius, kuriuose suporavimo principai itin ryškiai skiriasi.

1) In the project “Reading Mentors”, teachers send certain pupils, who they deem in need, from their class to Reading Mentors. The matching is more or less a surprise, based on the individual choice of the teacher and the time schedule of the mentor.

1. Projekte „Skaitymo mentoriai“ mentoriams vaikus paskiria mokytojai pagal tai, kuriems iš jų klasės vaikų šiuo metu reikalinga pagalba. Taigi šiuo atveju suporavimas gana netikėtas, paremtas asmeniniu mokytojo sprendimu ir priklausantis nuo programos tvarkaraščio.

2. Projekto „Kalbos mentoriai“ koordinatoriai, ieškodami tinkamos poros, atsižvelgia į gana nemažai veiksnių ir mentoriaus savybių:

- geografinį atstumą tarp mentoriaus ir vaiko – kuo arčiau, tuo geriau;
- puikų mentoriaus gimtosios vokiečių kalbos mokėjimą;
- patirties bendraujant su vaikais / paaugliais turėjimą;
- ryšio su tam tikra mokykla buvimą – jei dirbant su tos pačios mokyklos vaiku patirtis buvo teigiama, galimas daiktas, jog mentorius ir šįkart mielai dirbs su jos vaiku;
- laiką – kiek laiko mentorius gali būti su vaiku ir ar jo pakaks, norint pasiekti kuo didesnę progresą su šiuo konkrečiu vaiku / paaugliu;
- vaiko vokiečių kalbos lygį – ar jis iš viso gali kalbėti vokiškai arba koks mokėjimo lygis;
- ar vaikas turi galimybę reguliariai lankyti programoje dalyvaujančias mokyklas, o gal pamokos turi vykti tik jo mokykloje.

2.4 Draugystė

2.4.1 Draugystės pradžia

Suradus tinkamą porą, prasideda svarbi draugavimo dalis – draugiškų santykių tarp mentoriaus ir vaiko / šeimos kūrimas. Dviejų pusių supažindinimas neretai užtrunka iki valandos – mentorius pristatomas vaikui (dažnai dalyvaujant vaiko motinai / tėvui ar globėjui) arba šeimai, su kuria dirbs.

Skirtingos programos skirtingai rengia tokius susitikimus. Programose, kuriose mentorius teikia edukacinę pagalbą, ši supažindinimo procedūra gali būti labai trumpa, suteikianti labai ribotą informaciją apie mentorių ir vaiką. Programos, kurių tikslas yra emocinė arba socialinė pagalba, supažindinimui skiria kur kas daugiau laiko ir tam kruopščiau ruošiasi. Tokių susitikimų metu svarbu sukurti pasitikėjimo atmosferą, kurioje mentorius, vaikas ir jo šeimos nariai jaustųsi norintys pasidalyti savo asmenine informacija. Žinoma, jei jie to nori. Jei organizacija mano, jog tam tikra informacija itin svarbi būsima draugystei, darbuotojai gali paskatinti susitikimo dalyvius ją pasidalyti. Vis dėlto tai nėra privaloma, todėl nė viena iš dalyvaujančių pusių neturi būti verčiama kalbėti apie tai, apie ką nenori.

Štai keletas patarimų, kuriuos privalo įsiminti ir jais vadovautis specialistas, supažindinantis mentorių su paskirtu vaiku / šeima.

- Susitarkite su visomis dalyvaujančiomis pusėmis dėl susitikimo laiko, praneškite, kiek jis užtruks ir ką kiekviena pusė turės daryti jo metu (tai sumažina vaiko ir tėvų nerimą, kurį dažnai jaučia prieš susitikimą).
- Parenkite susitikimui kambarį ir reikalingus dokumentus (dažnai tai būna sutartis).
- Sukurkite jaukią ir saugią atmosferą pokalbiui, pradėdami susitikimą nuo keleto „apšildančių“ klausimų ar sakinių. Užtikrinkite, kad niekas netrukdytų jūsų susitikimui.
- Vienu sakiniu aiškiai išdėstykite, kodėl pakvietėte ir koks jūsų vaidmuo šiame projekte.
- Paklauskite vaiko / tėvų / mokytojo apie jų motyvaciją (kodėl nori dalyvauti šiame projekte).
- Užrašykite arba įvardykite žodžiu dabartinę padėtį. (Pvz., vaikas gali sakyti, jog yra labai drovus ir todėl negali rasti draugų. Paklauskite jo, kaip įvertintų savo drovumą skalėje nuo 1 iki 10, kur 10 reiškia „labai gerai“, o 1 – „labai blogai“. Užrašykite vaiko nurodytą skaičių.) Paskatinkite tėvus / vaiką / šeimą įvardyti kuo daugiau problemų, apie kurias, jų nuomone, mentorius turėtų žinoti. Kiekvienai problemai paskirkite po naują eilutę. Organizacija „Volunteering Matters“ naudoja sistemą „Family Star“, kuri matuoja jos poveikį.
- Paprašykite mentorių prisistatyti, jo prisistatymą papildykite kokia nors teigiama detale, kurios nepaminėjo, bet kuri yra reikšminga šiai konkrečiai situacijai. (Pvz., žinote, jog tėvai nenori, jog jiems padėtų mentorius, kuris pats negali susitvarkyti su savo vaikais. Tokiu atveju pasakykite, jog visi mentoriai yra itin atidžiai atrinkami šiam darbui, kad visi lanko mokymus, kur gauna daug praktinių žinių, kaip bendrauti su vaikais). Paraginkite vaiką / tėvus / šeimą užduoti klausimų.
- Paklauskite, kaip, jų nuomone, pasikeis gyvenimas tapus šio projekto dalimi ir sulaukus mentoriaus pagalbos. Pataisykite nerealius lūkesčius (pvz., tokius įsivaizdavimus, kaip „Mes tapsime turtingi ir mums niekada daugiau nereikės dirbti“ arba „Aš išmoksiu vokiečių kalbą per mėnesį“) bei paskatinkite norą pasikeisti bei sustiprinkite teigiamą požiūrį į dalyvavimą projekte.
- Papasakokite / parodykite / perskaitykite projekte dalyvaujančiųjų vaidmenis, atsakomybes ir projekto taisykles. Patikrinkite, ar visi dalyviai suprato šią informaciją.

•Paklauskite vaiko / šeimos ir mentoriaus, ar jie įsivaizduoja galėsiantys leisti laiką drauge ir kartu spręsti visus šio susitikimo pradžioje išvardytus sunkumus. Paklauskite, kokių baimių ar vilčių turi, galvodami apie šią draugystę. Patikinkite, jog normalu pradžioje jaustis šiek tiek nejaukiai ar būti įsitempusiems, bet kad esate tikras, jog ši draugystė bus sėkminga.

•Perskaitykite sutartį ir pasirašykite ją (kai kuriose programose sutarties pasirašyti nereikia, tuo tarpu kitos sutarčiai teikia didelę reikšmę, nes tai stabilumo ženklas ir prisideda prie draugystės saugumo, pasitikėjimo atsiradimo).

•Dar kartą priminkite tokios pagalbos ribas ir pasiūlykite savo pagalbą; jei draugaujant iškils kokių nors problemų, nurodykite savo kontaktinį adresą, kad, iškilus problemai, mentorius ar vaikas / šeima galėtų lengvai su jumis susisiekti.

•Pasakykite, kaip dažnai tikėtis sulaukti ataskaitos apie draugystės eigą. (Lietuvos „Big Brothers Big Sisters“ paprastai ataskaitos iš kiekvienos dalyvaujančios pusės paprašo kiekvieną mėnesį; Jungtinėje Karalystėje – įpusėjus mentorystei, po 3 mėnesių įvertinama, ar vaikas padarė kokį nors progresą. Šiam tikslui naudojama internetinė sistema, kur koordinatorius gali matyti vaiko progresą, nesusitikdamas su mentoriumi ar vaiku / tėvais.)

Įdomus faktas: būna ir kitokių draugystės variantų. Pvz., Slovakijos mentorystės programa „DoT“ dirba su romų vaikų integracija į visuomenę. Šios programos rėmuose į dienos centrą, kur lankosi romų vaikai, kelioms valandoms ateina keletas mentorių. Vaikai, leisdami laiką su mentoriais (bendraudami su jais, atlikdami namų darbus, rankdarbius, piešdami) uždirba papildomų taškų, kuriuos vėliau gali iškeisti į drabužius, knygas, žaislus. Šioje programoje savanoris vaiko mentoriumi būna tik vieną dieną be jokios sutarties ar įsipareigojimo, jog vaikas ar šeima kreipsis tokios pat pagalbos ir kitą dieną.

2.4.2 Raktas į sėkmingą draugystę

Yra daug būdų, kaip padėti mentoriui ir vaikui / šeimai, kad jų draugystė būtų sėkminga. Įvairios šalys naudoja jų kultūrai ir projekto pobūdžiui tinkamiausią. Renkantis labiausiai tinkančius paramos metodus, būtina atkreipti dėmesį į mentoriaus ir vaiko amžių, išsilavinimą ir programos tikslus.

Parama mentoriui ir vaikui / šeimai prasideda nuo pirmųjų žingsnių programoje. Jie pradeda darbą tikėdamiesi pagarbos ir vildamiesi, jog stipriosios bei silpnosios pusės bus laiku pastebėtos ir kad sulauks paramos bei pagalbos.

Pagalba mentoriams

Parama savanoriui svarbi viso jo buvimo projekte metu. Štai keletas patarimų, kaip galite jiems padėti.

Mokymų metu svarbu aptarti šiuos dalykus:

- aiškiai apibrėžtus projekto uždavinius, kuriuos mentoriai turi suprasti ir pritarti jiems, bei struktūrą – tai įvyksta mokymų pradžioje;
- egzistuojančias programos taisykles;
- procedūras, taikomas sprendžiant iškilusius sunkumus (krizės suvaldymo žingsniai);
- tiksliai ir suprantamai suformuluotas sutartis ir formas.

Antras žingsnis – nuolatinė parama, planuojama ir įgyvendinama mentorius koordinuojančios organizacijos.

- Tiksli ir aiški informacija apie procedūras ir organizacijos reikalus – nuolatos.
- Pagalbos iš darbuotojų / savanorių, turinčių reikalingų profesinių žinių, pasiekiamumas – reikalui esant.
- Asmeninis ir laiku suteikiamas konsultavimas / parama / patarimas – reikalui iškilus.
- Paskirtas kontaktinis asmuo.
- Aktyvus klausymasis, atsiliepimai ir stebėjimas – nuolatos.
- Asmeniniai pokalbiai – reguliariai.
- Individuali arba grupinė supervizija (skirta asmeninei raidai sekti, taip pat karjeros santykių ir pan. patarimai) – mažiausiai kartą per mėnesį, dažniau, jei įmanoma; sprendžiant konkretų atvejį, reikalui iškilus ir mentoriui prašant.
- Draugystės priežiūra – koordinatoriaus reguliarius susitikimai su mentoriais / tėvais / vaikais, rezultatų aptarimas – 3 – 4 kartus per metus.
- Savanorių klubas – kartą per mėnesį.
- Grupinės diskusijos – kartą per savaitę / mėnesį.
- Socialiniai suėjimai (skatina mentorių motyvaciją) – kas 6 mėnesius.
- Informaciniai susitikimai (dėstytojai / specialistai skaito paskaitas mentoriams) – 3 kartus per metus.
- Techninė parama (skirta vyresnio amžiaus savanoriams, pvz., kaip parašyti el. laišką ar naudoti kitas naujaušias technologijas ir pan.) – iškilus reikalui.
- Mentorių ribų ir pasitaikančių kliūčių suvokimas – tai visada reikia turėti galvoje ir kalbėtis apie tai su savanoriais, kai reikia.
- Jaunimo mainai – 1–2 kartus per metus.
- Naujienlaiškis su svarbia informacija apie projektą arba programą mentoriams.

Trečias žingsnis – papildoma parama mentoriams ir nauda.

- Galimybių tolimesniam mentorių mokymuisi ir tobulėjimui sudarymas – priklauso nuo poreikio ir finansų.
- Papildoma profesionali pagalba (kitų organizacijų, dirbančių toje pačioje srityje, rengiami mokymai, knygos, stipendija tolesniam tobulėjimui).
- Galimybė dalyvauti kitose organizacijos veiklose (konferencijos, seminarai, apsikeitimas specialistais ir kt.).
- Pokyčiai ir pagerinimai projekte, atsižvelgiant į vertinimus / atsiliepimus.

Ketvirtas žingsnis – mentorių įvertinimas / padėka.

- Mentorius darbo rezultatų viešinimas / paskelbimas jo aplinkoje (mokykla, šeima, darbovietė ir kt.).
- Mentorių ir jų indėlio pripažinimas (dalyvavimas kitose organizacijos veiklose, rekomendacinio laiško rašymas, pvz., ieškant naujo darbo, galimybių aktyviai prisidėti prie projekto suteikimas).
- Didesnės atsakomybės suteikimas („paaukštinimas“ savanoriškame darbe).
- Pažintiniai vizitai.
- Nedidelės dovanėlės (pvz., skėčiai su organizacijos ženklu, atšvaitai su projekto logotipu ir pan.).
- Mentorių apdovanojimas (tarkim, kūrybiškiausias / patikimiausias / iniciatyviausias).
- Jų darbo ir pasiekimų paminėjimas pranešimuose spaudoje ir kitur.

Parama šeimoms dalyvavimo programoje metu

Mentoriai ir šeimos apie organizaciją sužino įvairiais būdais. Svarbu suprasti, kad mentoriaus ir vaiko / šeimos draugystė bus sėkminga tikrai tada, jei bus tinkamai įvertinta pradžioje. Svarbiausias tokio įvertinimo tikslas – sužinoti, kuriose srityse yra sunkumų, kokie yra lūkesčiai, taip pat būtina nustatyti motyvacijos ir galimo bendradarbiavimo ir bendravimo su vaiku arba / ir jo šeima lygį. Tam tikslui rekomenduojama taikyti šias procedūras:

- paprašykite arba, jei reikia, padėkite užpildyti dalyvavimo programoje anketą;
- pasikalbėkite su kitomis tarnybomis apie vaiką ir / arba tėvus (su mokytojais, su šeima dirbančiais socialiniais darbuotojais ir pan.);
- surenkite pokalbį su vaiku ir tėvais / globėjais (kartais rekomenduojama įvertinti psichologinius šeimos ir vaiko sunkumus);
- nustatykite vaikų saugumo taisykles;
- pateikite tikslią ir aiškią informaciją apie procedūras ir organizacijos veiklą;
- pristatykite programos saugumo taisykles ir gaires ir jų laikykitės; dėl to daugelyje šalių pasirašoma sutartis;
- papildomai švieskite vaiką ir / arba jo šeimą (pvz., surenkite asmeninio saugumo mokymus, tėvų mokymus, kalbos pamokas, tarpkultūrinius mokymus ir t. t.);
- teikite socialinę ir finansinę paramą (jei organizacija, šalia mentorystės programos, atlieka dar ir konsultacinę, socialinės konsultacijos ar socialinės tarnybos funkcijas);
- sukurkite gerą atmosferą vaikams / šeimoms, kad jie jaustųsi saugiai, išsineštų tik pačią geriausią patirtį; gerbkite vaiko ir šeimos konfidencialumą, būkite jiems empatiški, išlikite profesionalūs viso proceso metu;
- dirbkite drauge su socialinėmis tarnybomis ir praneškite joms apie sunkumus ir iššūkius, su kuriais susiduria vaikai ir šeimos;
- pateikite informaciją su kontaktine informacija (telefonų numeriai, el. pašto adresai), jei kiltų klausimų ar problemų dalyvavimo programoje metu;
- užtikrinkite, jog koordinatorius pasirūpins vaiku / šeima viso proceso metu ir prižiūrės draugystę su mentoriumi;
- reguliariai organizuokite susitikimus su visomis dalyvaujančiomis pusėmis;
- įvertinkite programos poveikį ir parodykite mentoriaus ir / arba šeimos indėlį.

Jei yra galimybių, organizacija galėtų teikti ir kitą papildomą paramą vaikui ir jo šeimai, tokią, kaip:

- konsultacijos pas psichologą arba psichoterapeutą;
- socialinių darbuotojų pagalba;
- bendradarbiavimas su kitomis tarnybomis (pvz., mokykla), siekiant pagerinti vaiko gyvenimą;
- socialinių renginių organizavimas (6 kartus per metus);
- pozityvios tėvystės grupių organizavimas;
- kultūrinis švietimas (teatras, koncertai);
- materialinė pagalba (TV, drabužiai, higienos priemonės);
- pagiriamieji raštai vaikams;
- vasaros stovyklos nepasiturinčių šeimų vaikams;
- socialinių įgūdžių grupių sudarymas vaikams;
- parama mentoriams, jiems baigus dalyvauti programoje.

2.4.3 Praktiniai patarimai, kaip užmegzti stiprų teigiamą ryšį su vaiku / šeima

Supažindinkite mentorių su keletu patarimų, kaip pradėti draugystę su savo vaiku.
Štai keletas Lietuvos partnerio patarimų:

1. Nustebinkite savo vaiką surengdamas šventę prieš arba po jo / jos gimtadienio.
2. Pagaminkite drebučius. Jiems atvėsus, išpjaustykite juose savo vardus.
3. Išleiskite laikraštį apie vaiko šeimą ir parodykite jį jo / jos gimtinačiams ir draugams.
4. Suplanuokite ilgą pasivaikščiojimą. Su savimi pasiimkite maišą daiktams, kuriuos rasite pasivaikščiavimo metu, pvz., lapams, akmenukams, augalams ir pan.
5. Drauge sukurkite kalėdinius atvirukus.
6. Pagaminkite dėžutę vabzdžiams, po to eikite jų ieškoti į gamtą.
7. Išmokykite vaiką iš augalų pasidaryti žiedus.
8. Nupieškite grafitį ant sienos, po to ją uždažykite.
9. Žodyne kartu paieškokite juokingų ar nežinomų žodžių.
10. Gaublyje suraskite vietas, kuriose gyvena jūsų draugai arba kuriose įvyko svarbūs įvykiai.
11. Mobilioju telefonu įrašykite juokingus aplinkos garsus.
12. Užsukite į padėvėtų drabužių parduotuvę.
13. Iš iškirptų žurnalo nuotraukų sukurkite koliažą apie vaiko gyvenimą.
14. Drauge pūskite muilo burbulus.
15. Suplanuokite savo svajonių / tikras atostogas.
16. Išmokykite paprastą triuką ir juo nustebinkite vaiko šeimą.
17. Drauge su vaiku pavartykite savo mokyklos nuotraukų albumą.
18. Nupieškite ką nors ant marškinėlių.
19. Nusiveskite vaiką į parduotuvę ir paaiškinkite jam, kam kokie daiktai yra reikalingi.

20. Susitikimo pradžioje pasakykite tris patinkančius dalykus apie vienas kitą.
21. Viena kvadratiname pievos metre paieškokite įdomių gyvosios gamtos apraiškų.
22. Per vaiko gimtadienį paprašykite jo / jos atsigulti ant didelio popieriaus lapo. Pieštuku pažymėkite jo / jos kūno kontūrus jame. Taip darydami kiekvienais metais matysite, kaip vaikas auga.
23. Išmokite skirtingomis kalbomis suskaičiuoti iki 10.
24. Pasiimkite vaiką į sporto rungtynes.
25. Po vienerių metų draugystės išsiųskite savo vaikui laišką apie tai, kaip jis / ji pasikeitė.
26. Suorganizuokite jo / jos darbų parodą ir pakvieskite į ją savo draugus ir giminaičius. Paraginkite juos tuos darbus įsigyti. Kad sektųsi parduoti, darbų kainas padarykite žemas.
27. Išmokykite vaiką užpildyti kokią nors pašto paslaugų formą.
28. Pagaminkite žvakę, panaudoję sudžiūvusius augalus, kuriuos surinkote savo pasivaikščiojimų metu.
29. Padėkite vaikui sudaryti sąrašą jį / ją mylinčių žmonių.
30. Vartydami mados žurnalus klauskite vaiko, kas jam / jai patinka. Paaiškinkite, kurie drabužiai tinka ir kurie netinka jo / jos amžiaus vaikui.
31. Drauge nuplaukite jūsų automobilį.
32. Išmokite pastatyti palapinę.
33. Išmokite sulankstyti servetėles.
34. Žiemą padarykite sniego angelus.
35. Kartu sukurkite eilėraščių arba eilėraščius apie vienas kitą.
36. Pamaitinkite antis.
37. Parašykite laišką vaiko mėgstamiausios knygos autoriui.
38. Sukurkite ir pagaminkite jo / jos vizitinę kortelę.
39. Pradėkite drauge rinkti pašto ženklus arba monetas.
40. Suraskite knygą apie žvėrių pėdsakus. Žiemą

41. Sudarykite sąrašą dalykų, kuriuos norėtumėte nufotografuoti. Pasiėmę fotoaparata leiskitės į jų paiešką.
42. Išmokykite vaiką pasakyti kokį nors ilgą žodį.
43. Sukurkite vaizdo žinutę į komandiruotę išvykusiam / išvykusiai vaiko tėčiui ar mamai.
44. Drauge skaitykite laikraštį. Paprašykite, kad vaikas surastų 10 žodžių tam tikra tema arba prasidedančių ta pačia raide.
45. Drauge skaitykite žymių žmonių biografijas. Pasakykite vaikui, kad gali būti, jog kada nors tokia knyga bus parašyta ir apie jį / ją. Pasikalbėkite apie profesijas.
46. Pagaminkite šokoladinį, braškinį ir citrininį padažus ir papuoškite jais lėkštes.
47. Atidarę automobilio variklio dangtį paaiškinkite, ką ten matote ir kokią funkciją jie atlieka.
48. Drauge sportuokite, dalyvaukite trumpų distancijų maratonuose.
49. Suraskite jo / jos vardą žodyne ir išaiškinkite jo reikšmę. Po to paieškokite visų jo / jos šeimos narių ar draugų vardų.
50. Drauge išspauskite vaisių arba daržovių sultis ir pasigaminkite kokteilius.
51. Išmokykite, kaip taisyklingai pjaustyti ir valgyti įdomesnius vaisius, pvz., ananasą, kokosą, žvaigždinį anyžių, kvapiąją pasiflorą ir pan.
52. Naudodami netikrus pinigus parodykite, kam jūs išleidžiate savo algą.
53. Išmokite danguje atpažinti mažiausiai tris žvaigždynus.
54. Sutaisykite kartu savo / jo / jos dviratį.
55. Išsiruoškite į išvyką traukiniu į kitą miestą.
56. Surūšiukite drabužius pagal spalvą / medžiagą ir išmokykite vaiką, kaip naudotis skalbimo mašina, kaip skalbti rankomis. Parodykite, kaip sulankstyti išdžiūvusius drabužius.
57. Padarykite vienas kitam šukuoseną.
58. Apsilankykite transporto priemonių parodoje.

2.5 Kaip išlaikyti mentorių motyvaciją

Motyvacija labai reikšminga mentorystės programoje, todėl koordinatorius turi mokėti išlaikyti jos lygį. Skirtingai reikės motyvuoti asmenį, dirbantį avanorišką darbą ilgus metus, ir naują. Abiem atvejais, norint, kad programa būtų sėkminga, motyvacija viso dalyvavimo projekte metu itin svarbus veiksnys. Būsimam mentorui pradedant dalyvauti programoje, turime suteikti tikslią informaciją apie programą (tikslus, įsitraukimo procesą ir pan.), trukmę (kada jam bus paskirtas vaikas / šeima), išsiaiškinti lūkesčius ir pan. Paskyrus vaiką / šeimą, jis turi sulaukti pakankamai paramos iš koordinatoriaus, supervisoriaus ar kitų dalyvių. Turi būti nustatytos aiškos taisyklės ir ribos.

Po kurio laiko mentoriaus motyvacija gali smuktelėti. Yra įvairių priežasčių, kodėl taip atsitinka, todėl svarbu žinoti, kaip motyvaciją palaikyti.

2.5.1. Kaip atpažinti, kad mentoriaus motyvacija krinta?

- Pasisako apie motyvacijos praradimą.
- Nesilanko supervizijose ir grupiniuose susitikimuose.
- Vis mažiau laiko skiria savanoriškam darbui.
- Rodo mažesnę dėmesį savo vaikui / šeimai.
- Nebedalyvauja programos renginiuose.
- Bendravimas tapo problemiškas (jis neatsako į el. laiškus, nekelia ragelio ir pan.).
- Jo ir jo vaiko / šeimos veikla sustabarėjo, nesikeičia.
- Dėl nereikšmingų ar neįtikinamų priežasčių atšaukinėja susitikimus su vaiku / šeima.

Priežastys, kodėl motyvacija krinta

- The volunteer has less free time
- Unrealistic expectations of results
- Work is too psychologically demanding
- Not enough support and encouragement

2.5.2. Kaip spręsti šias problemas

- Automatiškai neatsisakykite tokių mentorių savo programoje ir suteikite jiems antrą progą.
- Gal yra būdas, kaip sumažinti mentoriaus patiriamą spaudimą?!
- Sugrįžkite prie pradinių jo lūkesčių, prisiminkite, kodėl atėjo savanoriauti, paprašykite pasidalyti savo nuomone.
- Pasiteiraukite apie asmenines arba organizacines permainas, įvykusias savanoriško darbo metu.
- Jei būtina, išspręskite su mentoriaus situacija susijusias problemas ir rūpesčius.
- Pasikalbėkite apie motyvaciją.

Kaip išlaikyti arba atstatyti motyvaciją

- Sutelkite dėmesį į stipriąsias puses.
- Suteikite pagalbą mentoriaus darbe, bet neperimkite jo.
- Pasikalbėkite su paskirto vaiko tėvais – ar egzistuoja kokia nors problema? Jei būtina, sužinokite apie mentoriaus darbą iš kitų ir pasikalbėkite apie tai su juo pačiu.
- Jei reikia, nukreipkite jį į kitas tarnybas paramai gauti.
- Pasistenkite įtraukti į kitas veiklas (darbą organizacijos biure, renginių organizavimą, kitą programą, dalyvavimą tarptautiniuose projektuose, buvimą mentoriumi kitam mentorui ir pan.).
- Pasitelkite visas įvertinimo formas: pasidomėkite studijomis ir pomėgiais, pamėginkite surasti kažką jam tinkamo.
- Parašykite palankų rekomendacinį laišką.
- Pripažinkite darbą ir pagirkite.

Jei būtina vaiko / šeimos / mentoriaus ir atmosferos tarp asmenų, dalyvaujančių mentorystės programoje, labai, turite pagalvoti, ar reikia toliau tęsti savanorišką darbą. Jei nuspręsite toliau nedirbti, nepamirškite nutraukti sutarties su juo ir tai padarykite gražiuoju. Jei yra galimybė ir leidžia sąlygos, palaikykite ryšį ir po sutarties nutraukimo!

Pavyzdys iš praktikos

Peteris, 26 metai

Tuo metu Peteris mūsų programoje buvo jau dvejus metus. Jis pradėjo gana dažnai praleidinėti supervizijas, surasdamas įvairiausių priežasčių: kad dirbo darbe iki vėlaus vakaro, sirgo, kartais – kad pamiršo supervizijos dieną ir pan. Mane tai stebino, nes anksčiau lankėsi visuose renginiuose! Kalbantis apie kartu su vaiku leidžiamą laiką, jo balse trūko susidomėjimo. Dažniausiai norėjo kuo greičiau pabaigti superviziją ir eiti namo. Pakviečiau Peterį asmeninei konsultacijai, kurios metu bandžiau pakalbėti apie jo dalyvavimą mūsų programoje: kuo nėra patenkintas? Ar yra kokių nors sunkumų su vaiku? Gal turi kokių nors asmeninių nesklandumų? Pokalbio metu bandžiau susitelkti ties jo stipriosiomis savybėmis ir atkreipti dėmesį į gerus prisiminimus apie kartu su vaiku leistą laiką. Sužinojau, jog Peteris nusivylęs susitikimais su vaiku, nes šie suvienodėjo, pradėjo trūkti energijos galvojant apie vis kokią nors naują veiklą. Padidėjo darbo krūvis darbe. Aptarėme galimybę leisti jo vaikui planuoti judviejų susitikimus ir ši mintis išgelbėjo Peterį! Ilgainiui susitikimai tapo vis smagesni, o jis ėmė aktyviau dalyvauti supervizijose. Mūsų susitikimo metu Peteriui buvo svarbu išgirsti, jog galbūt atėjo laikas pamažu užbaigti savo oficialų dalyvavimą programoje ir kad nėra protinga tokį žingsnį laikyti pralaimėjimu.

Examples of motivated volunteers

'I find it very, very interesting that I've changed since I've been working with refugees, I relativised my way of life and my demands'

Ulla Möllinger, language mentor

3

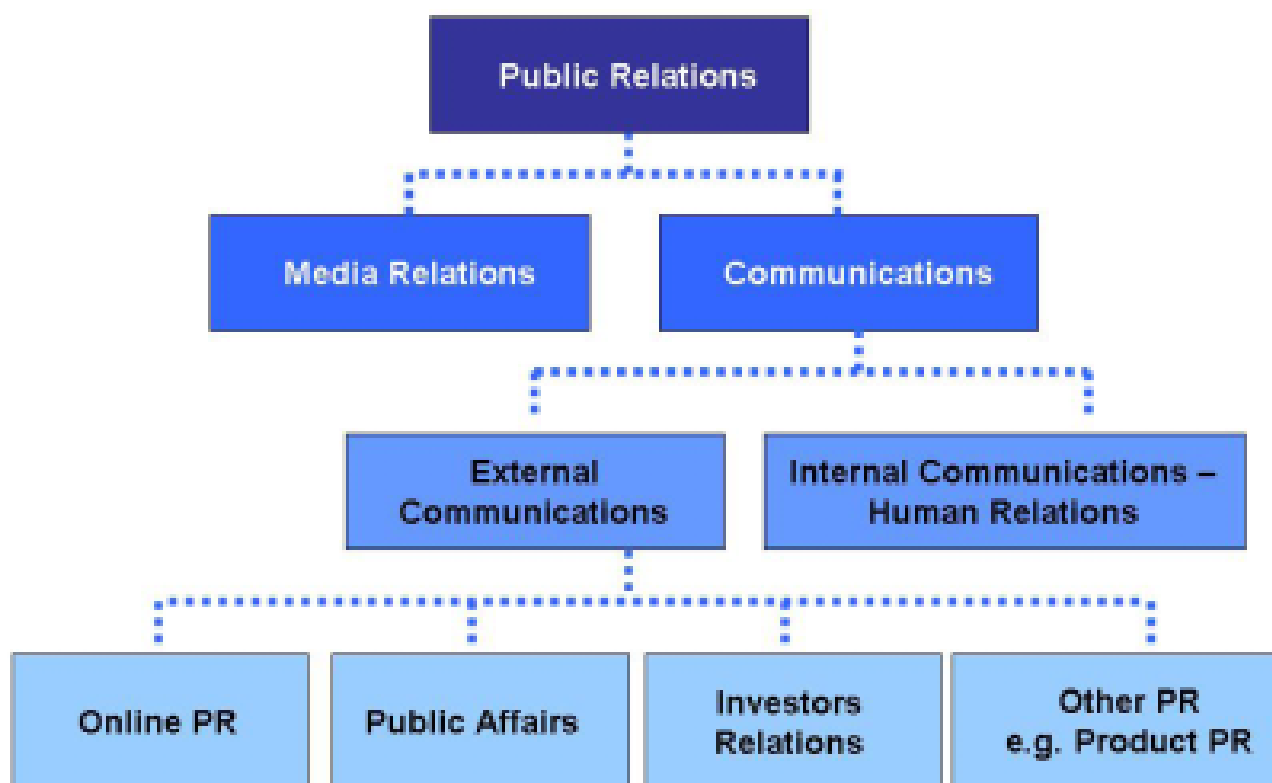
**Trečias skyrius. In-
formacijos sklaida ir
viešieji ryšiai**

3.1 Apibrėžimas ir atliekama funkcija

Šis skyrius aptaria viešinimą ir ryšius su visuomene. Jame bus pateikta tik esminė informacija. Ryšiai su visuomene svarbūs ne tik įmonėms, bet ir nevyriausybinėms organizacijoms bei mentorių vaikų / šeimų programoms. Ryšiams su visuomene būdinga keletas tikslų:

- sukurti pasitikėjimą, patikimumą;
- pasiekti tam tikrą visuomenės grupę;
- paveikti viešąją nuomonę, mąstyseną ir įvaizdžius.

Public Relations - Definition

3.2 Ryšių su visuomene ir darbo su žiniasklaida formos

3.2.1. Skirtingos žiniasklaidos formos

Spauda	TV ir radijas	Socialinė žiniasklaida
<ul style="list-style-type: none"> •Laikraščiai: vietos, regioniniai; dienraščiai; nacionaliniai, sekmadienio laikraščiai; užsienio spauda. •Reklaminė spauda. •Viešieji biuleteniai. •Žurnalai: specializuoti, mokslo, organizacijų (pvz., skėtinės organizacijos, mokyklos, NVO); politinės arba ekonomikos; populiarieji žurnalai. •Kita: metinės apžvalgos, naujienlaiškiai, metraščiai, bukletai, lankstinukai ir pan. 	<ul style="list-style-type: none"> •Visuomeninis transliuotojas: nacionalinė TV ir radijo programos, valstybinė televizija ir radijo programos (regionų visuomeniniai transliuotojai). •Privatūs transliuotojai: vietinės, regioninės ir nacionalinės programos. 	<ul style="list-style-type: none"> •Internetinės laikraščių platformos. •TV ir radijo programos internete. •Bendruomenių portalai ir interneto svetainės. •Organizacijų, institucijų ir įmonių interneto svetainės. •Privačios interneto svetainės. •„Facebookas“ ir kitos socialinės žiniasklaidos platformos, kaip LinkedIn, Google+. •Internetinės bendruomenės. •Twitter's. •YouTube kanalas. •Renginių kalendoriai internete. •Blogai, arba tinklaraščiai. Naujienlaiškiai.

3.2.2. Skirtingos žiniasklaidos formos

Tik 1 proc. visos informacijos pasirodo žiniasklaidoje. Tad kokie dalykai yra skelbiami, kokie jos kriterijai, atsirenkant žinias?

Žiniasklaidą domina:

- Istorija, o ne veidai!
- Dėmesys žmonėms, o ne sunkumams!
- Įvaizdžių kūrimas!

3.3 Darbo ryšių su visuomene sąvoka

Pagrindiniai klausimai konkrečiais ryšių su visuomene atvejais:

Siuntėjas. Svarbu kritiškai įvertinti save (savo organizaciją, įgyvendinamas programas) ir suprasti, kas mes esame? Kas mums svarbu, kokios mūsų stipriosios ir silpnosios pusės? Kokia yra mūsų pagrindinė žinia? Kokios mums rūpimos temos gali būti įdomios kitiems, ypač mūsų tikslinėms grupėms?

Atsakomybė. Kažkas iš organizacijos atstovų turi jausti atsakomybę ir būti atsakingas už darbą su viešaisiais ryšiais. Šis žmogus turi mokėti dalyvauti dialoge, būti prieinamas. Apskritai gerai būtų, jei tas asmuo mokėtų bendrauti, nestokotų entuziazmo, būtų jautrus, pasižymėtų gerais verbalinės ir rašytinės komunikacijos įgūdžiais ir, žinoma, turėtų tam laiko.

Tikslinė grupė ir aplinka. Tikslinė grupė priklausys nuo jūsų darbo ir veiklos. Ji gali būti:

- partneriai (pvz., mokyklos, įmonės, dienos centrai);
- sprendimų priėmėjai / administracija;
- būsimi mentorai arba darbuotojai;
- aukotojai ir rėmėjai;
- pati žiniasklaida;
- socialinė aplinka / kaimynai;
- apskritai visuomenė.

Įvardykite, kokie adresato lūkesčiai / poreikiai, kokius interesus ir poreikius aš turiu pabrėžti.

Tikslai ir uždaviniai. Prieš pradėdant viešinti savo organizaciją ar veiklas, svarbu žinoti:

- ko aš tikiuosi iš konkrečios tikslinės grupės / adresato? (Numatoma reakcija)
- aš turiu turėti išgrynintus tikslus ir išdėstyti juos aiškiai, tikroviškai, suprantamai.
- aš turiu nustatyti pagrindinius komunikacijos tikslus.
- Kad būtų aiškiau, suskirstykite tikslus į trumpalaikius, vidutinės trukmės ir ilgalaikius. Kad jie būtų įgyvendinami, naudokite „SMART“ kriterijus.
- Pagrindiniai tikslai gali būti:
 - noriu informuoti savo tikslinę grupę (trumpalaikis tikslas);
 - noriu, kad apie projektą / organizaciją daugiau žinotų (trumpalaikis arba ilgalaikis tikslas, priklausomai nuo situacijos);
 - noriu sukurti gerą vardą ir įvaizdį (ilgalaikis tikslas);
 - noriu, kad į mano organizaciją būtų žiūrima kaip į gerą ir patikimą partnerį (ilgalaikis tikslas).
- Siekiant tikslus dar labiau sukonkretinti, reikia apibrėžti ir numatyti metodus ir būdus, kaip juos pasiekti bei sudaryti veiksmų planą.
- Pavyzdžiui...
- Visus partnerius, kurių reikia įgyvendinant projektą / veiklą, supažindinsime su mūsų planais (trumpalaikis planas).
- Per artimiausius 6 mėnesius vietiniame laikraštyje bus paskelbtas palankus straipsnis (mažiausiai 2 000 spaudos ženklų) apie mus (vidutinės trukmės tikslas).

Metodas. Prieš pradėdant dirbti su viešaisiais ryšiais, svarbu apgalvoti komunikacijos būdą ir mastelį, komunikacijos formą ir jos keitimą, keičiantis situacijai.

- Metodas turi tiktį žmonėms (jūs nemokote jaunimo per vietos spaudą, bet naudojate socialinę žiniasklaidą), ieškodami entuziastų ar žinančių apie tai.
- Svarbu žinoti, kaip informacija pateikiama.
- Suraskite tinkamą kalbą ir stilių.
- Kaip norite komunikuoti? Apsibrėžkite komunikacijos būdus, metodus, veiksmus, stilių ir formas – pritaikykite tai savo turimiems ištekliams.

Laiko rėmai. Atkreipkite dėmesį į adresato tvarkaraštį (pvz., atostogos), metodus (pvz., kokia paskelbimo data). Kartais privalote būti kantrūs – turite paieškoti specialistų arba rėmėjų.

Kokį įvaizdį norite sukurti? Ką turėtų žmonės atsiminti?

Fotmuojant įvaizdį turėtų būti:

- nuoseklus dizainas (organizacijos logotipo, šūkio, popieriaus forma / metodas / turinys / spalvos turi derėti tarpusavyje);
- bendras turinio ir vaizdo nuoseklumas;
- profesionalumas: kas sukurs gerą lankstinuką / svetainę?
- žiniasklaidos naudojimas pagal jos paskirtį?

Žinia ir rezultatas. Svarbu žinoti, kokią žinią, kam, kodėl, kaip norite pasiųsti ir kokio rezultato tikėtės. Gera komunikacija, darbas komandoje, bendras planavimas ir aptarimas gali padėti siekti šių tikslų.

3.4 Ryšių su visuomene įgyvendinimas

3.4.1 Darbas su spauda

Dirbant su spauda gali padėti keli dalykai. Tarkim, įdomūs pasakojimai ar sėkmės istorijos dažnai domina žmones. Todėl:

- pasinaudokite pasakojimo galia ir pasakokite;
- paaiškinkite procesus, pasitelkę asmenines patirtis;
- įvardinkite žmones;
- pasitelkite asmenines istorijas;
- kalbėkite apie savo sėkmę;
- kalbėkite kitiems ne tik apie sėkmingus rezultatus, bet ir apie procesus;
- pažvelkite į sėkmę kitu rakursu;
- apsvarstykite skirtingus požiūrius (konkurentai, dalyviai, svečiai).

Svarbu tik, kad straipsniai nebūtų per ilgi!

Pasiūlymai turiniui

- Geras pavadinimas ir stipri pradžia, nurodant pačius svarbiausius faktus, yra būtini, norint, kad žmogus toliau skaitytų. Jis pasirinko straipsnį savo interesų vedamas – štai kodėl aš turiu sudominti.
- Kadangi tekstas trumpinamas nuo pabaigos, svarbiausi dalykai turi atsirasti pradžioje.
- Atsakykite į šiuos šešis klausimus: kas? ką daro? kada? kur? kaip? kodėl?
- Straipsnis turi būti nepasenęs, aktualus, reikšmingas ir originalus.
- Rašykite objektyviai, aiškiais sakiniais.
- Atkreipkite dėmesį į teksto sandarą, perskaitykite jį kaip paprastas skaitytojas.
- Minėkite žmones, citatas, skaičius.
- Teksto pabaigoje galite pateikti papildomos informacijos: pristatyti minimus žmones, nuorodas arba informaciją apie renginius.

Pasiūlymai pasisakymams

- Rašykite suprantamai: trumpais ir išsamiais sakiniais.
- Vaizdinga kalba patraukia skaitytojo dėmesį.
- Veiksmožodžiai tekstą padaro dinamiškesnį, tad aktyviai juos naudokite.
- Venkite girdėtų, nuobodžių frazių, būdvardžio / prieveiksmio aukščiausiojo laipsnio ar klišių.
- Naudokite pilną žmogaus vardą ir pavardę, venkite inicialų.
- Jei svarbus žmogaus amžius, nurodykite jį.
- Nevartokite trumpinių, ypač tais atvejais, jei jie mažai kur vartojami.
- Įvardis „mes“ reiškia naujienos pranešėją, o ne organizaciją.

Autorinės teisės

Dirbant su spauda, svarbu išmanyti ir autorių teisių reikalavimus.

- Jos priklauso tik autoriui, negali būti perduotos kitiems.
 - Rašto darbas yra to žmogaus nuosavybė praėjus 70 metų po jo mirties.
 - Nuotraukos, paveikslai yra to žmogaus nuosavybė 50 metų po jo mirties.
- Nors autoriaus teisės negali būti perduodamos kitiems, bet teisė naudoti gali būti perduodama. Jei ryšiams su visuomene naudojate nuotrauką, turite gauti nufotografuotų žmonių sutikimą ją paskelbti viešai. Visada nurodykite nuotraukos autorių.
- Tuo tarpu jeigu savo reikalams naudojate kokį nors straipsnį iš laikraščio, gaukite laikraščio atstovų / leidėjo sutikimą, išsiaiškinkite, ar galima jį naudoti vidiniams poreikiams, pasiteiraukite laikraščio darbuotojų, ar jie neturi kokios nors kitokios jų laikraščio citavimo tvarkos.

3.4.2 Sklaidos ir viešinimo priemonės

Skaitmeninė komunikacija ir socialinė žiniasklaida

Norint viešinti organizaciją ar jos programas galima pasitelkti tokias skaitmeninės komunikacijos priemones:

- Internetinius renginių kalendorius (pvz., <http://www.kalender.passau.de/>, <http://veranstaltungen.meinestadt.de/passau>, http://www.passau-live.de/pa_veranst.php, <http://venyoo.de/Passau>, <http://www.lokalnews.de/>).
- Svetainės.
- Facebooką, Twitterį, Google+.
- Nuorodas.
- El. laiškus.
- Naujienlaiškus.
- Tinklaraščius.

Veiklos / asmeninė komunikacija

Yra daugybė skirtingų būdų organizacijai komunikuoti su kitais ir viešinti save ar savo veiklas, pvz.:

- Parodomasis renginys: surenkite parodomąjį renginį, jame dalyvaukite.
- Informacinis stendas: turėkite plakatus, stalą, ant kurio būtų sudėta reikalinga medžiaga, užkandžių, nebūkite ant tiesioginių saulės spindulių. Žmonių dėmesį patraukti galėtų ir garsaus žmogaus dalyvavimas.
- Paskaitos, apskritojo stalo diskusijos.
- Veiklų aprašymai.
- Dalyvavimas renginiuose, konferencijose.
- Asmeniniai pokalbiai.
- Bendradarbiavimas; kontaktų mezgimas.
- Kiti renginiai.
- „Šurmulio rinkodara“, rekomendacijos.
- Susitikimai organizacijos viduje.
- Šventės, vakarėliai.
- Konsultacijos.

Sklaidos ir viešinimo įvertinimas ir stebėjimas

Svarbu reguliariai sekti, ar ryšių su visuomene srityje pasiekėte norimų tikslų ir ar darbas buvo veiksmingas. Vertindami galėsite pamatyti probleminius savo darbo viešųjų ryšių srityje aspektus ir taikyti naujus metodus. Štai trys svarbūs įrankiai, padėsiantys jums įvertinti rezultatą.

Auditorijos parengimas / kontaktų skaičius. Bandant suprasti savo auditorijos mastą reikėtų paskaičiuoti:

- apsilankiusiųjų renginyje skaičių;
- naujienlaiškio prenumeratorių skaičių;
- apsilankymų svetainėje skaičių.

Apklausa. Oficialios apklausa ar, tarkim, atliepimai po seminaro ar organizuotų dirbtuvių taip pat gali padėti įvertinti rezultatą.

Iškarpos / ištraukos. Rinkdami straipsnius, TV ir radijo pranešimus apie jūsų organizaciją, galėsite juos įvertinti ir susidaryti vaizdą, kaip jūsų organizacija pristatoma žiniasklaidoje.

3.5 Geros praktikos pavyzdžiai

Vidinė komunikacija

- Bendraudami su savo kolegomis ir partneriais, dirbančiais kitose šalyse, naudokitės „Skype‘u“ / internetu.
- Renkite reguliarius kitose vietose gyvenančių mentorių susitikimus.
- Rašykite susitikimų protokolą ir išsiųskite jį visiems, dalyvaujantiems programoje / projekte.
- Apie būsimą reklamą / straipsnį praneškite savo organizacijos nariams.

Išorinė komunikacija

- Aiškiai nurodykite, kur ir kaip leidžiate pinigus.
- Apibrėžkite ir paskirstykite reikalingą pinigų sumą (pvz., kiek pinigų reikia vienam vaikui).
- Supažindinkite su tais šalies įstatymais ar potvarkiais, apie kuriuos žmonės nelabai žino, pvz., NVO taikomi sumažinti mokesčiai arba nuolaidos labdarininkams.
- Lankytės renginiuose, megzkite kontaktus, būkite matomi, reklamuokite savo organizacijos pavadinimą. Būkite matomi renginiuose, kurie yra reikšmingi jūsų veiklai ir tikslams.
- Organizuokite savo renginius ir pakvieskite į juos kitas panašias organizacijas arba tas, kurios galėtų padėti reklamuoti jūsų organizaciją, įskaitant vietinę /

nacionalinę žiniasklaidą.

- Rėmėjams arba kitoms organizacijoms pasiūlykite barterinius mainus, pvz., reklamuokite vieni kitų logotipus, savo svetainėse arba skrajutėse paskelbkite jų nuorodas.
- Internetiniame tekste vartokite daug „reikšminių žodžių“ (angl. „buzz words“). Kai žmonės paieškos sistemoje „Google“ ieškos informacijos, jūs atsidursite sąrašo viršuje.

Bendravimo su visuomene būdai

- Pranešimai spaudai vietos spaudoje.
- Socialinė žiniasklaida (ji turi būti nuolat atnaujinama!).
- Pranešimai jūsų pačių leidinyje.
- Radijo interviu.
- Vietos TV.
- Vietos renginiai, skirti savanorystei (pvz., savanorių mugės, gyvoji biblioteka, kur žmonės iš įvairių socialiai pažeidžiamų grupių patys tampa knygomis ir bendrauja su kitais).
- Mentorių aktyvus dalyvavimas lėšų pritraukime ir kitose veiklose.
- Informaciniai renginiai mokyklose.
- Informaciniai stalai įvairiuose renginiuose.
- Žinios perdavimas iš lūpų į lūpas.
- Pristatymai renginiuose ir susitikimuose.
- Lankstinukai, plakatai, kilnojamieji stendai.

- Neformalūs ir formalūs renginiai, skirti užmegzti kontaktams su suinteresuotomis šalimis (pvz., mokyklomis).

Tradicinė žiniasklaida

- Ieškokite būsimų mentorių, kai vyksta universitetų ir mokyklų mugės (pvz., tarp žurnalistiką, mediją studijuojančių studentų).
- Naudokite geros kokybės nuotraukas, pozityviai atskleidžiančias programoje dirbančių asmenų įvairovę.
- Profesionaliai parenkite ir parašykite straipsnius.
- Ruošdami pranešimą spaudai, įsitikinkite, jog nieko netrūksta, kad naujienų agentūra neturėtų redaguoti ar kaip nors kitaip dirbti – tai palieka gerą įspūdį ir padeda užmegzti teigiamą ryšį.
- Naudokite mentorių asmenines istorijas ir citatas.
- Būkite gerai susipažinę su vietos žiniasklaida – žinokite teksto pateikimo laiką, spaudos pranešimo pateikimo datą ir pan.
- Nuosekliai naudokite savo organizacijos logotipą ir kitus identifikavimo ženklus – taip jūsų organizacija bus visada nesunkiai atpažįstama ir susikurs teigiamą įvaizdį.
- Kas įmanoma, atlikite organizacijos viduje, pvz., lankstinukai gali būti sukurti naudojant „Microsoft Word“.
- Jei naudojate kokios nors agentūros paslaugomis, įsitikinkite, kad jos programos veikia jūsų kompiuteriuose ir kad jums nereikės pirkti papildomos programinės įrangos.
- Pasidomėkite vietos meno, grafinio dizaino mokyklomis,

koledžais ir kursais – gal surasite studentų, kurie sutiks sukurti jūsų organizacijos logotipą ir / ar kita už mažesnę kainą.

aujoji žiniasklaida

Bendresnio pobūdžio patarimai

- Kai turite galimybę, pasinaudokite nacionaline duomenų baze ir ištekliais, pvz., ieškodami konkretaus savanorio / mentoriaus tipo.
- Mentoriams skirtą medžiagą saugokite ir padarykite prieinamą per „dropbox“ arba „googledocs“.
- Užmegzkite kontaktą su žiniasklaidos organizacijomis.
- Sukurkite laisvai ir lengvai prieinamus tinklaraščius internete.
- Užtikrinkite, kad tie, kurie neturi priėjimo prie socialinės žiniasklaidos, turėtų jį – suraskite kaimynystėje gyvenančius ir priėjimą prie interneto turinčius žmones.
- Naudokitės socialiniais tinklais.
- Jei naudojate „Facebooku“, užtikrinkite, jog turite išteklių jam palaikyti, – žmogų, kuris reguliariai skelbtų naują informaciją; neatnaujinamas „Facebooko“ puslapis gali pakenkti organizacijai.
- Prisijunkite prie kitų į jus panašių „Facebooko“ grupių, megzkite kontaktus savo srityje.
- Skelbkite jums rūpimų straipsnių nuorodas, užtikrinkite, kad jūsų socialinė žiniasklaida būtų atnaujinama ir tinkama.

3.6. Kontaktų tinklo kūrimas

3.6.1.4 Įvadas į kontaktų tinklo kūrimą

Ypač NVO ir organizacijoms, kurių veikla priklauso nuo savanorių, itin dažnai trūksta finansų, todėl labai svarbu turėti gerą kontaktų tinklą, kuris kompensuotų pinigų stoką. Taip pat svarbu pabrėžti, jog bet kuris tinklas yra paremtas davimo – ėmimo principu. Kalbant apie kontaktų tinklą, itin svarbūs yra asmeniniai kontaktai: asmeniškai susipažinus ir pasikalbėjus, yra kur kas lengviau padėti ir paremti vienas kitą. Toliau rasite keletą praktinių patarimų, kaip pradėti kurti ir palaikyti kontaktų tinklą.

Kontaktų tinklo apibrėžimas

Iš pradžių kontaktų tinklo ir tokio tinklo kūrimo prasmė gali būti nelabai aiški. Bet juk ši veikla yra tai, ką mes visi darome kasdien. Kalbant paprastai, jo kūrimas reiškia ryšių mezgimą, palaikymą ir naudojimąsi jais. Tie kontaktai gali būti jūsų draugai, pažįstami, verslo partneriai ar kitos organizacijos.

Svarbu žinoti, jog paprastai vienas žmogus aktyvus ne viename, bet keliuose tinkluose. Vieno tinklo kontaktas gali pasirodyti esąs naudingas kitam tinklui priklausančiam žmogui.

Kas būdinga kontaktų tinklams?

- Visiems būdinga viena savybė – bendri interesai.
- Čia neegzistuoja formalios hierarchijos.
- Vyrauja atvirumas naujiems partneriams.
- Dalyvavimas tokiame tinkle yra savanoriškas.
- Egzistuoja tik laikini įsipareigojimai ir pareigos.

Kontaktų tinklų privalumai

- Galima reaguoti greitai ir lanksčiai.
- Galima dirbti už savo šalies ribų.
- Naujoviškas ir daugiafunkcis būdas palaikyti ryšį.
- Decentralizuota ir nehierarchinė struktūra.
- Arti piliečių, dirbama drauge kaip lygus su lygiu, bet ir savarankiškai.
- Pagrindinį poveikį (tikslą / paskirtį) dažnai lydi pozityvūs pašaliniai efektai (pvz., integracija į visuomenę, socialinė pagalba).
- Drauge galite pasiekti daugiau nei atskirai.
- Per tinklo partnerius geresnis priėjimas prie žinių ir informacijos.
- Kadangi čia biurokratijos nėra, tokie tinklai greitai susikuria, bet gali greitai ir nutrūkti.

Kontaktų tinklų silpnosios pusės

- Struktūra laisva, be kontaktinių asmenų.
- Nėra juridinis asmuo.
- Kadangi nėra centrinės struktūros ir atsakingo kontaktinio asmens, nėra lengva tokius tinklus koordinuoti.
- Reikia daugiau pastangų koordinuojant ir komuniikuojant.
- Nepakankamas partnerių koordinavimas gali privesti prie tos pačios informacijos rinkimo, kelių žmonių tos pačios užduoties atlikimo arba atstovavimo prieštarangiems požiūriams, prieštaringsoms nuomonėms.
- Jokių saistančių įsipareigojimų atliekant užduotis bei vaidmenis, duodant ir gaunant.
- Pusiausvyra tarp ėmimo ir davimo gali būti sutrikdyta.

Pagrindiniai kontaktų tinklų principai

Tinklas pats nesusikuria ir neišsilaiko, todėl toliau pateikiame keletą praktinių patarimų, kurie gali praversti juos kuriant. Kuriant tinklą, svarbu:

- žinoti konkrečią sukūrimo priežastį (tai gali būti bendras projektas arba būtinybė sutelkti išteklius (pvz., pagerinti finansinę padėtį);
- turėti įdomią idėją arba struktūrą / pagrindą jai atsirasti;
- turėti bendrus, jus siejančius ketinimus: bendrus tikslus, bet išsaugant ir asmens autonomiškumą;
- žinoti situaciją, susijusią su projektu ir jo užduotimis;
- vykdyti mainus, t.y. visi tinklo partneriai turi gauti vienodą naudą iš dalyvavimo jame;
- sukurti pasitikėjimą tarp partnerių ir užduočių, kurias tinklas turėtų atlikti;
- teikti pirmenybę pasitikėjimo sukūrimui, o ne trumpalaikiams poveikiams ir veiksams;
- kurti bendrumo jausmą / bendradarbiavimą / priklausymo jausmą;
- gerbti skirtingas partnerių kompetencijas / žinias;
- įgyti pripažinimą (interesus / savęs ir kitų, kompetencijų atpažinimą);
- suprasti bendrą priklausomybę, jaustis tinkle dalimi;
- strategiškai mąstyti;
- skatinti tęstinumą ir patikimumą;
- išsiginčinti bendrus lūkesčius.

Inicijuokite kontaktų tinklą

1. Sukurkite tinklo tikslą / funkciją.

Ką norite pasiekti? Aiškiai apibrėžkite tinklo sukūrimo priežastį ir būkite pastovūs šiuo klausimu (pvz., tam tikro projekto tikslas, finansinė parama projektui / apsikeitimo idėjomis tikslas, savanorių pritraukimas).

2. Atpažinkite, kreipkitės ir suraskite tinklo partnerius.

- Kas turi išteklių / kompetencijų įgyvendinant mano tikslą?
- Kas motyvuotų mano partnerius dalyvauti projekte?
- Kokią idėją galėčiau pasiūlyti, kad kontaktų tinklas būtų veiksmingas?
- Kas būtų įdomus / naudingas tinklo partneris arba kas turi daug kontaktų?

3. Įvardykite tikslus, paslaugas, laiko rėmus, išėjimą į viešumą.

- Suraskite tinkamą bendradarbiavimo režimą: apibrėžkite užduotis ir kompetencijas, nustatykite taisykles ir pan.
- Kurkite pasitikėjimą išlaikydami kontaktų tinklą.
- Išsiaiškinkite noro bendradarbiauti lygį; jei dirbate ties projektu, ne tik motyvuokite tinklo partnerius, bet ir įgalinkite juos bendradarbiauti / dirbti tinkle.

Praktiniai patarimai dirbant su kontaktų tinklais

- Svarbu asmeniškai dalyvauti, pvz., kontaktų užmezgimo renginiuose.
- Būkite atidūs! Prisiminkite informaciją, kuria su jumis dalijasi žmonės. Asmeniškai megzkite pažintis.
- Su savimi turėkite vizitinių kortelių, ant iš kitų gautų kortelių užrašykite, kur su tuo žmogumi susipažinote ir kas jam yra svarbu.
- Santykiams užmegzti reikia laiko, kartais metų.
- Į renginius pasiųskite draugišką ir mėgstantį bendrauti žmogų.
- Svarbu yra pripažinimas (pvz., partneriai / rėmėjai: pakvieskite juos į renginius) ir atsiskaitymas už išleistus pinigus.

Patarimai dėl rėmėjų

- Kvieskite juos į visus renginius.
- Leiskite pasijusti svarbiems dėl jų įnašo.
- Rašykite asmeninius laiškus.
- Reguliariai informuokite juos apie organizacijos aktualijas.
- Surenkite padėkos renginius (atitinkančius jūsų organizacijos dvasią).
- Panaudokite mentorius kaip „ledų pralaužėjus“ santykių su galimais rėmėjais mezgime.

4

**Mentorystės
projektų daromas
poveikis**

Šiame skyriuje aiškinama, kaip svarbu veiksmingai pamatuoti ir įvertinti mentorystės projektų, kuriuose dirbama savanorišku pagrindu, daromą poveikį. Europos šalys nevienodai naudoja įvairias vertinimo praktikas ir metodus. Šiame skyriuje ypatingas dėmesys bus kreipiamas į partnerio Jungtinėje Karalystėje „Volunteering Matters“ patirtį šioje srityje. Sužinosite, kaip „Volunteering Matters“ mato savo vykdomos programos daromą poveikį ir kaip šis procesas šiandien atrodo visos šalies kontekste.

Jei norite parodyti jūsų vykdomų projektų daromą veiksmingą poveikį dalyviams, bendruomenėms ir rėmėjams, yra svarbu skirti laiko įvertinant projektų efektyvumą. Pirmiausia tai galite pasiekti, taikydami įvairius vertinimo metodus patys arba pasamdę nepriklausomą vertintoją iš šalies.

4.1 Poveikio apibrėžimas

Kas yra poveikis?

Poveikis gali būti apibūdintas kaip ilgalaikė organizacijos ar projekto veiklos daroma įtaka (kitais tariant, „kokią įtaką projektas daro“). Be kitų dalykų, jis įtaką daro:

- žmonėms, kurie yra tiesioginiai projekto arba organizacijos teikiamų paslaugų gavėjai;
- tiems, kurie nėra tiesioginiai paslaugų gavėjai;
- platesniam ratui, pavyzdžiui, vyriausybės vykdomai politikai.

Kas yra poveikio praktika?

Tai įvairūs veiksmai, kurių organizacija imasi, siekdama suvokti daromą poveikį. Tai poveikio numatymas, planavimas, kaip pamatuoti ir rinkti informaciją apie daromą poveikį, kaip surinktą informaciją analizuoti, ją pavišinti ir mokytis iš gautų rezultatų.

Kodėl svarbu žinoti apie daromą poveikį?

- Tai ypač svarbu paslaugų gavėjams – jūs galite pasiekti pačių geriausių rezultatų, ypač jaunų žmonių gyvenime.
- Tai pakelia jūsų darbuotojų moralę – galite pamatyti savo darbo rezultatus ir švęsti laimėjimą.
- Tai padeda išgryninti organizacijos misiją ir viziją – jums bus aišku, kokie yra jūsų organizacijos arba projekto tikslai.
- Jūs aiškiai pamatysite, kur jūsų poveikis yra teigiamas, o kur – neigiamas; toks pamatymas gali padėti kuriant strategiją, kaip projektą vykdyti, kada reikėtų sustoti ir pagerinti neigiama įtaka pasižyminčias veiklas.
- Tai padeda ieškant paramos: jūs galite garsiai pasakoti apie savo darbą ir parodyti rėmėjams, jog jų pinigai neša naudą.

4.2 Poveikio pamatavimas

Siekiant pamatuoti mentorstės programų poveikį yra labai svarbu pasirinkti tinkamus būdus ir matavimo formas.

Norint sukurti veiksmingą poveikio įvertinimo sistemą, svarbu:

1.Įvardyti numatomus pokyčius; jūsų pokyčių planas turėtų būti išdėstytas laike ir rodyti jūsų organizacijos nueitą kelią: poreikiai → veiklos → rezultatai → poveikis.

Jame turi atsispindėti jūsų siekiami rezultatai ir žingsniai, kurių reikės imtis, norint tų rezultatų pasiekti – jie dažnai gali atsispindėti schemeje (žr. žemiau 1 lentelė.). Tokia schema padės jums pamatyti priežastinį ryšį tarp jūsų vykdomų veiklų, įdėto darbo ir rezultatų.

2.Nematuoti visko! Pasirinkite pamatuoti tik keletą rezultatų, rinkite tik tam tikrus duomenis.

3.Nuspręsti, kiek turimų išteklių (biudžeto, darbuotojų laiko ir pan.) galite skirti poveikio įvertinimui. Pasirinkite proporcingai savo vykdomai programai. Pavyzdžiui, nors rekomenduojamas skaičius yra 10 proc., dauguma labdaros organizacijų renkasi 3 proc. kartelę.

4.Pasirinkti tinkamus šaltinius ir priemones; žinokite, kokius duomenų rinkimo būdus naudosite, pvz., statistinį, kai renkami kiekybiniai rodikliai (pvz., informacija prieš ir po); eksperimentinį – kai naudojamos kontrolinės grupės ir testai; atvejų analizę – kai programos atvejai lyginami su kitų programų arba tos pačios programos kitais atvejais.

Žemiau jūs rasite „Volunteering Matters“ pavyzdį, skirtą pamatuoti jos vykdomo projekto daromą poveikį jauniems žmonėms.

Jauniems žmonėms suteikiama galimybė tapti savanoriais arba sulaukti savanorio	Dalyvaudami „Volunteering Matters“ programose, jauni žmonės įsitraukia į socialinę veiklą /	Jauni žmonės jaučiasi esą savo bendruomenės dalimi (1).	Jauni žmonės jaučia didesnę pasitikėjimą savimi (2).	Jauni žmonės yra geriau pasirengę suaugusiųjų
	Jauni žmonės įgyja naujų įgūdžių (3).		Jauni žmonės pagerino savo įsidarbinimo galimybes ir turi daugiau progų	
		Savanoriaudami jauni žmonės įgyja kvalifikacijos, sulaukia		

4.3 Mentorstės projektų daromas poveikis

Nuo ko pradėti? Matuodami poveikį, pasinaudokite žemiau pateikta keturių žingsnių sistema. Taip pat turėkite galvoje, kokį poveikį jūs norėtumėte padaryti; ką norite gautais rezultatais parodyti?

Pateikiame keletą pavyzdžių, kurie nurodo, kuriose srityse gali atsirasti rezultatai (tiek kiekybiniai, tiek kokybiniai).

KOKYBINIAI	KIEKYBINIAI
<ul style="list-style-type: none">•Asmeninio ryšio užmezgimas ir susidraugavimas.•Pagerėję socialiniai ir bendravimo įgūdžiai, higiena.•Pakilusi savigarba.•Pagerėję sprendimų priėmimo įgūdžiai.•Savanoriai yra aktyvūs, jaučiasi reikalingi.•Savanoriai jaučiasi esantys bendruomenės dalimi.•Kontaktinio asmens turėjimas: „Jei aš ko nors nesuprantu arba man iškilo problema, aš galiu paklausti“ – taigi, vaikas jaučiasi labiau apsaugotas.•Vadovavimas ir orientyrai.•Didesnis tarpkultūriškumo lygis•Įgalinimas.•Draugystė.•Ėjimas į priekį įveikiant stereotipus, prietarus ir kitas kliūtis.•Pagerėjęs miesto / miestelio, o taip pat ir organizacijos* įvaizdis / vardas.•Padidėjęs visuomenės dėmesys ir priėmimas*.•Atsiradęs / padidėjęs suvokimas apie mentorstės programų teikiamą naudą*.•Matymas, kiek daug žmonių nori prisidėti / būti savanoriais – mentoriais*.•Vaikai baigia mokyklas geresniais pažymiais, nei manyta, randa darbą ir pan. (šiuo atveju reikės taikyti ilgalaikį stebėjimą)*.	<ul style="list-style-type: none">•Projekte dalyvaujančių vaikų / šeimų skaičius.•Projekte dalyvaujančių mentorių skaičius.•Mentorstei skirtų veiklų valandų skaičius.•Pagerėję vaikų mokymosi rezultatai mokykloje, aukštesni pažymiai.•Pagerėjęs vaikų mokyklos lankomumas.•Pagerėjusios kalbos žinios.•Pagerėję rezultatai mokykloje.•Dėl gerai suorganizuotos mentorstės programos pagerėjo daromas poveikis ir darbo kokybė.

Pasitelkus apklausas / klausimynus, kokybiniai duomenys gali būti paversti į kiekybinius duomenis.

Kai kurie aukščiau suminėti veiksniai nėra rezultatai, bet programų indėlis arba veiklos. Vieni jų priskiriami savanoriams, kiti – paslaugų gavėjams, šiuo atveju, jauniems žmonėms. Dar kitus bus nelengva pamatuoti.

Tiesa yra ta, jog kai kurį mentorystės projektų daromą poveikį bus išties sudėtinga pamatuoti, kadangi nemažai gaunamų rezultatų yra kokybiniai, kuriuos sunku tinkamai įvertinti.

Paprastai mentorystės daromas poveikis matuojamas kiekybiškai, naudojant pusiau struktūruotus interviu su programose dalyvaujančiais vaikais arba renkant jų pačių parašytus atsiliepimus apie programą.

Citatos apie vaikų patirtį ir jiems padarytą projekto poveikį gali būti naudojamos rengiant medžiagą būsimiems mentoriams, viešinant būsimus projektus ir ieškant rėmėjų. Štai kodėl yra svarbu pasirinkti, kokius rezultatus norėsite parodyti, kaip juos surinksite ir viešinsite.

4.4 Apibendrinimas

Kaip tinkamai pamatuoti programos daromą poveikį?

Kad būtų galima pamatuoti programos daromą poveikį, svarbu, kad:

- 1.visos dalyvaujančios pusės prisiimtų atsakomybę;
- 2.būtų įtraukiami kiti;
- 3.poveikio matavimas būtų proporcingas ir tinkamas;
- 4.būtų atsižvelgiama į visą skirtumų spektrą;
- 5.vyrautų skaidrumas ir noras išmokyti;
- 6.vyrautų noras keistis.

4.5 Jungtinės Karalystės pavyzdys

Kaip JK labdaros sektorius matuoja daromą poveikį?

Organizacijos įvairiai matuoja savanorystės poveikį. Jos gali naudoti liudijimus ir atvejų analizę; interviu; socialinės investicijų gražos matavimą; grįžtamojo ryšio anketas; atsitiktinių kontrolinių grupių tyrimą ir kt. Jos naudojasi įvairiais metodais, nes žino, jog rėmėjai nori žinoti apie jų vykdomų programų poveikį. Ko tikisi rėmėjai? Jie nori matyti aiškius ir įtikinamus įrodymus; jie nori matyti jų įdėtų pinigų nešamą naudą (investicijų gražą); kai kurie jų prašo pateikti atsitiktinių kontrolinių grupių tyrimo rezultatus, kurie parodytų, jog programa išties yra veiksminga; dar kiti tiesiog nori išgirsti sėkmingas istorijas.

Praktinis pavyzdys – programa „Volunteering Matters Grandmentors

Programa „Grandmentors“ naudoja 1-2-1 modelį, kai vyresnio amžiaus „senelis / senelė“ reguliariai susitinka su pažeidžiamais jaonais žmonėmis ir teikia pagalbą jiems pereinant iš paauglystės į suaugusiųjų gyvenimą ir pradėdant dirbti.

Siekdama sukurti veiksmingą „Grandmentors“ programos poveikio matavimo modelį, „Volunteering Matters“ pasinaudojo šia keturių žingsnių sistema:

1. Sukurkite planą, kokių pokyčių siekiate.

Projekto darbuotojai kartu numato siektinų pokyčių planą, nurodydami, kaip atskiros projekto veiklos padės pasiekti norimų rezultatų.

2. Matuokite ne viską.

Sukurtas planas leidžia projekto darbuotojams atrinkti tris svarbiausius numatomus projekto rezultatus, kuriuos jie matuos ir įvertins. Trys projekto „Volunteering Matters Grandmentors“ numatyti rezultatai yra:

- Jaunų žmonių padaryta pažanga švietimo, darbo arba apmokymų srityse.
- Jauni žmonės pagerino savo savarankiško gyvenimo įgūdžius.
- Jauni žmonės jaučiasi labiau savimi pasitikintys.

3. Pasirinkite įrodymų lygį.

Numatytame projekto biudžete tam tikras procentas pinigų turi būti skirtas rezultatų ir poveikio įvertinimui. Tai apsprendžia mūsų renkamų įrodymų lygį ir leidžia apsispręsti, ar kviestis nepriklausomą vertintoją iš šalies.

4. Pasirinkite tinkamus šaltinius ir įrankius.

Pasinaudojusi JK smegenų centro sukurta sistema, „Volunteering Matters“ pasirinko keletą priemonių, kurios padeda programos darbuotojams įvertinti programos daromą poveikį. Programa organizuoja interviu su jaonais žmonėmis prieš jų draugystę ir draugystės metu, kreipiant ypatingą dėmesį į jaunuolių užsibrėžtus asmeninės raidos tikslus, ateities planus ir mokymų poreikį, taip pat į turimą kvalifikaciją ir duomenis apie juos iš kitų paslaugas teikiančių tarnybų.

Programa taip pat matuoja „nueitą atstumą“ klausimynuose prieš jaunuolių suporavimą, jų draugystės metu ir po programos užbaigimo. Ji taip pat rengia interviu su mentorais ir su juos surandančiomis agentūromis.

Visa tai padėjo sukurti „Grandmentors“ vertinimo sistemą, rodančią, kaip organizacija „Volunteering Matters“ matuoja savo programos dalyviams daromą poveikį.

Čekijos pavyzdys Praktinis pavyzdys – „5P HESTIA“ programa

Programos „5 P“ daromas poveikis matuojamas specialiai šiai mentorystės programai parinkta priemone. Jis paremtas organizacijos „Big Brothers Big Sisters of America“ sukurtu vertinimo metodu „Program – Based Outcome Evaluation“ (liet. „Programa paremtas rezultatų vertinimas,“) (POE), pritaikytu naudoti Čekijos Respublikai. Nuo jo taikymo pradžios metodu pasinaudojo beveik 20 „5 P“ programos centrų visoje šalyje. Metodą sudaro keletas klausimynų, į kuriuos tėvai, savanoriai ir vaikai atsako skirtingais dalyvavimo programoje etapais. Vertinant atsakymus, dėmesys kreipiamas į pokyčius vaikų elgesyje ir padarytą įtaką jų gerovei.

Dalyvavimo programoje pradžioje tėvai turi raštu atsakyti į klausimus apie savo vaiką. Klausimų tikslas – sužinoti informaciją apie tokias vaiko gyvenimo sritis kaip elgesio problemos, socialinė adaptacija, vaiko kompetencijos, asmeninės ir somatinės problemos. Tokį pat klausimyną užpildo tėvai ir mentorius, praėjus 12 mėnesių nuo dalyvavimo programoje pradžios arba vaikui baigiant dalyvavimą programoje. Abi pusės turi nurodyti teigiamus ir neigiamus vaiko pokyčius. Vertinant poveikį, į klausimus turi atsakyti ir programoje baigiantis dalyvauti savanoris. Čia svarbiausias dėmesys kreipiamas į indėlį, kurį savanoriui davė dalyvavimas mūsų programoje. Dar vienas klausimynas duodamas vaikams programos pradžioje ir praėjus 12 mėnesių nuo jų dalyvavimo programoje pradžios. Svarbiausias šio klausimyno tikslas – sužinoti, kokį poveikį mentorystė padarė vaikams, žiūrint į tai jų pačių akimis. Gauti rezultatai yra reguliariai analizuojami. Jie suteikia svarbią informaciją apie individualios mentorystės ir apskritai visos programos daromą poveikį jos dalyviams.

5

**Mentorystės projektų
išlaikymas ir tvarumas**

Mentorystės projekto pradžia gali būti nelengva, vis dėlto viena iš sunkiausių užduočių – programos išlaikymas ilgesnį laiką. Šis skyrius tai ir apžvelgs. Čia rasite bendros informacijos ir žinių, tinkančių skirtingoms tikslinėms grupėms. Svarbu pabrėžti ir tai, jog tokie dalykai, kaip jūsų mentorių motyvacijos palaikymas, ryšiai su visuomene ir kt., taip pat reikšmingi išlaikant mentorystės projektus.

5.1 . Kaip išlaikyti savanoriškus mentorystės projektus

Galvojant apie kokį nors mentorystės projektą, svarbu pamąstyti, kaip jis galėtų būti tęsiamas turint dabartinius organizacijos išteklius arba mažiau, kas galėtų jį perimti arba kuris partneris galėtų dar paremti.

- Laiku organizuokite finansinę paramą projektui.
- Surenkite specialiai projektui skirtą pinigų akciją.
- Suraskite / įtraukite ilgalaikius partnerius, galinčius užtikrinti projekto ilgaamžiškumą (pvz., vyriausioji mokyklų tarnyba).
- Turėkite gerai informuotą nuolatinį kontaktinį asmenį – kilus problemoms, žmonės į jį galėtų kreiptis.
- Užtikrinkite, kad projektas vyktų pagal planą, – kilus problemoms, aktyviai ieškokite sprendimų.
- Užrašykite kylančias problemas / nusiskundimus ir bendresnio pobūdžio atsiliepimus, kad ateityje išvengtumėte klaidų kartojimo; užrašykite gerą patirtį – ypač tada, kai projekte dirba daug žmonių.
- Sukurkite centrinę duomenų bazę, kurioje būtų laikoma ir visa svarbi informacija, pvz., kontaktai, medžiaga ir kt.
- Atpažinkite individų įgūdžius (pvz., rankdarbiai, atsipalaidavimo pratimai) ir juos sistemaiškai tobulinkite. Tai labai praverčia vykdant projektą. Dar daugiau – žmonės pasijus vertinami.
- Projekto metu palaikykite kontaktą su visais jame dalyvaujančiais žmonėmis – užtikrinkite, kad viskas vyktų sklandžiai.
- Užtikrinkite, kad visi projekte dalyvaujantys žmonės suvoktų savo kompetencijas ir jų ribas (pvz., kalbos mentoriai nėra mokytojai / socialiniai darbuotojai).
- Sukurkite galimybių vykti mainams tarp mentorių.
- Jei įmanoma, turėkite pakaitinių mentorių / vaikų / šeimų, kad, reikalui esant, jie galėtų pakeisti iš projekto pasitraukusįjį.
- Norėdami užtikrinti mentorių dalyvavimą, suteikite jiems lankstumo, pvz., galimybę kurį laiką nedalyvauti programoje ir patiems nuspręsti, kada norėtų vėl sugrįžti į projektą.

5.2. Kaip bendrauti su suinteresuotosiomis pusėmis

Naudinga turėti platų kontaktų tinklą regione ir būti žinomiems dėl savo veiklos kokybės ir veiklos srities. Jūsų programoje dalyvauja ne tik mentoriai, vaikai, bet ir šeimos, mokyklos, jaunimo centrai, rėmėjai ir daug

kitų suinteresuotųjų pusių, su kuriomis turite skirtingai dirbti ir bendrauti. Štai keletas patarimų, kaip tai daryti.

Darbas su projekto vadovais ir darbuotojais

- Užtikrinkite, kad jie jaustųsi gerbiami kaip žmonės.
- Svarbu sukurti teigiamą darbo atmosferą, nes ji jaučiama ir už organizacijos ribų. Kaip vadovas jūs darote įtaką darbuotojų požiūriui į darbą ir galite prisidėti, kad būtų sukurta teigiama darbo aplinka (pvz., pasiūlykite kritiškai pasisakyti ir drauge ieškoti galimų sprendimų).
- Skatinkite aktyvų dalyvavimą projekte.
- Organizuokite smagius kolektyvinius renginius (išvykas, Kalėdų šventę, sporto rungtynių žiūrėjimą drauge, vakarėlius), taip pat į komandą buriančias ir komandinį jausmą stiprinančias veiklas.

Mentoriai

- Domėkitės jų darbu.
- Naudingi yra asmeniniai pokalbiai, kurie ne tik suteikia daugiau žinių apie mentorių, bet ir rodo, jog jis reikalingas projektui.
- Teikite paramą ir superviziją.

Vaikai

- Užtikrinkite, jog suprato jiems pateiktą informaciją.
- Sureaguokite į asmeninius sunkumus.
- Skatinkite suteikti teigiamą ar neigiamą grįžtamąjį ryšį. Tai gali padėti išlaikyti vaikus programos veikloje.
- Įvardykite lūkesčius, išsiaiškinkite mentoriaus ir vaiko vaidmenis, teises ir pareigas.

Šeimos

- Palaikykite ryšį su tėvais / globėjais.
- Užtikrinkite, kad jie pažintų kontaktinį asmenį, suvoktų projekto eigą ir žinotų, jog jų nuomonė svarbi, jog atsiliepimai apie projektą laukiami (pvz., informacija apie naujus įvykius).
- Paprašykite įvertinti mentorystę.
- Jei reikia, suraskite kitas reikalingas pagalbos tarnybas.

Mokyklos / jaunimo centrai ir kt.

- Būkite gerai pasirengę ir profesionalūs – prieš susisiekdami su jomis, turėkite paruošę visą reikalingą informaciją ir dokumentus apie projektą / procedūras, pvz., sutartį tarp jūsų organizacijos ir mokyklos.
- Jei įmanoma, turėkite nuolatinį kontaktinį asmenį mokykloje, nes kartais mokyklos vadovybė nepersiuočia visos informacijos arba tai atlieka su klaidomis.
- Prasidėjus naujiems mokslo metams, itin svarbi greita ir tiksli komunikacija, kad visi dalyviai žinotų, kada ir kur jie turi būti, kada viskas prasideda ir ko iš jų tikimasi. Praneškite konkrečias datas.

Rėmėjai

- Aiškiai ir trumpai papasakokite apie projektą, pvz., viename puslapyje arba trimis sakiniais, jei kalbatės telefonu.
- Turėkite parengę pavyzdžių (vaizdinių) – kas yra mentorius. Atkreipkite dėmesį į emocinį projekto lygmenį (būkite pasirengę įvardyti keletą pozityvių aspektų).
- Finansinės ataskaitos yra svarbu, kad rėmėjai matytų, kam buvo panaudoti pinigai.
- Teikite nuorodas (pvz., nuoroda į rėmėją, nuoroda viso regiono mastu, straipsniai apie įmonę ir pan.) ir parodykite, kokią naudą jie gauna remdami jūsų projektą (pvz., geras įvaizdis ryšių su visuomene srityje).
- Nors svarbu žinoti, kiek pinigų jums reikia, neįvardykite konkrečios sumos – atvirai prašykite finansinės paramos (priešingu atveju susidursite su tokia problema: jūs niekada negausite prašomos sumos, greičiausiai gausite netgi mažiau, nei prašote).
- Tvarumas: neprašykite pernelyg didelės sumos, geriau užsitikrinkite nuolatinę paramą.

Ką daryti su savo veiklą projekte kuriam laikui sustabdžiusiais ir su projekte jau nedalyvaujančiais mentoriais? Kaip palaikyti ryšį su jais?

- Laikiniai projekte nedalyvaujantys mentoriai ir tie, kurie savo darbą projekte jau baigė, gali būti naudingi programai. Jie turi galimybę vėl tapti aktyviais dalyviais arba suteikti informaciją, kontaktus, medžiagą ir t.t. Štai keletas patarimų, kaip neprarasti su jais ryšio.
- Pakvieskite juos į mainų susitikimus.
 - Neapipilkite prašymais.
 - Pasidalykite svarbiausia informacija, ypač geromis naujienomis, kurios kurstytų jų norą vėl prisijungti prie projekto.
 - Jei reikalinga pagalba, susisiekit su jais asmeniškai.

Šeštas skyrius. Apibendrinimas ir pasakutiniai patarimai / komentarai

- Organizuodami mentorystės projektą, tinkamai įvertinkite laiko, darbuotojų, finansų sąnaudas.
- Kuo tiksliau įvertinkite kelionių, popieriaus, medžiagų, technologijų, infrastruktūros išlaidas.
- Turėkite numatę žmogų, žinantį, kaip suorganizuoti ir koordinuoti tokią programą.
- Panaši patirtis praverčia, todėl pasikalbėkite su tais, kurie organizavę panašias programas, pasidalykite mintimis su jais, nekartokite padarytų klaidų.
- Suburkite stiprią komandą ir paramą.
- Svarbi vidinė motyvacija – ypač tada, kai programa veikia ilgiau.

- Turėkite galvoje didesnę viziją.
- Būkite atviri naujovėms, pokyčiams, būkite lankstūs, atidžiai sekite jūsų srityje ir visoje šalyje vykstančius pokyčius ir prisitaikykite prie jų. Būkite pasirengę keisti programą ir pritaikyti ją prie naujų pasikeitimų (pvz., jei dirbate su pabėgėliais).
- Programos organizatorius ir vadovas privalo turėti gerus bendravimo įgūdžius, tikėti tuo, ką daro.
- Žinokite, jog jūs „nepakeisite pasaulio“, tačiau galite pagerinti vieno žmogaus gyvenimą.
- Vaiką augina visas kaimas.
- Savanorių mentorystės programos reikšmingos, tačiau jos neturėtų pakeisti valstybinių tarnybų / mokamo darbo; ši veikla prisideda prie jau egzistuojančių pagalbos tarnybų.
- Užtikrinkite, jog visos suinteresuotos pusės suvokia skirtumą tarp mentoriaus ir atlyginimą gaunančio darbuotojo ir supranta mentoriaus atliekamo vaidmens ribas.
- Dirbkite kartu su šalies tarnybomis, nes jos turi remti tokią veiklą.
- Nepamirškite savęs, nepervertinkite savo asmeninių išteklių, fizinės ir psichinės sveikatos, neperdekite.
- Išmanykite jūsų šalyje ir jūsų srityje galiojančius įstatymus, reikalavimus (pvz., taisyklės ir geriausios praktikos).
- Galvodami apie programos ateitį, užtikrinkite jai nuolatinę paramą.
- Mentorystė labai apsimoka (tik daugeliu atvejų – ne finansiškai).
- Būkite atviri programos dalyvių (įskaitant vaikų ir rėmėjų) lūkesčiams, būkite realistai.
- Megzkite kontaktus, ieškokite partnerių.
- Apribojimai yra santykinis dalykas.
- Kurkite struktūras ir sistemą.
- Suvokite savo organizacijos ribas.
- Planuokite iš anksto ir žinokite, ką norite pasiekti.

6

Apibendrinimas ir paskutiniai patarimai / komentarai

- Organizuodami mentorystės projektą, tinkamai įvertinkite laiko, darbuotojų, finansų sąnaudas.
- Kuo tiksliau įvertinkite kelionių, popieriaus, medžiagų, technologijų, infrastruktūros išlaidas.
- Turėkite numatę žmogų, žinantį, kaip suorganizuoti ir koordinuoti tokią programą.
- Panaši patirtis praverčia, todėl pasikalbėkite su tais, kurie organizavę panašias programas, pasidalykite mintimis su jais, nekartokite padarytų klaidų.
- Suburkite stiprią komandą ir paramą.
- Svarbi vidinė motyvacija – ypač tada, kai programa veikia ilgiau.
- Turėkite galvoje didesnę viziją.
- Būkite atviri naujovėms, pokyčiams, būkite lankstūs, atidžiai sekite jūsų srityje ir visoje šalyje vykstančius pokyčius ir prisitaikykite prie jų. Būkite pasirengę keisti programą ir pritaikyti ją prie naujų pasikeitimų (pvz., jei dirbate su pabėgėliais).
- Programos organizatorius ir vadovas privalo turėti gerus bendravimo įgūdžius, tikėti tuo, ką daro.
- Žinokite, jog jūs „nepakeisite pasaulio“, tačiau galite pagerinti vieno žmogaus gyvenimą.
- Vaiką augina visas kaimas.
- Savanorių mentorystės programos reikšmingos, tačiau jos neturėtų pakeisti valstybinių tarnybų / mokamo darbo; ši veikla prisideda prie jau egzistuojančių pagalbos tarnybų.
- Užtikrinkite, jog visos suinteresuotos pusės suvokia skirtumą tarp mentoriaus ir atlyginimą gaunančio darbuotojo ir supranta mentoriaus atliekamo vaidmens ribas.
- Dirbkite kartu su šalies tarnybomis, nes jos turi remti tokią veiklą
- Nepamirškite savęs, nepervertinkite savo asmeninių išteklių, fizinės ir psichinės sveikatos, neperdekite.
- Išmanykite jūsų šalyje ir jūsų srityje galiojančius įstatymus, reikalavimus (pvz., taisyklės ir geriausios praktikos).
- Galvodami apie programos ateitį, užtikrinkite jai nuolatinę paramą.
- Mentorystė labai apsimoka (tik daugeliu atvejų – ne finansiškai).
- Būkite atviri programos dalyvių (įskaitant vaikų ir rėmėjų) lūkesčiams, būkite realistai.
- Megzkite kontaktus, ieškokite partnerių.
- Apribojimai yra santykinis dalykas.
- Kurkite struktūras ir sistemą.
- Suvokite savo organizacijos ribas.
- Planuokite iš anksto ir žinokite, ką norite pasiekti.

The image features a dark teal background. On the left, there is a dark blue square. Overlapping the bottom of this square is a light purple square. A large, white, stylized number '7' is positioned such that its top horizontal bar is within the dark blue square and its vertical stem extends down into the light purple square. A small white horizontal bar is also visible on the left edge, partially overlapping the light purple square.

7

Gerosios praktikos

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Allies (liet. „Pagalbininkai“) – Londonas (Hounslow), Bristolis ir Derbis

„Volunteering Matters“ projektas „Allies“ yra nepriklausoma paslauga, skirta vaikams ir jaunuoliams, kuriais rūpinasi vietos valdžia ir kurie praktiškai nepalaiko ryšių su savo tikromis šeimomis. Daugelis šių vaikų ir jaunuolių bendrauja tik su suaugusiais, kurie vietos valdžios pasamdyti jais rūpintis, t.y. globėjais, socialiniais darbuotojais ir mokytojais. „Allies“ suteikia jauniems žmonėms galimybę turėti savo gyvenime sektingą pavyzdį, nesusijusį su vietos valdžia. Projektą remia šių miestų / priemiesčių valdžia. More information at: <http://volunteeringmatters.org.uk/opportunity/hounslow-allies-hounslow/>

Kontaktai:

Hounslow:

Volunteering Matters (buvusi CSV) / John Michael Jordan
237 Pentonville Road
London N1 9NJ
Tel: 020 7643-1441
jmjordan@csv.org.uk

Bristolis:

17 Midland Road
Bristol
BS2 0JT
Tel.: 0117 907 7270
El. paštas: alliesbristol@csv.org.uk

Derbis:

Volunteering Matters (buvusi CSV) / Diane Cook, Sally Anne Groves
The College Business Centre
Uttoxeter New Road
Derby
DE22 3WX
Tel.: 01332 869392
El. paštas: alliesderby@csv.org.uk

„Volunteering Matters“ ViCP projektas (Cambridgeshire)

Kontekstas

Projektas teikia paramą šeimoms, kurių vaikai yra patekę į vaikų apsaugos tarnybos sąrašą (tai reiškia, jog jie priklauso aukštos rizikos grupei).

Apie programą

Informaciją apie šeimas ir vaikus pateikia socialinės globos tarnybos. Savanoriai su šeimomis dirba maždaug 6 mėnesius, paprastai šeimų namuose. Jie šeimas lanko vieną arba du kartus per savaitę po 2 valandas. Savanoriai vienu metu dirba tik su viena šeima.

Dalyvavimas

Informaciją apie šeimas ir vaikus teikia tik socialinės globos tarnybos. Savanoriai pritraukiami įvairiais būdais.

Kaip vyksta atrankos procesas?

Iš pradžių savanoriams suorganizuojamas neformalus, o vėliau – jau formalus interviu. Jie turi pristatyti dokumentą iš policijos ir du rekomendacinius laiškus. Po to savanoriai turi lankyti 18 valandų apmokymus, po kurių įvyksta dar vienas pokalbis. Šiame etape jie sužino, ar yra tinkami darbui su šeima. Jei savanoris tokiam darbui netinka, jam pasiūlomi kiti dalyvavimo programoje variantai.

Kokios paramos mentoriai sulaukia?

Savanoriai lanko asmenines supervizijas, jie taip pat kviečiami dalyvauti papildomuose mokymuose ar seminaruose. Savanoriai sulaukia nuolatinės projekto vadovo paramos telefonu arba el. paštu.

Kiek šeimų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Iki šios dienos projektas dirbo su maždaug 90 vaikų, su šeimomis dirbo apie 20 savanorių. Savanorių pritraukimas ir apmokymai tęsiasi.

Mentorstės programos poveikis

Šeimos sulaukia įvairios pagalbos. Kai kurios jų išbraukiamos iš socialinės globos tarnybos sąrašo. Šeimos, kurios pasirenka savanorių pagalbą, su jais užmezga pasitikėjimu paremtą ryšį. Neretai jos savanoriams atsisveria labiau nei socialiniams darbuotojams.

Programos tikslas – skatinti savarankiškumą, išmokyti šeimas kitaip gyventi, kitaip organizuoti savo laiką, finansus ir pan.

Kaip tai pamatuojama?

Darbo su šeima pabaigoje socialinis darbuotojas, savanoris ir šeima užpildo įvertinimo anketą. Mes taip pat naudojame taip vadinamą „Family Star“ sistemą, kuri parodo šeimos nueitą kelią.

„Volunteering Matters“ Full Time Volunteering

Kontekstas

Programa vykdoma dviem formatais:

„Volunteering Matters Choices“: siekia įgalinti individus ir šeimas gyventi savarankišką gyvenimą, pasitelkus pilnu laiku dirbančių savanorių pagalbą. Savanoriai 5 dienas per savaitę iš viso 35 valandas gyvena kartu su šeima arba individu, tokiu būdu teikdami jiems nuolatinę pagalbą. Savanoriai padeda jiems visose kasdienio gyvenimo srityse, tai gali būti asmeninė priežiūra arba buitinės užduotys, skatina dalyvauti vietos bendruomenės gyvenime. Apskritai savanoriai moko šeimas arba individus savarankiškai priimti sprendimus, tuo pat metu teikdami jiems paramą ir pagalbą kasdieniauose reikaluose.

„Volunteering Matters Organisations“: teikia savanorišką pagalbą smulkioms labdaros ir nevyriausybiniams organizacijoms. Organizacijos pasirūpina savanorių priėmimu. Tokią paramą gaunančios organizacijos gali būti specialiojo ugdymo mokyklos, benamių prieglaudos arba vietos valdžios įstaigos. Savanoriai 5 dienas per savaitę iš viso 35 valandas teikia papildomą pagalbą apmokamiems organizacijų darbuotojams.

Apie programą

Programa artimai bendradarbiauja su individualais ir organizacijomis visoje Jungtinėje Karalystėje, teikdama jiems savanorišką pagalbą. 18 – 35 metų savanoriai įsipareigoja pilnam 6 – 12 mėnesių darbui (iki 35 val. per savaitę). Projekto paslaugų gavėjai savanoriams suteikia darbo vietą, apmoka jų savaitės pragyvenimo, kelionės / kitas asmenines išlaidas, jei reikia, apmoko.

Savanoriai, dirbantys „Social Action Volunteering Programme“ (liet. „Socialinės pagalbos savanoriška programa“), padeda negalią ar specialiųjų poreikių turintiems žmonėms. Savanoris, vienu metu besirūpinantis tik vienu tokiu individu ir paprastai gyvenantis jo namuose, padeda jam gyventi savarankišką gyvenimą, studijuoti universitete arba moko gyventi nepriklausomai. Dažnai už tokią pagalbą jam sumokama naudojant JK siūlomus atsiskaitymo būdus: „Direct Payment“ arba „Personal Budget“.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Paprastai informaciją apie būsimus programos dalyvius suteikia socialinės tarnybos, tačiau pasitaiko atvejų, kai į programą tiesiogiai kreipiasi patys žmonės arba organizacijos. Dėl sąlygų ir savanorio vaidmens tariausi paslaugą gausiantis individas, jo / jos šeimos / organizacijos atstovas ir vietos savanorių vadovas. Prieš pasirinkiant savanorį, atliekamas pilnas rizikos įvertinimas.

Savanorių atranka vyksta ištisus metus, atrankos komandai visus interviu ir patį dalyvių pritraukimą / atranką atliekant Birminghame. Savanoriai į programą ateina dviem būdais: Jungtinėje Karalystėje savanorius pritraukia pati organizacija, o tarptautiniai savanoriai pritraukiami per mūsų tarptautinius partnerius. Su pastaraisiais savanoriais interviu daro nacionalinis savanorių vadovas, nuvykęs į jų gimtąją šalį (jei tai neįmanoma, interviu atliekamas internetu). Vyksta nuoseklus interviu, po kurio susidaromas vaizdas apie savanorį. Duomenys apie savanorį pateikiami paslaugų gavėjui, kuris turi sutikti arba nesutikti su jam siūlomu savanoriu, dar prieš jam atvykstant dirbti.

Kaip vyksta atrankos procesas?

Paslaugų gavėjai įvardija 6 savanoriams keliamus reikalavimus (3 būtinus ir 3 pageidaujamus). Remdamasis jais, nacionalinis savanorių vadovas parenka tinkamą savanorį. Vykdamą atranką, taip pat atkreipiamas dėmesys į savanorio asmenybę, motyvaciją, anglų kalbos žinias ir bendravimo įgūdžius.

Savanoriai turi pristatyti dokumentą iš vietos policijos (arba tarptautinį jo atitikmenį) ir du rekomendacinius laiškus.

Paslaugos gavėjai gauna raštišką aprašymą apie savanorį. Savanorį priėmus į programą, paslaugos gavėjas, supažindintas su savanorio vaidmeniu ir darbo sąlygomis, turi nuspręsti, ar sutikti su pasiūlymu, ar jį atmesti. Jei savanoris tinka, apsisprendžiama dėl jo darbo pradžios. Po šio etapo savanorio koordinavimas iš nacionalinio savanorių vadovo rankų pereina į to regiono, kuriame savanoris dirbs, savanorių vadovo rankas.

Pirmasis savanorio darbo mėnuo yra bandomasis. Jo pabaigoje regioninis savanorių vadovas, pasikalbėjęs su savanoriu, paslaugos gavėju ir šeima / darbuotojais, įvertina savanorio darbą ir nurodo tas sritis, kurias reikia pagerinti. Visa tai užrašoma specialioje formoje, aiškiai įvardijant sritis, kuriose reikia pasitaisyti, ir laiką, per kurį pokyčiai turėtų įvykti. Su šiuo dokumentu supažindinamos visos suinteresuotosios pusės.

Kokios paramos mentoriai sulaukia? (Apmokymai, supervizija ir kitos veiklos)

Apmokymus organizuoja paslaugų gavėjai. Remdamasis rizikos rodikliais, regioninis savanorių vadovas nurodo, kurie mokymai dalyviui yra reikalingi, ir užtikrina, kad jie įvyktų. Regioninis savanorių vadovas dėl savanorių apmokymų gali susitarti su kitomis specialistų arba labdaros organizacijomis, taip pat vietos valdžia, reabilitacijos centrais arba ligoninėmis.

„Volunteering Matters“ organizuoja vienos dienos apmokymus visiems organizacijos savanoriams, kurių metu aptariamos tokios temos, kaip komunikacija, ribos, konfliktinės situacijos, konfidencialumas, apsauga ir negalia. Paslaugų gavėjai privalo turėti savo „Volunteering Matters“ supervizorių (paprastai tai būna šeimos draugas arba organizacijos vadovas). „Volunteering Matters“ supervizoriai susitinka su savanoriais kartą per mėnesį patikrinti, kaip jiems sekasi, pasiteirauti, ar nėra kokių nors problemų ir apskritai praleisti su jais šiek tiek laiko ir skirti jiems dėmesio.

Jei reikia, regioninis savanorių vadovas teikia abiemis – ir supervizoriui, ir savanoriui – nuolatinę paramą. Per visą savanorio darbo laikotarpį jis su jais susitinka mažiausiai tris kartus. Šie trys susitikimai atitinka tris etapus: Vieno mėnesio apžvalga (angl. One Month Review), pusės darbo apžvalga (angl. Mid Term Review; raštiškas dokumentas) ir baigiamasis pokalbis (angl. Exit Interview, kuriame analizuojamas grįžtamasis ryšys, keliama klausimai, dalijamasi mintimis).

Savanoriai nuolatinės regioninio savanorių vadovo pagalbos sulaukia telefonu arba el. paštu.

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Pietryčių rajone dirba apie 80 mentorių su maždaug 40 projektų.

Mentorystės programos daromas poveikis

Mentoriai:

- išmoksta naujų įgūdžių, pvz., tokiose srityse, kaip asmeninė priežiūra, fizioterapija, finansai, administravimas;
- atlieka savanorišką darbą struktūruotoje aplinkoje;
- turi galimybę dirbti komandoje;
- tobulina savo savarankiško gyvenimo įgūdžius;
- savarankiškai keliauja;
- sutinka naujų žmonių iš viso pasaulio;
- dalyvauja kultūriniuose mainuose;
- rūpinasi kitu žmogumi, pirmenybę teikdamas kito žmogaus poreikiams;
- suvokia savo paties sugebėjimus;
- pagerina bendravimo įgūdžius;
- sužino, ką reiškia konfidencialumas;
- dirba su pažeidžiamais žmonėmis;
- išmoksta atsakomybės;
- užmezga santykius;
- pasiekia savo potencialą;
- mokosi spręsti konfliktus, lavina derybų įgūdžius;
- sprendžia problemas;
- atranda savo silpnąsias ir stiprias puses;
- suvokia, ką norėtų daryti ateityje;
- suvokia tikslų turėjimo ir planavimo svarbą;
- yra sektinas pavyzdys kitiems savanoriams;
- atranda kelionių į užsienį aistrą.

Paslaugų gavėjai:

- išmoksta gyventi savarankiškai;
- sulaukia paramos darant sprendimus dėl savo pačių gerovės;
- įgauna daugiau pasitikėjimo;
- aktyviau dalyvauja vietos bendruomenės gyvenime;
- gali gyventi savo namuose (neturi kraustytis gyventi į globos namus);
- yra apsaugoti;
- sulaukia paramos iš savo šeimų;
- dalyvauja kultūriniuose mainuose;
- susipažįsta su jaunais žmonėmis ir mokosi jiems padėti;
- sužino apie savo pačių poreikius;
- išmoksta patenkinti savo poreikius ir tvarkyti finansus;
- sulaukia nuolatinės ir ilgalaikės paramos (6–12 mėn.);
- užmezga ryšį, išmoksta pasitikėti;
- suformuoja naują požiūrį į savo ir kitų gyvenimą.

Kaip tai pamatuojama?

Vieno mėnesio apžvalga yra saugoma kartu su kitais dokumentais iki savanorio darbo pabaigos.

Baigiamojo pokalbio metu su savanoriu aptariama vieno mėnesio apžvalga, žiūrima, kokia buvo padaryta pažanga.

Aptariami pirmojo pokalbio metu savanorio atsakymai apie jo tikslus.

Vyksta reguliarūs susitikimai su „Volunteering Matters“ supervizoriumi, kurių metu aptariamas progresas.

Vyksta nuolatinės konsultacijos su regioniniu savanorių vadovu, kurių metu nužymimas nueitas kelias, įvardijami išmokti nauji dalykai.

„Grandmentors“ (vyresni žmonės – jaunų žmonių mentoriai)

„Grandmentors“ yra naujoviška savanoriška programos „Retired and Senior Volunteering Programme“ („Į pensiją išėjusiųjų ir vyresnio amžiaus savanorių programa“) programa. Ji, pasitelkusi vyresnių nei 50 metų asmenų energiją ir patirtį, panaudoja ją darbe su jaunais žmonėmis, šiems ieškant darbo, tęsiant studijas ir pan. Savanoriškai dirbančiam mentoriui surandamas Londono priemiesčiuose Hackney, Islington ir Camdene gyvenantis jaunas 14 – 25 metų žmogus, šiuo metu nesimokantis, nedirbantis arba kuriam sunkiai sekasi mokslai ir / ar darbas. Jaunuolis turi galimybę užmegzti draugystę su suaugusiu žmogumi, kuris yra tam, kad padėtų. Daugelis susiduria su kliūtimis moksle arba darbe, nes savo gyvenime neturi pozityvaus sektino suaugusiojo pavyzdžio. Kiti nėra suradę savo gyvenimo kelio arba patekę į policijos akiratį. Vyresnio amžiaus mentoriai gali padėti paaugliams įveikti gyvenimo iššūkius – „paimti likimą į savo rankas“ ir padaryti tinkamus sprendimus. Mentorystė suteikia papildomą pagalbą. Mes tikime, jog vyresnio amžiaus mentoriai gali padaryti itin reikšmingą įtaką jaunų žmonių gyvenime. Projektas sėkmingai keičia jame dalyvaujančių gyvenimą.

Vyresnio amžiaus mentoriai pirmaisiais draugystės mėnesiais padeda jauniems žmonėms susikurti veiksmų planą, suteikia tam tikrus rėmus jų kasavaitiniams susitikimams, padeda išryškinti tikslus, kurių reikės siekti. Draugystei tikro stabilumo suteikia mentorių įsipareigojimas pagalbą jauniems žmonėms teikti mažiausiai šešis mėnesius.

Kontaktai:

Anne Turner

0207 527 7873

Anne.turner@islington.gov.uk

Volunteering Matters (buvusi CSV)/ John Kinnear

237 Pentonville Road

London N1 9NJ

El. paštas: jkinnear@csv.org.uk

Tel.: 02076431322

Mentorystė vidurinėje mokykloje

Kontekstas

- Itin didelis jaunimo nedarbas.
- Jauni žmonės iš socialiai remtinių šeimų.
- Jauni žmonės, kuriems gresia iškritimas iš švietimo sistemos.

Apie programą

Mentoriai apsilanko mokykloje kas savaitę ir leidžia ten 30 – 60 minučių, padėdami jaunam žmogui su rašto darbais, matematika ar tiesiog patardami dėl tolimesnių planų. Susitikimai trunka mažiausiai vieną trimestrą (semestrą) iki vienerių metų.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Dėl mentorių vaidmens susitariama su mokyklomis, po to reikalingų mentorių sąrašas nusiunčiamas į „Deutsche Bank“, kuris šią informaciją paviešina tarp savo darbuotojų.

Vaikus parenka mokykla. Tai jauni žmonės, kuriems reikia papildomos pagalbos.

Kaip vyksta būsimų mentorių atrankos procesas?

Nauji mentoriai, perskaitę „Deutsche Bank“ skelbimą, susisiečia su organizacija norėdami gauti daugiau informacijos apie projektą. Jie užpildo anketą, pristato du rekomendacinius laiškus ir lanko 2 valandų mokymus, kuriuose gauna žinių apie projektą, vyksta diskusijos ir vaidmenų žaidimas. Jie taip pat turi pateikti teistumo / neteistumo išrašą iš policijos.

Kokios paramos mentoriai sulaukia?

Sulaukia dviejų valandų mokymų sesijos ir nuolatinės projekto darbuotojo paramos. Pirmoji sesija mokykloje suteikia mentoriams progą pasikalbėti su mokytojais ir sužinoti daugiau apie savo mokinį, jo poreikius.

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Kiekvienais metais programoje dalyvauja apie 130 mentorių ir 250 vaikų.

Mentorystės programos poveikis

Pastebime, kad pagerėja matematikos žinios, kad vaikai geriau skaito. Itin svarbu ir tai, kad vaikai, pabendravę su mentoriais, kurie ilgainiui tampa jiems sektinu pavyzdžiu, įgauna daugiau pasitikėjimo savimi ir bendravimo įgūdžių.

Kaip poveikis pamatuojamas?

- Mentorių, vaikų ir mokyklos darbuotojų atsiliepimai.
- Egzaminų rezultatai.
- Vaikų, kuriems sunkiai sekasi skaityti, atveju mokyklos įvertina vaiko skaitymo amžių.

Mentorystė pradinėje mokykloje

Mentorystė Anglijos, Škotijos ir Velso pradinėse mokyklose:

Šios programos tikslas – sustiprinti vaikų pasitikėjimą savo jėgomis, padedant skaityti, skaičiuoti, kurti bei tinkamiau elgtis tose srityse, kuriose mentoriai turi patirties ir įgūdžių.

Kontaktai:

England and Scotland:

Barbara Locke

Tel.: 02920 464 004

El. paštas: blocke@csv.org.uk

Cardiff office:

Jude McCulloch

12 Drake Walk

Brigantine Place

Cardiff

CF10 4AN

Tel.: 02920 464 004

El. paštas: JMcCulloch@csv.org.uk

„Siblings Together“ (liet. „Broliai / seserys – kartu“) – Derbis, Londonas (Hounslow), Bristolis

Brolių / seserų draugystė yra viena iš svarbiausių žmonių gyvenime. Kai vaikai ir jaunuoliai patenka į valstybės globą, labai dažnai būna atskirti nuo savo brolių / seserų, gyvena su skirtingais globėjais arba skirtinguose vaikų globos namuose. Dirbdama su vietos valdžia ir labdaringa organizacija „The Siblings Together“ („Broliai / seserys – kartu“), „Volunteering Matters“ organizacija suranda, moko ir remia savanorius, kurie susidraugauja su atskirtais broliais / seserimis. Šie savanoriai suorganizuoja susitikimus tarp brolių / seserų norėdami atkurti ryšį tarp jaunų giminaičių, paskatinti teigiamą požiūrį į save ir sustiprinti priklausymo, tapatybės ir gerovės jausmus. Bandomasis projektas „The Siblings Together Befriending Service“ veikia trijuose miestuose.

Kontaktai:

Derbis:

„Volunteering Matters“ (buvusi CSV) / Sally Ann Groves, Diane Cook
The College Business Centre, Uttoxeter New Road, Derby DE22 3WX
Tel.: 01332 869392
El. paštas: alliesderby@csv.org.uk

Hounslow:

„Volunteering Matters“ (buvusi CSV) / John Michel Jordan
237 Pentonville Road, London N1 9NJ
Tel.: 020 7643-1441
El. paštas: jmJordan@csv.org.uk

Bristolis:

„Volunteering Matters“ (buvusi CSV) f/ Sue Burr, Olivia Ashby, Steffie Denton
17 Midland Road, Bristol BS2 0JT
Tel.: 0117 907 7270
El. paštas: alliesbristol@csv.org.uk

ČEKIJA

„5 P programa“

Kontekstas

- Socialinės atskirties ir socialinės izoliacijos rizika.
- Socialinių kompetencijų stoka.
- Emocinės ir socialinės paramos iš šeimų, giminaičių ir draugų stoka.
- Patyčių rizika.
- Draugų nebuvimas.
- Teigiamo sektino pavyzdžio nebuvimas.
- Pasitikėjimo savimi stoka.
- Savarankiškumo trūkumas.
- Artimų draugysčių poreikis.

Apie programą

Mentoriai mažiausiai 10 mėnesių susitinka su savo vaiku kartą per savaitę. Jie drauge leidžia laisvalaikį (sportuoja, lankosi kultūriniuose renginiuose, muziejuose, žaidžia stalo žaidimus ir t.t.). Bendra veikla padeda sustiprinti draugystę tarp vaiko ir mentoriaus.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Mentoriai pritraukiami per:

- organizacijos interneto svetainę, savanorių duomenų bazę internete ir pan.;
- žiniasklaidą;
- pristatymus mokyklose;
- draugus;
- lankstinukus;
- kita.

Vaikai pritraukiami per:

- per organizacijas, institucijas (vyriausybines ir nevyriausybines) ir specialistus, dirbančius su vaikais;
- interneto svetainę;
- lankstinukus;
- žiniasklaidą.

Kaip atrodo atrankos procesas? Kurie veiksniai yra lemiantys, parenkant būsimus mentorius?

Visi dalyviai turi atvykti į informacinį susitikimą, kuriame daugiau sužino apie programą ir kam gali užduoti klausimus. Po to vyksta pokalbis su psichologu ir dalyvavimas dviejų dienų intensyviuose mokymuose. Vėliau abu – kandidatas ir koordinatorius – nusprendžia, ar nori toliau bendradarbiauti. Jei taip, koordinatorių ir psichologų komanda pradeda ieškoti būsimam mentoriui vaiko, kuriam reikės padėti.

Veiksniai, lemiantys mentorių atranką

- Psichinė branda.
- Emocinis stabilumas.
- Teistumo neturėjimas.
- Draugavimo tarp dviejų žmonių principo suvokimas ir gebėjimas bendrauti su vaiku kaip su draugu.
- Vadovavimasis taisyklėmis.
- Atsakomybės jausmas.
- Atvirumas supervizijai.
- Atvirumas įvairovei.

Kaip mentoriams padedama?

- Kartą per mėnesį vyksta 3 valandų supervizijos grupės.
- Jei reikia, organizuojama asmeninė supervizija.
- Konsultacijos su koordinatoriais ir socialiniais darbuotojais – asmeniškai, telefonu arba el. paštu.
- „Facebook“ savanorių grupė, skirta tarpusavio bendravimui ir pasidalijimui patarimais, ką veikti su vaiku.
- Nemokami bilietai į renginius – kartais.
- Galimybė lankyti kursus, dalyvauti renginyje, pažintiniuose vizituose ir t.t. – kartais.
- Mentoriams skirti renginiai ir savaitgaliai, suorganizuoti kitų savanorių, padedant koordinatoriams.
- Galimybė pasireikšti (pvz., organizuoti renginius).
- Galimybė skolintis knygas.
- Stažuotės patvirtinimas mokyklai, rekomendacijos laiškas.
- Sveikinimai gimtadienio proga.
- Galimybė pasinaudoti posėdžių kambariu mentorių renginiams.
- Nedidelės dovanėlės Kalėdų proga.
- Parama neformaliems savanoriškai dirbančių mentorių susiejimams.

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Paprastai per metus sudaromos 60 – 70 porų. 2013 metais draugavo 73 poros. Nuo programos pradžios iki 2013 metų pabaigos Prahos programoje „5 P“ dalyvavo 537 poros.

Programos poveikis

Remiantis 2008 metais atlikto tyrimo duomenimis, teigiamas programos poveikis pastebėtas šiose srityse:

- dėmesio stoka;
- problemos mokykloje;
- savarankiškumo trūkumas;
- melavimas;
- tyčiojimas;
- vogimas;
- enurezė, enkoprezė;
- draugų neturėjimas;
- pritapimo grupėse sunkumai;
- agresyvumas;
- situacija šeimoje;
- mokytojo santykis su vaiku;
- vaiko nuovargis.

Kaip tai pamatuojama?

Mes naudojames JAV programos „Big Brothers Big Sisters“ taikoma vertinimo sistema „Program – Based Outcome Evaluation“, kuri buvo išversta ir pritaikyta Čekijos Respublikai. Vertinimas susideda iš keleto klausimynų, į kuriuos turi atsakyti tėvai, mentoriai ir vaikai. Tėvai į klausimus atsako bendradarbiavimo pradžioje. Po 10 mėnesių arba draugystės pabaigoje į klausimus atsako tėvai, mentoriai ir vaikai.

Papildomi komentarai ir informacija

Prahoje veikianti programa „5 P“ drauge su kitomis 20 „5 P“ programomis, veikiančiomis skirtingose šalies vietose, buriasi po viena skėtine Čekijos organizacija „Association of Five P Programs in the Czech Republic“ (liet. „Programos Penki P asociacija Čekijos Respublikoje“).

„Compass“ (liet. „Kompasas“)

Kontekstas

- Poreikis būti apsaugotam ir gyventi saugioje aplinkoje.
- Galimybių dalyvauti organizuotoje veikloje laisvalaikio trūkumas.
- Draugų ir socialinių įgūdžių stoka.
- Pritapimo problemos bendraamžių grupėse.
- Saviraiškos problemos.
- Pritapimo mokyklos aplinkoje problemos.

Apie programą

6 vaikų ir 3 mentorių grupė kartą per savaitę susitinka mokykloje 2 valandoms. Susitikimai vyksta mažiausiai 5 mėnesius. Jų metu dėmesys kreipiamas į asmeninę ir socialinę raidą (stiprinamas sveikas pasitikėjimo savimi ir savivertės jausmas), parodoma, kas yra gerai, o kas – ne, bendradarbiaujama su draugais ir suaugusiais, sprendžiamos problemos ir pan. Susitikimai gali vykti mokyklos posėdžių kambaryje arba kur nors kitur.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Mentoriai pritraukiami per:

- organizacijos interneto svetainę, savanorių duomenų bazę internete ir kt.
- žiniasklaidą;
- draugus;
- lankstinukus;
- kita.

Vaikai pritraukiami per:

- mokyklos mokytojus;
- organizacijas, institucijas (vyriausybines ir nevyriausybines) ir specialistus, dirbančius su vaikais;
- interneto svetainę;
- draugus / bendraklasius;
- lankstinukus;
- žiniasklaidą;
- kitas mentorystės programas joms rekomenduojant.

Kaip atrodo atrankos procesas? Kurie veiksniai yra lemiantys, parenkant būsimus mentorius?

Visi dalyviai turi atvykti į informacinį susitikimą, kurio metu sužino daugiau apie programą, gali užduoti klausimus. Po to vyksta pokalbis su psichologu ir dviejų dienų intensyvūs mokymai. Jiems pasibaigus, potencialus mentorius ir koordinatoriai drauge nusprendžia, ar toliau bus bendradarbiaujama. Jei atsakymas teigiamas, koordinatoriai suranda dalyviui grupę, atsižvelgdamas į vaikų poreikius, konkretaus žmogaus įgūdžius ir asmenybę bei mentorių grupės sudėtį.

Veiksniai, lemiantys mentorių atranką

- Psichinė branda.
- Emocinis stabilumas.
- Gebėjimas bendradarbiauti su kitais grupėje.
- Atsakomybės jausmas.
- Vadovavimasis taisyklėmis.
- Atvirumas supervizijai.
- Atvirumas įvairovei.
- Teistumo neturėjimas.

Kaip mentoriams yra padedama?

- Kartą per mėnesį vyksta dviejų valandų grupinė supervizija.
- Jei reikia, organizuojama asmeninė supervizija.
- Konsultacijos su koordinatoriumi – asmeniškai, telefonu arba el. paštu.
- „Facebook“ grupė, skirta savanoriams.
- Kartais galimybė lankyti kursus, dalyvauti renginyje, pažintiniuose vizituose ir t.t.
- Mentoriams skirti renginiai ir savaitgaliai, suorganizuoti kitų mentorių, padedant koordinatoriams.
- Galimybė pasireikšti (pvz., organizuoti renginius).
- Galimybė skolintis knygas.
- Stažuotės patvirtinimas mokyklai, rekomendacinis laiškas.
- Nedidelės dovanėlės Kalėdų proga.
- Parama neformaliems savanorių susiejimams

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Per metus programoje dalyvauja apie 9 mentorius ir 15 vaikų. Nuo programos „Compass“ pradžios iki 2014 metų pabaigos Prahos programoje dalyvavo maždaug 25 mentoriai ir 35 vaikai.

Programos poveikis

- Sustiprėjo vaikų socialiniai įgūdžiai.
- Atsirado nauji laisvalaikio leidimo būdai.
- Pagerėjo integracija į bendraamžių grupes.
- Kita.

Kaip poveikis yra pamatuojamas?

Kas 5 mėnesius mokslo metų pabaigoje arba draugystės su mentoriais pabaigoje vaikai atsako į klausimus.

Papildomi komentarai ir informacija

Programa „Compass“ paremta Kanadoje vykdomu projektu „P.E.A.K.“. Čekijoje ši programa pirmiausiai buvo pradėta įgyvendinti Ūstis prie Labės miesto Savanorių centre, o vėliau paskleista po kitus šalies miestus.

„3G – Three Generations “ (liet. „Trys kartos“)

Kontekstas

Šiuo metu Čekijoje (ir kitose šalyse) trūksta skirtingų kartų sugyvenimo bei ryšio su trečiąja karta, tai leidžia kurti programas, kurios įtrauktų skirtingų kartų žmones.

Apie programą

Mentorius susitinka su jam paskirtu vaiku arba dviem broliais / seserimis, jei to pageidauja šeima, kartą ar du kart per savaitę mažiausiai 6 mėnesius. Susitikę gali kartu pasivaikščioti, eiti į žaidimų aikštelę ir t.t. Mentorui taip pat leidžiama pasiimti vaiką / vaikus iš mokyklos arba palydėti į kokį nors organizuotą renginį laisvalaikio. Pagalba įmanoma abipusė: šeima taip pat gali padėti mentorui, priklausomai nuo jo poreikių (apsipirkti, pakviesti vakarienės ir t.t.).

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Mentoriai pritraukiami per:

- organizacijos interneto svetainę, savanorių duomenų bazę internete ir pan.;
- žiniasklaidą: TV pokalbių laidas, radiją;
- pristatymus bibliotekose;
- draugus;
- lankstinukus;
- kita.

Vaikai pritraukiami per:

- bendradarbiaujančias organizacijas, institucijas ir specialistus;
- interneto svetainę;
- draugus;
- lankstinukus;
- žiniasklaidą.

Kaip atrodo atrankos procesas? Kurie veiksniai yra lemiantys, parenkant būsimus mentorius?

Visi turi dalyvauti informaciniame susitikime, kurio metu daugiau sužino apie programą, gali užduoti klausimus. Po to atvyksta pokalbio su psichologu ir lanko dviejų dienų intensyviuos mokymus. Jiems pasibaigus, potencialus mentorius ir koordinatoriai drauge nusprendžia, ar toliau bus bendradarbiaujama. Jei atsakymas teigiamas, koordinatorių komanda ir psichologai pradeda poravimo procesą.

Veiksniai, lemiantys mentorių atranką

- Emocinis stabilumas.
- Teistumo neturėjimas.
- Atsakomybės jausmas.
- Atvirumas supervizijai.
- Atvirumas įvairovei.
- Vadovavimasis taisyklėmis.

Kaip mentoriams yra padedama (pvz., supervizijos, apdovanojimai, kitos veiklos)?

- Kartą per mėnesį organizuojama 2 valandų grupinė supervizija.
- Jei reikia, organizuojama asmeninė supervizija.
- Konsultacijos su koordinatoriais ir socialiniais darbuotojais – asmeniškai, telefonu arba el. paštu.
- Kartais nemokama galimybė mentoriams ir vaikams apsilankyti renginiuose.
- Galimybė lankyti kursus, dalyvauti renginyje, pažintiniuose vizituose ir t.t.
- Mentoriams skirti renginiai ir savaitgaliai, suorganizuoti kitų mentorių, padedant koordinatoriams.
- Galimybė pasireikšti (pvz., organizuoti renginius).
- Galimybė skolintis knygas.
- Sveikinimai gimtadienio proga.
- Galimybė pasinaudoti posėdžių kambariu pačių mentorių organizuojamiems renginiams.
- Nedidelės dovanėlės Kalėdų proga.
- Parama neformaliems mentorių susibūrimams.

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Kasmet HESTIA programoje „3 G“ dalyvauja iki 10 porų. Nuo programos įkūrimo iki 2014 metų pabaigos HESTIA draugavo 14 porų. Kartu su kitais centrais Čekijoje iki šiol šioje programoje dalyvavo 31 pora.

Programos daromas poveikis

Programos rezultatai atsispindi draugysčių skaičiuje, jų kokybėje, dažnume ir trukmėje. Programa išjudina mentorius, padeda kurti santykius tarp kartų, prisideda prie socialinės dalyvių integracijos. Po formalios draugystės nenutrūkęs ryšys tarp šeimos ir mentoriaus yra papildoma programos pergalė. Tikimasi, jog reguliarių susitikimų metu atsiradęs stiprus ir artimas ryšys tarp dalyvių padės mentoriui ateityje. Jam / jai senstant, šeima atsidėkos už jo / jos „investiciją“.

Kaip poveikis pamatuojamas?

Apie poveikį sprendžiama iš programos trukmės, dažnumo ir draugystės kokybės. Jis matuojamas, naudojant reguliariai vedamas savanorių ataskaitas, asmeniškai kalbantis su šeimomis ir savanoriais.

Papildomi komentarai ir informacija

Programai „3 G“ pasklidus po kitas šalies vietas, šiuo metu HESTIA koordinuoja „3 G“ programas 5 miestuose.

Programa „3 G“ pasklido po kitas šalies vietas, ir šiuo metu HESTIA koordinuoja „3 G“ programas 5 miestuose.

VOKIETIJA

„Language mentors“ (liet. „Kalbos mentoriai“)

Kontekstas

- Integracija.
- Švietimas.
- Naujos aplinkos suvokimas.
- Nuolatinis kontaktinis asmuo.
- Pripažinimo jausmas.
- Socialinis priėmimas.

Apie programą

Po sėkmingų projekto „Language mentors“ mokymų mentoriai susitinka su savo vaiku (mentoriai dirba su vienu vaiku) bent kartą per savaitę mažiausiai vienai pamokai (45 minutėms); jei įmanoma, ilgesniam laikui. Susitikimo vieta – vieša patalpa mokykloje arba mentoriaus dienos centras.

Susitikimai vyksta vokiečių kalba, tačiau naudojant ne mokyklinius, o atvirus ir neformaliuosius mokymo metodus, kaip antai: žaidimai arba iliustruotos knygos. Fizinė veikla ir buvimas lauke (pvz., gamtos pažinimas mokyklos kieme) taip pat gali būti projekto dalis. Vis dėlto patys svarbiausi ir nuolatiniai projekto tikslai yra kalbėjimas su vaikais ir jų skatinimas kalbėti vokiškai. O kaip tai pasiekti, priklauso nuo mentorių.

Dalyvavių pritraukimo šaltiniai

Didžioji mentorių apie projektą sužino iš straipsnių vietiniuose laikraščiuose. Nemažai žmonių su programa susipažįsta iš tiesioginio bendravimo su projekto organizatoriais. Kiti apsilanko renginiuose, kurių metu pristatomas mūsų projektas, arba naršydami internete.

Vaikus mūsų asociacijai pasiūlo bendradarbiaujančios mokyklos. Mokyklos apie mūsų projektą sužino iš vietos valdžios. Pagrindiniai dalyvavimo projekte veiksniai yra negalėjimas kalbėti vokiškai ir vaikai yra iš emigrantų šeimų.

Kaip atrodo atrankos procesas?

Projektu besidomintys žmonės susisiečia su mūsų organizacija. Mes supažindiname juos su projektu ir pranešame apie vykstančius mokymus. Tie, kurie sėkmingai juos baigia, turi susitikti su projekto koordinatoriumi ir pristatyti keletą dokumentų, įskaitant ir dokumentą dėl teistumo / neteistumo iš policijos.

Kaip mentoriams yra padedama?

Be to, kad mentoriai lanko mokymus (juose aptariamos tokios temos, kaip pažintis su savo, kaip kalbos mentoriaus, vaidmeniu ir užduotimis, vokiečių, kaip užsienio kalbos, mokymo metodai ir mokomoji medžiaga bei kultūriniai skirtumai), mūsų asociacija turi kontaktinį asmenį, kuris atsako į klausimus ir sprendžia su mentorystės susijusias problemas. Mes taip pat remiame „Language mentors“ suteikdami bendradarbiaujančioms mokykloms svarbiausią medžiagą projekte. Be to, kiekvieną mėnesį organizuojame kontaktų užmezgimo renginius vis kitoje Passau rajono vietoje. Tokių susitikimų metų mentoriai turi progą pasidalyti savo patirtimi ir naudojamais metodais bei mokomąja medžiaga. Mes taip pat jiems pasiūlome naujų praktinių patarimų, kaip pagerinti pamokas (priklauso nuo jų poreikių).

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Šiuo metu apie 90 kalbos mentorių moko 110 vaikų (kai kurie mentoriai susitinka su dviem ar daugiau vaikų) 25 mokyklose. Iš viso mūsų mokymuose dalyvavo apie 100 žmonių.

Programos poveikis

Daug mokinių, kuriuos „pamiršo“ švietimo programos, išmoka vokiečių kalbos pačiu efektyviausiu būdu – padedami asmeninio mokytojo. Jie paprastai laukia kas savaitinių susitikimų su savo mentoriais, nes neretai tai yra vieninteliai žmonės, kurie turi jiems laiko ir juos vertina. Tokiu būdu vaikai kalbą gana greitai išmoka ir netrukus sugeba dalyvauti normaliose pamokose savo mokykloje (kas anksčiau praktiškai buvo neįmanoma). Taip vaikai pirmą kartą turi galimybę gauti vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimą ir gauti darbą – o tai būtinas žingsnis, galvojant apie ateitį Vokietijoje. Mūsų projektas aktyviai prisideda prie geresnės integracijos ir stipresnės visuomenės kūrimo.

Kaip poveikis matuojamas?

Be asmeninių atsiliepimų apie mūsų projektą, gautų iš mokyklų ir mentorių, mes siūlome visiems mentoriams atlikti apklausą interente. Netrukus bus įvertinti ir šios apklausos rezultatai.

Papildomi komentarai ir informacija

Daugiau apie mūsų projektą rasite mūsų interneto svetainėje (vokiečių kalba):

<http://www.gemeinsam-in-europa.de/ehrenamtliche-sprachpaten.html>

„Joblinge“

Kontekstas

Nors ekonominė padėtis Vokietijoje gana gera ir šalyje darbo jėgos trūksta, daugelis jaunų žmonių neranda darbo. Yra daug įvairių priežasčių, kodėl jie bedarbiai (pvz., išsilavinimo stoka), tačiau darbą susirasti trukdo ir darbdavių lūkesčiai (pvz., jaunuoliai nėra darbo rinkoje, nes jie neatitinka tokių darbdavių kriterijų kaip „motyvacija“).

Apie programą

Mentorius ir jaunuolis susitinka ir būna kartu mažiausiai 2 – 3 valandas per savaitę. Mentorai asmeniškai pataria jaunuoliui, dalijasi su juo savo darbo ir gyvenimo patirtimi, padeda atpažinti stipriąsias savo asmenybės puses ir išgryninti gyvenimo tikslus. Mentorai padeda jaunuoliams būti iniciatyviems, atpažinti egzistuojančias problemas, dėl kurių neranda darbo, surasti jiems tinkamą darbo sritį ir kitaip paremia. Tokia parama trunka 6 mėnesius.

Programa susideda iš kelių etapų

1. Paraiškos etapas (2 savaitės): dirbdami savanoriais labdaros organizacijose, jauni žmonės parodo, jog yra pasirengę įsipareigoti 6 mėnesių mokymams.
2. Orientacinis etapas (6 – 8 savaitės): asmenys turi suprasti, ką nori daryti savo gyvenime ir kokios yra jų stipriosios savybės; grupėse sprendžia įvairius uždavinius bei lavina savo socialinius įgūdžius.
3. Praktinis etapas (6 – 8 savaitės): baigia stažuotę pas vieną iš organizacijos partnerių; papildomai pasiūloma kultūrinė ir sporto programa, skirta augti kaip grupei, atrasti naujus gebėjimus.
4. Bandomasis etapas: turi pateikti paraišką stažuotei gauti; jei jiems pasiseka įrodyti, jog tą darbą gali dirbti, įmonė pasiūlo profesionaliai parengti šiai veiklai.
5. Baigiamasis etapas: jaunuoliai pradeda savo darbo karjerą; visur padeda koordinatorius.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Mentoriai pritraukiami įvairiais būdais ir įvairiose vietose:

- per programos „Joblinge“ kūrėjų kontaktinius tinklus;
- per įmones, verslus, kurie dalyvauja programoje „CSR verslui“;
- per miesto savivaldybę, pramonės ir prekybos rūmus (IHK), verslo rūmus (HWK) ir t.t.;
- per savanorių ir mentorių projektų tinklus (pvz., savanorių asociacijas, tokias kaip „Freiwilligenagenturen“, „MentoRing Köln“, „MentoRing Hamburg“, „Kausa Service“);
- per mentorystės projektų mokymus;
- per kitus mentorius;
- per straipsnius laikraščiuose;
- dalyvaujant metinėje savanorių dienos šventėje;
- viešųjų pristatymų metu;
- kontaktų užmezgimo susitikimų metu;
- per laiškus;
- per naujienlaiškį;
- per asmenišką CSR kreipimąsi ir edukacines mentorystės programas;
- kita.

Kaip atrodo atrankos procesas?

Pirmasis žingsnis yra mentoriaus susipažinimas su programa „Joblinge gAG“, taip pat dalyvavimo programoje sąlygų išsiaiškinimas. Antrasis žingsnis – asmeninis pokalbis. Trečiasis – būsimo mentoriaus mokymas ir jam tinkamo globotinio parinkimas. „Poravimas“ priklauso nuo profesinių ir asmeninių veiksmų.

Kaip mentoriams yra padedama?

Pirmiausia mentoriai supažindinami su projekto idėja, programos procesu ir mentoriaus vaidmeniu. Po to vyksta mentoriaus apmokymas, kurio metu jis gauna mokomąją medžiagą (mentorių vadovėlis „Mentorenlogbuch“), skirtą pasirengti jį mentoriaus darbui. Jie taip pat turi pristatyti (ne)teistumo išrašą iš policijos, po to pasirašo mentoriaus sutartį. Paprastai „Joblinge gAG“ darbuotojai dirba drauge su mentoriumi. Jų tikslas yra palaikyti artimą ryšį su mentoriaus – jaunuolio pora ir taip užtikrinti asmeninę paramą. Mentoriaus ir jaunuolio bendravimui pasiekus svarbų tašką, tarp mentoriaus, gAG darbuotojo ir jaunuolio vyksta pokalbiai.

Mentoriams kas mėnesį organizuojami susitikimai, kurių metu jie gali pasidalinti savo patirtimi. Mentoriai taip pat kartą per mėnesį gauna el. laiškus su informacija apie jų globojamo jaunuolio daromą pažangą.

Mentoriai gauna naujienlaiškius, yra kviečiami į projekto pristatymus ir renginius.

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Šiuo metu dalyvauja 367 jaunuoliai. Iš jų 281 turi mentorių. Kiti 86 dar laukia savo pagalbininko. Nuo programos pradžios dalyvavo apie 1 500 mentorių, iš jų 560 yra aktyvūs mentoriai (vieni „Joblinge“ programoje, kiti atskirai, priklausomai nuo grupės susikūrimo tam tikroje vietoje). Nuo programos pradžios priimta 2 700 jaunuolių, iš jų 90 proc. turėjo savo mentorių.

Mentorystės programos poveikis

Jauni žmonės įgauna darbui reikalingų įgūdžių ir kompetencijos, taip pat motyvacijos. Dar daugiau – jie užmezga kontaktą su galimais darbdaviais. Regene, kur programa prasidėjo, ji buvo tokia sėkminga, jog jos daugiau nebereikia. Šiandien ji veikia kitose Vokietijose vietose.

Kaip poveikis matuojamas?

Norėdama įvertinti programos poveikį, „Joblinge“ naudoja keletą metodų.

Programos valdymo kokybę vertina vidinis auditas ir kontrolės auditas, tai privalomos dalys. Auditai taip pat patikrina programos kiekybinius rodiklius, žiūrėdami į sudarytų porų / aktyvių mentorių, jaunuolių skaičių. Programos kokybė matuojama vertinant mentorystės procesą. Taip pat orientacinio ir bandomojo etapų pabaigoje „Joblinge“ naudoja anoniminę apklausą internete.

Papildomi komentarai ir informacija

Daugiau informacijos apie projektą rasite mūsų interneto svetainėje (vokiečių kalba):

<http://www.joblinge.de>.

„Reading Mentoring“ (liet. „Skaitymo mentorystė“)

Kontekstas

Ši programa padeda visiems mokiniams – gerai ir silpnai besimokantiems, su gerais ir prastais skaitymo įgūdžiais, iš vokiečių ir imigrantų šeimų – pagerinti savo skaitymo įgūdžius, nes, kaip žinia, geri skaitymo įgūdžiai yra būtinas visų pamokų mokykloje pagrindas.

Apie programą

Trys arba keturi mentoriai susitinka su dviem vaikais (kiekvienam mentorui tenka po du vaikus) vienai įprastos trukmės vokiečių kalbos pamokai. Susitikimų metu jie naudoja rašto darbus, kuriuos paruošia tam tikslui paskirti mokytojai.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Mentoriai pritraukiami per:

- žodinį kvietimą;
- žinių perdavimą iš lūpų į lūpas;
- asmenines rekomendacijas ir individualų pakvietimą;
- pranešimus vietos spaudoje.

Vaikus parenka mokytojai prieš pamoką.

Kaip atrodo atrankos procesas? Kurie veiksniai yra lemiantys, parenkant būsimus mentorius?

Atrankos procesas:

- asmeninis pokalbis;
- informacijos pristatymas;
- informacinė ir apmokymų pamoka;
- empatija;
- tinkamas, -a dirbti komandoje.

Kaip mentoriams padedama?

Per metus įvyksta du arba trys susitikimai su mentorais, kurių metu rengiami specialūs pristatymai, vyksta specialistų paskaitos, diskutuojama aktualiomis temomis.

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

2014 metais dalyvavo 25 mentoriai ir 12 pradinių mokyklų klasių.

Mentorystės programos daromas poveikis

Mažiau mokinių ir mažesnis krūvis mokytojams vedant įprastas pamokas, intensyvesni skaitymo kursai mokiniams.

Kaip poveikis matuojamas (individualūs pokalbiai su mentorais ir mokytoja, pvz., metinis įvertinimas, naudojant klausimynus ir pan.)?

Nėra iki galo aišku, kaip tiksliai pamatuoti rezultatus. Remiamasi individualiais pokalbiais su projekto vadovu ir kitais žmonėmis. Sulaukiama pozityvaus mentorių įvertinimo ir daromo poveikio pripažinimo iš mokytojų, tėvų ir vaikų pusės.

Papildomi komentarai ir informacija

Keletas pastabų apie programą:

- Specialūs skaitymo kursai siūlomi visiems mokiniams, nekreipiant dėmesio į jų skaitymo įgūdžių lygį.
- Laisvas grafikas mentoriams – tai reiškia, kad jei mentorius negali atvykti į susitikimą paskirtą dieną, jis turi apie tai pranešti organizatoriams, kurie suras jam pakeitimą. Tereikia mums pranešti ir mes rasime išeitį.
- Jokios finansinės paramos nuo 2009 metų.
- Problema: daug koordinavimo dirbant su 25 mentorais ir 12 mokytojų; kas savaitę reikia sudaryti vis naują tvarkaraštį.

„Rock your life!“ (liet. „Sudrebink savo gyvenimą!“)

Kontekstas

Šį projektą remia Europos komisija ES programos „Grundtvig Learning Partnerships“ rėmuose.

Apie projektą

Vaikai, kilę iš socialiai remtinų šeimų, dvejus metus bendrauja su aukštųjų mokyklų studentais. Mentorius ir vaikas susitinka reguliariai (mažiausiai du kartus per mėnesį). Studentai remia vaikus ir jiems kitaip padeda. Taip vaikai skatinami atsiskleisti ir atsakingai bei sąmoningai siekti tikslų darbe arba studijose.

Dalyvių pritraukimo būdai

Mūsų vietos skyriai bendradarbiauja su kaimynystėje esančiomis mokyklomis, kuriose mūsų programa nuolat žaismingai pristatoma mokiniams. Mokiniai nusprendžia, ar jie nori dalyvauti programoje „Rock your life!“ leškodami mentorių, mūsų vietos skyriai projektą pristato vietos aukštosiose mokyklose. Studentų atranka susideda iš kelių etapų. Projektu susidomėję asmenys gali dalyvauti informaciniame susitikime apie programą „Rock your life!“, surengtame jų aukštojoje mokykloje. Tiems, kurie nusprendžia prisijungti prie projekto kaip mentoriai, surengiama keletas mūsų darbuotojų vedamų pokalbių. Į projektą priimti mentoriai pasirašo rašytinį pasižadėjimą.

Draugystės metu studentai ir mokiniai plačiau susipažįsta su programa. Per dvejų metų draugystę kiekviename vietos skyriuje surengiama po tris seminarus, kuriuos veda kvalifikuoti „Rock your life!“ dėstytojai. Šiuose seminaruose vaikai sužino daugiau apie savo galimybes, stipriąsias savybes, darbo perspektyvas. Iš kitos pusės, prasiplečia jų akiratis, lavinami socialiniai įgūdžiai. Šiuo metu programoje – 1 165 daugystės. Iš viso sėkmingai dalyvavo 2 400 vaikų ir per 3 100 aukštųjų mokyklų studentų.

Programos poveikis

Individualios studento ir mokinio poros sukūrimas „Rock your life!“ projekto rėmuose daro didelę įtaką švietimui ir socialiniam mobilumui. Mokiniai ir studentai drauge atranda, ką tikrąja to žodžio prasme reiškia „sudrebinti“ savo ar kito? pasaulį. Mokyklų turimiems ištekliams negalint padengti individualios mentorystės, paramos sulaukiama iš šalies. Socialiniame lygmenyje mes prisidedame prie socialinės integracijos, mobilumo, solidarumo ir lygių galimybių. Matuodami savo projekto daromą poveikį, taikome platų mūsų veiklos vertinimo spektrą. Yra vertinamas studento ir vaiko bendravimas, mūsų seminarai, mūsų vietos skyriai rašo ataskaitas, vyksta nuolatinis dialogas tarp „Rock your life!“, „GgmbH“ ir vietos skyrių, kurio metu aptariami konkretūs kokybiniai reikalavimai projektui.

Papildomi komentarai ir informacija

Daugiau informacijos apie projektą rasite mūsų interneto svetainėje (vokiečių kalba):

<https://rockyourlife.de/>.

SLOVAKIJA

„Talentguide“ (liet. „Gabumų vadovas“)

Kontekstas

Programa padeda vidurinių klasių moksleiviams atrasti ir suprasti savo gabumus, įvardyti siekius, suteikia praktinių patarimų, kaip toliau lavinti savo gabumus.

Programa siekia padėti moksleiviams atsakyti į klausimus, pataria jiems.

- Atrask, kurioje srityje tau itin gerai sekasi: kokios tavo stipriosios ir kokios silpnosios savybės? Pažink save ir atrask tikslus, kuriuos tu gali pasiekti.
- Pradėk: pasirink įdomią veiklą, įgyk joje patirties ir eik iki galo.
- Pagalvok apie savo gyvenimą po mokyklos baigimo. Gal tavo kelionė veda per Harvardą / Oksfordą? Priklausomai nuo atsakymo, kaip elgsiesi toliau?
- Susipažink su tokiais pat žmonėmis, kaip ir tu. Prisijunk prie moksleivių ir mentorių bendruomenės.

Iš organizacijos perspektyvos

Mes norime prisidėti prie jaunų žmonių tobulėjimo, kad ateityje jie taptų visuomenės formuotojais, išsiskiriančiais teigiamomis charakterio savybėmis, verslumu ir pilietiniu aktyvumu, nepriklausomai nuo jų socioekonominės padėties. Mes tikime, jog mūsų mentorystės programa, skirta gabiems vidurinės mokyklos moksleiviams, prisideda prie šios misijos įgyvendinimo. Bandomasis programos projektas buvo įgyvendintas 2013 – 2014 metais; antrasis vyko 2014 – 2015 mokslo metais. Šis dokumentas apibendrina mūsų bandomojo projekto rezultatus bei mintis apie būsimus šios programos projektus.

Apie projektą

Antrasis programos projektas, kuris remiasi bandomojo projekto patirtimi, numato kelis etapus.

- Po pritraukimo ir atrankos proceso (spalis – gruodis) paskelbiamos moksleivių ir mentorių poros.
- Programa prasideda nuo moksleivių ir mentorių fizinių susitikimų, į kuriuos įeina mokymų sesijos mentoriams ir dirbtuvės moksleiviams; po sesijų vyksta bendros sesijos.
- Dauguma porų susitinka kartą arba du kartus per mėnesį (dažniausiai internete per „Skype“ą) nuo sausio iki birželio pabaigos. Poros dirba individualiai 6 mėnesius uždaroje „socialinio tinklo“ platformoje.
- Drauge jie sutaria dėl konkrečių moksleivio užsibrėžtų tikslų įgyvendinimo ir tai daro iki programos pabaigos (pvz., tam tikrų gebėjimų lavinimas; sėkmingas projekto įgyvendinimas; paraiškos į universitetą užpildymas ir pan.).
- Programa užbaigiama visiems moksleiviams ir mentoriams susitikus birželį. Susitikimo metu visi moksleiviai gauna individualią savo mentoriaus ataskaitą apie raidą visos programos metu.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Programa viešinama per:

- „Alumnų“ programą, kuomet moksleiviai, kurie jau dalyvavo projekte „TalentGuide“, pristato jį savo bendraamžiams arba jaunesniems moksleiviams pradinėse mokyklose arba vidurinėse mokyklose, kuriose mokėsi;
- Interneto svetainę „Leaf.sk.“ ir konkrečiai projektui sukurta svetainę „Talentguide.sk“;
- „Facebooko“ gerbėjų puslapį ir kryptingą „Facebooko“ kampaniją, kurioje kasdien skelbiama informacija apie mentorius, moksleivius ir kita su projektu susijusi informacija.
- Laiškus ir plakatus, siunčiamus visoms Slovakijos mokykloms.

Kaip atrodo pritraukimo ir atrankos procesas? Kurie veiksniai yra lemiantys, parenkant būsimus mentorius?

Mentorių pritraukimas

Didžioji dauguma mentorių yra universitetų studentai arba jauni profesionalai iš viso pasaulio, su kuriais LEAF dirba bendradarbiaudama su programa „LEAF Slovak Professionals Abroad Programme (SPAP)“. Jie atrankami „TalentGuide“ darbuotojų, atsižvelgiant į pokalbius ir bendradarbiavimą su SPAP programa. Kai kurie mentoriai buvo atrinkti per viešą atranką, vykusią LEAF savanoriškos programos, ugdančios gebėjimus, rėmuose. Dar kiti patys kreipėsi į LEAF, susidomėję tiek programa, tiek bendradarbiavimo galimybėmis.

Moksleivių pritraukimas

Paraiškos procesas susideda iš paraiškos užpildymo ir internetinio pokalbio. Vienos valandos pokalbis vyksta pagal LEAF metodologiją, užduodant konkrečius klausimus, vertinančius moksleivio dabartinę padėtį ir jo galimybes tobulėti keturiose srityse (moralė, kompetencija, verslumas ir pilietinis aktyvumas).

Kaip mentoriams yra padedama?

Mentoriai dalyvauja dvi popietes vykstančiose mokymų sesijose: susitikime gruodžio mėnesį ir internetinėje erdvėje vykstančiame seminare vasarį. Visos programos metu jiems pagalbą teikia specialistas, kuris stebi poros bendravimą ir atsako į visus moksleiviams ir mentoriams kylančius klausimus.

Kiek moksleivių ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Šiuo metu programoje dalyvauja 30 porų (30 moksleivių ir 30 mentorių). 2013 – 2014 metais programą baigė 26 poros; antrojo projekto pradžioje, 2014 m. gruodį, buvo suformuota 30 porų.

Programos poveikis

Dabar programos poveikis matuojamas joje dalyvaujančių asmenų pasitenkinimo lygiu. Bandomojo projekto rezultatai parodė keletą dalykų:

89 proc. moksleivių ir 73 proc. mentorių pranešė, jog jie įgyvendino šešiams mėnesiams numatytus tikslus;
100 proc. moksleivių ir 94 proc. mentorių sako, jog jie šią programą rekomenduotų kitiems moksleiviams ir mentoriams;
95 proc. moksleivių ir 91 proc. mentorių norėtų ir toliau palaikyti ryšį su savo moksleiviu / mentoriumi.

Kaip poveikis matuojamas?

Bandomojo projekto metu atsiliepimai apie projektą surinkti iš trijų klausimynų, internete paskelbtų iškart programai prasidėjus, programai artėjant į pabaigą ir po mėnesio, programai jau pasibaigus.

LIETUVA „Big Brothers Big Sisters“

Kontekstas

- Emocinės paramos šeimose stoka krizių metu.
- Teigiamų pavyzdžių iš suaugusiųjų pusės trūkumas.
- Teigiamų sektinų pavyzdžių gyvenime nebuvimas (berniukai auga tik su motinomis ir pan.).
- Sunkumai užmezgant santykius ir juos išlaikant.
- Vienatvė, laiko leidimas atskirai nuo kitų.
- Paramos trūkumas suaugusiųjų ar kitų vaikų smurtą ir nepriežiūrą patiriantiems vaikams.
- Vaikų pasitikėjimo savimi ir savigarbos stoka.

Apie programą

Vienas mentorius teikia pagalbą tos pačios, kaip ir jis, lyties vaikui ištisus metus turėdamas galimybę draugystę pratęsti ilgesniam laikui. Mentorius su vaiku susitinka kartą per savaitę ir drauge leidžia 2 valandas. Susitikimo vietą ir veiklą pasirenka mentorius bei vaikas. Programa numato keletą griežtų taisyklių, ko mentorius, vaikas, vaiko tėvai / globėjai negali daryti (pvz., rizikingos sporto rūšys, ėjimas į barus, nuolatinis kitų vaiko šeimos narių kvietimas į susitikimus, neleidimas vaikui susitikti su mentoriumi – kaip bausmė už blogą elgesį mokykloje ir kt.).

Dalyvavių pritraukimo šaltiniai

Ieškodami mentorų pasikliaujame mūsų interneto svetaine „www.bbbs.lt“ ir puslapiu „Facebooke“, kaip ir lankstinukais, plakatais bei įvairiais žiniasklaidos kanalais (radijo pokalbių laidomis, TV). Mes taip pat dalyvaujame įvairiuose jaunų žmonių festivaliuose, gatvės renginiuose, savanorių mugėse – ten pristatome savo programą gyvai, skatindami žmones tapti savanoriais.

Vaikai į mūsų programą ateina kitais keliais. Informacija apie programą dalijamės su specialistais ir vietos mokyklų mokytojais, ligoninėmis ir dienos centrais. Specialistai savo ruožtu praneša apie mus tėvams ir globėjams ir paragina juos užregistruoti savo vaiką į programą. Tėvai ir specialistai informaciją apie mus taip pat gali rasti interneto svetainėse: „www. bbbs. lt“ ir „http://www.pvc.lt/lt/big-brothers-big-sisters“.

Kaip atrodo atrankos procesas? Kurie veiksniai yra lemiantys, parenkant būsimus mentorius?

Atrinkdami mentorius, mes taikome trijų žingsnių sistemą.

1. Paprašome pristatyti keletą dokumentų (paraišką, kandidato pasirašytą, – tai rodo sutikimą ir pasirengimą dirbti šioje programoje 12 mėnesių; tapatybės kortelės kopiją; dvi rekomendacijas iš darbo arba studijų; paso nuotrauką).

2. Pakviečiame į pokalbį.

3. Suorganizuojame 20 valandų trukmės mokymus apie vaiko psichologiją, programos tikslus, komandinio darbo svarbą, padedant vaikui, ir motyvaciją visos mentorystės metu.

Tik sėkmingai praėjęs visus tris etapus, suaugęs žmogus gali tapti mentoriumi.

Vaikų atėjimas į programą yra kiek paprastesnis.

1. Vaiką turi užregistruoti tėvas / motina arba globėjai.

2. Pokalbis su vaiku ir jo tėvu / motina / globėju.

Vaikas priimamas, jei jo poreikiai atitinka programos tikslus ir jei jo problemos nėra pernelyg sudėtingos paprastam mentoriumi. Visus sprendimus dėl mentorų ir vaikų dalyvavimo programoje priima 3 psichologų, dirbančių programoje, komanda.

Kaip mentoriams padedama?

Mentorius reguliariai, kas mėnesį arba, reikalui esant, ir dažniau, prižiūri programos psichologai. Kiekvienų metų pabaigoje mentorai už gerą darbą sulaukia padėkos ir paviešinimo apie jų veiklą. Kas mėnesį vyksta mentorų klubo užsiėmimai, kiekvienais metais organizuojama vasaros stovykla, Kalėdų šventė, „boulingas“ rudenį ir mokslo metų pabaigos šventė. Visi šie renginiai mentoriams yra nemokami.

Kiek moksleivių ir mentorų dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

Šiuo metu programoje dalyvauja 80 mentorų ir vaikų porų. Dalyvių skaičius skirtingais metais būna nevienodas, neretai tai priklauso nuo finansinės paramos programai. 2008 metais programoje dalyvavo 154 poros.

Programos poveikis

Ši mentorystės programa daro stiprų teigiamą poveikį tiek pačiam vaikui, tiek jo aplinkai (tai parodė prieš kurį laiką atliktas tyrimas).

- Vaikai įgyja geresnių socialinių įgūdžių, susiranda daugiau draugų mokykloje arba artimoje aplinkoje.
- Santykiai tarp vaiko ir mokytojų, vaiko ir tėvų tampa stabilesni ir geresni.
- Vaikai įgyja daugiau pasitikėjimo, labiau pasitiki savimi, priimdami sprendimus.
- Sustiprėja vaikų priežiūra savimi ir autonomiškumas.
- Vaikai mažiau linkę vartoti narkotikus ir kitas organizmą žalojančias medžiagas.
- Vaikai atranda naujus pomėgius ir leidžia mažiau laiko prie kompiuterių.
- Gana dažnai mūsų programos mažieji užmezga svarbų stabilų ryšį su suaugusiu žmogumi visam likusiam savo gyvenimui.

Kaip veiklos poveikis pamatuojamas?

- Vaiko, tėvų / globėjų, mokytojų, socialinių darbuotojų, mentorų atsiliepimai.
- Įvertinimai, gauti per įvairius klausimynus.

„Mentorystės programa“

Kontekstas

Ši mentorystės programa buvo sukurta siekiant užkirsti kelią narkotikų vartojimui tarp vaikų. 12 – 14 metų amžius yra itin reikšmingas – tokio amžiaus vaikams atsiranda noras eksperimentuoti su narkotinėmis medžiagomis. Tad labai svarbu remti sveikus pasirinkimus, stiprinti pasitikėjimą savimi, savigarbos jausmą ir gebėjimą spręsti problemas.

Tyrimai rodo, jog vaikai, užaugę nepalankiomis sąlygomis, gali susikurti sėkmingą gyvenimą, jei atsirastų bent vienas suaugęs žmogus, kuriuo jie pasitikėtų ir kurio pavyzdžiu galėtų sekti. Labai dažnai tokie asmenys į vaikų gyvenimą ateina ne iš artimos aplinkos. Jie, sugebantys vertinti, padėti vaikui bei tikėti juo, daro ne mažesnę įtaką nei bendraamžiai ar tėvai.

Apie programą

Programa trunka vienerius metus. Ji skirta suaugusiems, norintiems dirbti savanorišką darbą ir turintiems pakankamai įgūdžių bendrauti su paaugliais ir 12 – 14 metų vaikais, kurie turi problemų mokykloje arba namuose, kurie jaučiasi vieniši ir atstumti, neturi pakankamai bendravimo įgūdžių ir pan.

Mentoriai ir vaikai susitinka dukart per mėnesį. Jie patys turi nuspręsti, kur ir kada susitiks, ką susitikę veiks ir kaip leis laiką drauge. Susitikimas trunka 2 – 4 valandas.

Nors dalyviai turi tam tikrą jiems skirtą pinigų sumą, mentoriai skatinami parinkti nemokamus arba nebrangius laisvalaikio bei kultūrinius renginius ir parodyti vaikams, kad turint ir mažai pinigų galima įdomiai, naudingai leisti laiką. Tokiu būdu paaugliai plečia savo akiratį ir pasaulėžiūrą, išmoksta daug naujų dalykų.

Jei reikia, programos koordinatorius suteikia pagalbą arba patarimų, organizuoja mentoriams mokymus, įvertina draugystę jos viduryje ir pabaigoje, taip pat atlieka superviziją.

Dalyvių pritraukimo šaltiniai

Mentoriai yra partnerinių įmonių darbuotojai; vaikai į programą patenka iš mokyklų, pedagogų ir psichologų padedami.

Kaip atrodo atrankos procesas?

Mentoriai kviečiami per įmones, vaikai rekomenduojami socialinių pedagogų. Koordinatorius atsakingas už programos pristatymus ir pokalbius.

Kaip mentoriams padedama?

Mentoriai dalyvauja dviejų dienų mokymuose, įvertinimuose, kurie atliekami draugystei įpusėjus ir jos pabaigoje, taip pat supervizijose. Esant reikalui, mentoriai taip pat gali pasiprašyti individualių konsultacijų.

Kiek vaikų ir mentorių dalyvauja programoje? Kiek jų dalyvavo nuo programos pradžios?

2013 – 2014 metais programoje dalyvavo 37 mentorių ir vaikų poros. Nuo programos pradžios (2004 – 2014 m.) programoje iš viso buvo apie 200 porų.

Programos poveikis**Įvertinimai rodo, kad vaikai:**

- iš savo mentorių sulaukia paramos, paskatinimo ir patarimų;
- sulaukia pagalbos, kai mėgina užsibrėžti ateities tikslus, kai galvoja apie būsimą karjerą ir kitose situacijose;
- jaučiasi laisvai kalbėdami apie gyvenimą, draugus, problemas, emocijas;
- jaučiasi labiau pasitikintys savimi ir save gerbiantys;
- išmoksta, kaip įdomiai ir naudingai leisti laisvalaikį;
- sekdami teigiamu mentoriaus pavyzdžiu, mokosi, kaip megzti teigiamus santykius su bendraamžiais, mokytojais ir kitais suaugusiaisiais.

Kaip tai pamatuojama?

Nuo 2013 metų ASEBA apklausia programoje dalyvaujančius vaikus, jų tėvus ir mokytojus. Į klausimus jie atsako programos pradžioje ir pabaigoje.

Dėl ilgalaikio duomenų rinkimo ir jų apdorojimo šiuo metu rezultatų apie programos daromą poveikį neturime.

7

Apie mus

‘VoluMe – Voluntary Mentoring Projects’ was a Grundtvig Learning Partnership between five volunteer-involving organisations across Europe, which have mentoring projects. It was initiated by the German organisation “Gemeinsam leben & lernen in Europa” (GLL), which runs voluntary mentoring projects and which wanted to improve their own work by exchanging experiences and expertise with other volunteer organisations across Europe.

Voluntary mentoring programs can be a successful strategy to help people (especially children and young people) in need to improve their learning performances and skills as well as to achieve their full potential. However, even if mentors work on a voluntary basis, some additional resources and an efficient management are needed to make these programs successful.

So therefore the goal of this partnership was to support other NGOs, who (want to) run voluntary mentoring programmes, by providing them free access to information concerning voluntary learning mentors for young people.

- Apart from GLL following volunteer organisations got involved in the project: Volunteering Matters (formerly CSV) from UK
- HESTIA from Czech Republic
- Children Support Center from Lithuania
- “Rada Mladeze Presovskeho Kraja” from Slovakia

All of them are offering mentoring and partnership programmes aiming to improve the academic performance and the learning ability of young people. Together partners explored and presented their voluntary mentoring and partnership projects and exchanged their experience in the following areas:

- Mentoring programs and goals,
- Mentors and mentees
- Project management
- What constitutes a safe and effective mentoring program?
- What makes the mentoring relationship a success?
- Financing
- Collaboration with other organisations
- Policies and procedures
- Curricula and learning material development for mentors and mentees
- Recruitment of mentors, mentees and other volunteers
- Staff training and professional development
- Matching mentors and mentees
- Support, supervision and monitoring of mentoring relationships
- Mentor recognition
- Contribution to learning and social development
- Advertisement and PR work for mentoring programs

This “VoluME”-tool kit is based on this dialogue and exchange of best practices.

If you want more information about us, the project and voluntary mentoring programs, check our joint website:

www.volunteertolearn.eu

Here you will find more detailed information about the involved organisations:

Partneris nr. 1 – Vokietijos Gemeinsam leben und lernen in Europa e.V.” („Gyvename ir mokomės kartu Europoje“)

Nevyriausybė organizacija „Gemeinsam leben und lernen in Europa e.V.“ (GLL) yra privati ne pelno siekianti organizacija, veikianti rytinėje Bavarijoje, kurios pagrindinė būstinė Passau mieste. Pagrindinis GLL tinklo uždavinys yra skatinti bendradarbiavimą tarp kitų organizacijų ir didinti visuomeninį įsipareigojimą. GLL inicijuoja bendradarbiavimą, veiklą ir projektus tarp įvairių individų, organizacijų ir bendruomenių, siekiančių panaikinti diskriminaciją ir nelygybę įvairiose srityse. Tad organizacijos nariais yra vietos bendruomenės, rajonai, socialinės organizacijos, privačios įmonės, politinius sprendimus priimančios asmenys. Lygios galimybės kiekvienam suteikiamos per projektus ir per pagrindinę veiklą tokiose srityse kaip:

- skatinimas mokytis visą gyvenimą;
- kova su diskriminacija ir rasizmu skatinant toleranciją ir įvairovę;
- savanoriško darbo bendruomenėje pažanga;
- socialiai remtinių grupių parama;
- lyčių lygybė;
- naujoviškas integravimas.

GLL skatina tarpusavio supratimą ir mokymąsi vienas iš kito, taip pat bendradarbiavimą tarp visų amžiaus grupių ir Europos tautų. Mūsų tikslinės grupės yra migrantai, socialiai remtini žmonės, vyresnio amžiaus žmonės, mažiau kvalifikuoti darbuotojai, bedarbiai, taip pat imigrantai, moterys, šeimos, neįgalieji ar žmonės, turintys sveikatos apribojimų, nes jie yra ypač veikiami diskriminacijos ir nelygybės. GLL tikslas yra skatinti tokių asmenų ir grupių integraciją į visuomenę, įtraukiant juos į aktyvią veiklą. Gerai išmanydama savanorišką darbą, GLL siūlo partnerystę taikydama naujoviškas priemones ir taip skatindama bei remdama savanorišką darbą bendruomenėje. GLL turi interneto platformą, kurioje nurodoma, kokių mentorių kokiam darbui reikia, organizuoja mokymus, teikia konsultacijas ir pagalbą. Be to, GLL remia kitas savanorių ieškančias NVO, rengia metinę mugę arba informacines sesijas apie savanorystę, inicijavo daug savanoriškos veiklos projektų, pvz., tarptautinį moterų klubą (programa visiems metams), mokymo programas migrantams, siekiantiems tapti tarpkultūriniais dėstytojais, taip pat tarpkultūrinius seminarus vaikams, vadovaujamus migrantų, bei kino festivalius ar tarpkultūrinius kino seansus. Daugumą mūsų projektų įgyvendina ir jiems vadovauja savanoriai; nemaža jų dalis yra bedarbiai arba žmonės, atsidūrę nepalankiose gyvenimo situacijose.

Contact:

Gemeinsam leben & lernen
in Europa e.V.
Leopoldstr. 9
94032 Passau
0851/2132740
info@gemeinsam-in-europa.de

Partneris nr. 2 – Jungtinės Karalystės „Volunteering Matters“

Įkurta 1962 metais, organizacija „Volunteering Matters“ (anksčiau besivadynusi CSV) pirmauja savanoriškos veiklos ir mokymosi srityje Jungtinėje Karalystėje. Kiekvienais metais „Volunteering Matters“ veikloje dalyvauja daugiau nei 150 000 savanorių. Savanoriška veikla praturtina jų gyvenimą ir atsiliepia į realius visuomenės poreikius. Savanoriai padeda pakeisti daugiau nei 1 milijono žmonių visoje Jungtinėje Karalystėje gyvenimą. „Volunteering Matters“ kasmet pakeičia daugiau nei 5 000 žmonių gyvenimą, padėdama jaunimui ir suaugusiems įgyti įgūdžių ir pasitikėjimo, reikalingo siekiant tolimesnio išsilavinimo, karjeros darbe arba kuriant savo verslą. „Volunteering Matters“ yra užsibrėžusi stiprinti įgūdžius ir galimybes savanoriškoje veikloje, pasitelkdamą daugiau nei 45 metų patirtį ir žinias, įgytas profesinio mokymo ir konsultavimo srityse. „Volunteering Matters“ vizija yra visuomenė, kurioje kiekvienas gali kurti sveikas, iniciatyvias bendruomenes, priimančias visus. Organizacija taip pat turi plačią mentorystės programų patirtį, kuri yra prieinama tiek tiesiogiai, tiek ir internete. Tai mentorystės programos, apimančios tarpusavio mentorystę ir mentorystę tarp įvairių kartų. Itin didelio pripažinimo sulaukė įvairioms kartoms skirtos mentorystės programos, vykdomos bendradarbiaujant su „Deutsche Bank“, kur aukštos kvalifikacijos banko darbuotojai bendrauja su jaunais, prastai besimokančiais vidurinių mokyklų mokiniais ir dirba su jais raštingumo ir matematikos srityse. Tai suteikia jauniems žmonėms galimybę turėti sektinus pavyzdžius savo gyvenime, kurių paprastai jie neturi, tai pagerina mokymosi rezultatus, lavina sugebėjimus ir sustiprina ambicijas, apsaugo nuo mokyklos metimo bei atveria visiškai naujų galimybių. Mes taip pat vykdome mentorystės programą „Grandmentors“, kur į pensiją išėję itin aukštos kvalifikacijos profesionalai savanoriai suporuojami su jaunais žmonėmis, siekiant padėti jiems tobulėti: mokytis ir siekti tikslų. Be to, „Volunteering Matters“ vadovauja Volonteurope Sekretariatui, Europos savanoriška veikla užsiimančių organizacijų ir individualių savanorių tinklui. Metinės konferencijos ir kiti renginiai suburia savanorius / mentorius, savanoriškos veiklos specialistus ir atstovus iš privataus ir viešojo sektorių bei iš nacionalinių, Europos vyriausybių ir institucijų. Konferencija kasmet vyksta vis kitame Europos mieste, siūlydama seminarus, pristatymus ir apskritojo stalo diskusijas, galimybę apsikeisti kontaktais, dalytis mintimis su savanoriais, organizatoriais, dėstytojais, akademikais, rėmėjais, valstybės pareigūnais, politikais iš visos Europos.

Contact:

Volunteering Matters
Piotr Sadowski
18-24 Lower Clapton Road
London E5 0PD
United Kingdom
T: +44 20 3780 5885
E: piotr.sadowski@volunteeringmatters.org.uk
W: www.volunteeringmatters.org.uk

Partneris nr. 3 – Čekijos „Association of Program Five P in the Czech Republic“

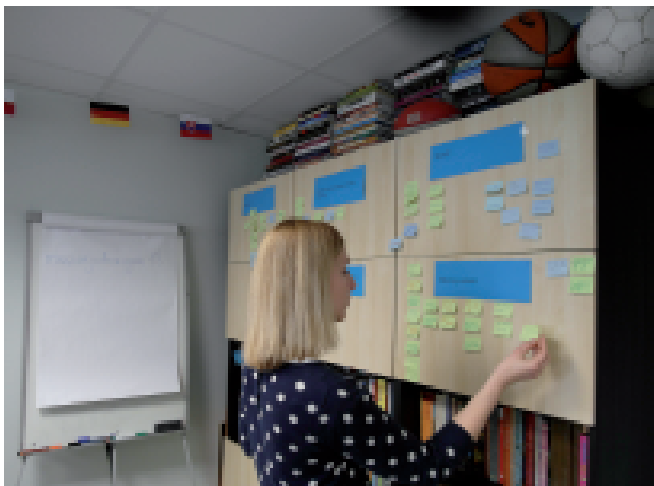
Nacionalinis savanorių centras HESTIA yra Čekijos ne pelno organizacija, turinti 20 metų savanoriškos veiklos patirtį. HESTIA aktyviai dalyvauja mokslinių tyrimų, mokymo ir švietimo programose, skirtose ne pelno organizacijoms, dirbančioms savanorystės ir socialinio darbo srityje. HESTIA siekia skatinti savanorišką veiklą. Mes išlaikome interneto svetainę „Dobrovolnik.cz“ („Volunteer.cz“), skirtą savanoriškai veiklai, kur yra informacija apie savanorystę ir jos galimybes. Mes remiame savanorių veiklą per įsteigtą specialų metinį apdovanojimą „Skiltuvas“.

Nacionalinis savanorių centras HESTIA vykdo tris mentorystės programas. „5 P“ yra daugiau nei 15 metų veikianti prevencijos programa, skirta vaikams nuo 6 iki 15 metų amžiaus, patekusiems į sudėtingas gyvenimo aplinkybes. Jiems padeda draugystė su suaugusiais savanoriais (vienas vaikas – vienas savanoris). „Compass“ yra socialinė prevencinė programa 7 ir 15 metų amžiaus vaikams iš socialiai remtinų šeimų ar gyvenančių sunkiomis sąlygomis. Mažos grupės susitinka kartą per savaitę su dviem suaugusiais savanoriais ir prasmingai drauge leidžia laisvalaikį. „3 G“ programa, sukurta vyresniems nei 50 metų amžiaus savanoriams ir mažiems vaikams. Programos tikslas yra skatinti solidarumą tarp kartų ir paramą vieni kitiems.

HESTIA koordinuoja 50 narių, priklausančių Savanorių iniciatyvų koalicijai Čekijoje, veiklą. Ji taip pat yra akredituota organizacijos Europos savanorių tarnybos narė. HESTIA dalyvauja VOLUNTEERNET, savanoriškos veiklos centrų tinklo Centrinėje ir Rytų Europoje, Baltijos šalyse ir Eurazijoje, veikloje. Esame organizacijos „Big Brothers Big Sisters International“, IAVE, CEV ir VOLONTEUROPE narė.

Contact:

Na Poříčí 1041/12 (palác YMCA)
110 00 PRAHA 1
Tel.: 224 872 075
e-mail: info@hest.cz

Paramos vaikams centras
Children Support Centre

Partneris nr. 4 – Lietuvos „Paramos vaikams centras“

Paramos vaikams centras yra nevyriausybinė organizacija, teikianti pagalbą vaikams, šeimoms ir globėjams. Mūsų misija yra užtikrinti psichologinę vaikų gerovę, teikiant kompleksinę pagalbą vaikams ir šeimoms. Prievartos prieš vaikus prevencijos ir paramos prievartą patyrusiems vaikams programų įgyvendinimas yra vienas iš svarbiausių Paramos vaikams centro veiklos uždavinių nuo pat įkūrimo 1999 metais.

Paramos vaikams centras:

- teikia tarpdisciplininę pagalbą prievartą patyrusiems vaikams ir jų šeimos nariams;
- įgyvendina smurto prieš vaikus prevencijos ir intervencijos programas;
- teikia psichologines konsultacijas ir psichoterapiją vaikams, suaugusiems ir šeimoms;
- rengia ir įgyvendina kompetencijų ir tarpdisciplininio bendradarbiavimo mokomąsias programas specialistams, dirbantiems švietimo, sveikatos apsaugos, teisės, teisėsaugos, psichologinių ir socialinių paslaugų srityje;
- įgyvendina veiksmingas tėvystės programas;
- pasisako už vaikų interesus rengiant vaiko teises užtikrinančius įstatymus;
- skatina bendruomenės dalyvavimą ginant ir tenkinant vaikų poreikius.

Paramos vaikams centras vykdo tris pagrindines programas, jų rėmuose įgyvendina daug įvairių projektų: „Big Brothers Big Sisters“; „Parama prievartą patyrusiems vaikams ir jų šeimoms“ ir „Antras žingsnis“. Kiekvienai programai vadovauja atsakingas asmuo, programos direktorius.

Mes turime daugiau nei 100 parengtų mentorių, dirbančių paramą vaikams teikiančioje programoje „Big Brothers Big Sisters“. 2007 metais Paramos vaikams centras gavo Metų nevyriausybinės organizacijos Lietuvoje apdovanojimą.

Contact:

Latvių 19A
LT-08124 Vilnius
Tel.: +370 611 22612
Fax: +3705 2715979
email: pvc@pvc.lt

Partneris nr. 5 – Slovakijos „Rada Mladeze Presovskeho Kraja“ („RMPK“)

RMPK yra savanoriška ir nepriklausoma nevyriausybinių organizacijų, jungianti 27 vaikų ir jaunimo pilietines asociacijas, jaunimo parlamentus, savivaldybių jaunimo reikalų tarybas bei neformalias jaunimo grupes, veikiančias rytų Slovakijos Prešovo regione (apie 5 200 žmonių). Tarp pagrindinių RMPK veiklų yra edukaciniai projektai, informacinės kampanijos, mokymai ir seminarai, diskusijos, interaktyvūs seminarai, konferencijos ir kiti renginiai. Mūsų tikslinės grupės yra vaikai ir jaunimas iki 30 metų.

Pagrindiniai RMPK tikslai yra:

- įgyvendinti regioninę ir vietos jaunimo politiką;
- atstovauti RMPK nariams ir jų interesams;
- teikti konsultacijas, metodines ir informacines paslaugas nariams ir pašaliečiams;
- plėtoti neformalųjį jaunimo švietimą (mokymąsi iš patirties) tarp lyderių ir savanorių koordinatorių bei savivaldybės darbuotojų, sprendžiant vaikų ir jaunimo klausimus;
- skatinti didesnį jaunimo aktyvumą;
- skatinti savanorystę ir dalyvavimą vaikų ir jaunimo bei žmogaus teisių veikloje;
- aktyviai bendradarbiauti su organizacijomis partneriais ir institucijomis Slovakijoje ir užsienyje.

RMPK tęstinė mentorystės veikla

RMPK vykdo keletą projektų ir veiklų, kuriose pagrindinį vaidmenį vaidina mentorystė:

- gyvas dialogas su RMPK: neoficialūs susitikimai tarp RMPK narių, organizacijų narių ir organizacijų stebėtojų atstovų, bendradarbiaujančių organizacijų ir institucijų;
- Prešovo regiono vidurinių mokyklų parlamento programa, skirta sistemingam darbui su vidurinių mokyklų studentais;
- RMPK savanorių komanda: darbas su savanoriais – koordinavimas, vadovavimas ir mokymai;
- diskusija „Mokymasis prieš patirtį“: susitikimai vyksta kaip diskusijos, dalyvaujant koordinatoriams ir Prešovo regiono vidurinių mokyklų tarybos atstovams;
- vasaros savanorių mokykla;
- seminarai ir mokymai: neformalusis švietimas, kuriuo siekiama veikti savanorių asmenybes ir užsiauginti jų koordinatorius, stiprinti gyvenimo ir socialinius įgūdžius, gerinti bendradarbiavimą, darbą komandoje ir t.t.

Contact:

Latvių 19A
LT-08124 Vilnius
Tel.: +370 611 22612
Fax: +3705 2715979
email: pvc@pvc.lt

VOLUME - Grundtvig Learning Partnership

Leidinio „Savanoriškos mentorystės gairės“ autorinės teisės priklauso projekto „VoluMe“ koordinatoriui ir partneriams, norint jas kopijuoti ar naudoti mokymų vedimui būtina gauti koordinatoriaus bei partnerių sutikimą.

VoluMe

Voluntary Mentoring Projects

